

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Płaska dla 23 obszarów w miejscowości Płaska

Prognoza oddziaływania na środowisko

Opracowanie:
Dorota Gadomska
Karolina Ciulkin

Łomianki, styczeń 2022 r.

Spis treści

1. WPROWADZENIE.....	4
1.1. PODSTAWA PRAWNA	4
1.2. PRZEDMIOT, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	4
2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU I JEGO POWIĄZANIU Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
2.1. GŁÓWNE CELE PROJEKTU PLANU	4
2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU PLANU	4
2.3. PROPORCJE POMIĘDZY TERENEM BIOLOGICZNIE AKTYWNYM I POZOSTAŁYMI SPOSOBAMI ZAGOSPODAROWANIA TERENU.....	10
2.4. CHŁONNOŚĆ TERENU WEDŁUG STANDARDÓW PROJEKTU PLANU	11
2.5. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI	12
2.5.1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płaska	12
2.5.2 Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	12
2.5.3 Opracowanie ekofizjograficzne	15
2.5.4 Strategia rozwoju zrównoważonego Gminy Płaska	15
2.5.5 Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Płaska na lata 2008 - 2015	15
2.5.6 Program Ochrony Środowiska do 2014 r.	15
2.5.7 Strategia Rozwoju Powiatu Augustowskiego do 2020 r.	16
2.5.8 Program Ochrony Środowiska dla powiatu augustowskiego na lata 2017-2020 ..	16
2.5.9 Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego.....	17
2.5.10 Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku.....	17
2.5.11 Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030.....	18
2.5.12 Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej.....	19
2.5.13 System dokumentów strategicznych kraju	19
2.5.14 Polityka ekologiczna państwa 2030 r. – PEP2030.....	19
2.5.15 Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	20
2.5.16 Pakiet klimatyczno-energetyczny do 2020 r.	20
2.5.17 Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2003 r.	20
2.5.18 Kontrakt terytorialny dla województwa podlaskiego na lata 2014-2023.....	21
2.5.19 Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna	21
2.6. ISTNIEJĄCE ZAGOSPODAROWANIE OBSZARÓW PLANU	21
3. METODYKA PRAC.....	39
4. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	40
5. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	40
6. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	40
6.1. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	40
6.1.1 Budowa geologiczna i rzeźba terenu	41
6.1.2 Gleby.....	43
6.1.3 Złoża kopalin	45
6.1.4 Wody podziemne	45
6.1.5 Wody powierzchniowe	45
6.1.6 Warunki meteorologiczne.....	47

6.1.7	Warunki aerosanitarnie	48
6.1.8	Klimat akustyczny	48
6.1.9	Promieniowanie elektromagnetyczne	48
6.1.10	Szata roślinna	49
6.1.11	Fauna	57
6.1.12	Zabytki i krajobraz kulturowy	58
6.2.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU	59
7.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA.....	59
8.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	61
8.1.	FORMY OCHRONY PRZYRODY	61
8.1.1	Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Puszcza Augustowska”	63
8.1.2	Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 „Ostoja Augustowska” ...	67
8.1.3	Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”	71
8.2.	POWIĄZANIA PRZYRODNICZE	73
8.3.	SPOSÓB UWZGLĘDNIENIA CELÓW OCHRONY W PROJEKCIE PLANU	74
9.	PRZEWIDYWANY WPŁYW ORAZ ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE	76
9.1.	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	78
9.2.	LUDZIE	79
9.3.	ZWIERZĘTA	79
9.4.	ROŚLINY	80
9.5.	WODA	82
9.6.	POWIETRZE.....	83
9.7.	POWIERZCHNIA ZIEMI.....	83
9.8.	KRAJOBRAZ KULTUROWY I ZABYTKI	83
9.9.	KLIMAT	84
9.10.	ZASOBY NATURALNE	84
9.11.	ZALEŻNOŚCI MIĘDZY WYMIENIONYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY	84
9.12.	WPŁYW USTALEŃ PLANU NA USTAWOWE FORMY OCHRONY PRZYRODY	84
10.	PODSUMOWANIE PROGNOZY	88
	USTAWA Z DNIA 24 KWIETNIA 2015 R. O ZMIANIE NIEKTÓRYCH USTAW W ZWIĄZKU ZE WZMOCNIENIEM NARZĘDZI OCHRONY KRAJOBRAZU	88
11.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	92
12.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	92
13.	MONITORING REALIZACJI USTALEŃ PLANU W PRZYPADKU ZNACZĄCEGO WPŁYwu NA ŚRODOWISKO.....	93
14.	WNIOSKI	94
15.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	95
16.	SPIS TABEL, RYSUNKÓW I FOTOGRAFII	97

Opracowanie chronione jest prawem autorskim. Kopiowanie całości lub fragmentów, posługiwanie się tabelami o identycznym lub podobnym układzie, metodami oceny itp. - wymaga zgody autorów.

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawa prawna

Wykonanie prognozy oddziaływania na środowisko, stanowi wypełnienie obowiązku ustawowego wynikającego z:

- art. 17 pkt 4 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹;
- art. 46 pkt 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko².

1.2. Przedmiot, cel i zakres opracowania

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko – zwanej dalej Prognozą, są ustalenia projektu **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Płaska dla 23 obszarów w miejscowości Płaska** - zwanego w dalszej części opracowania projektem planu.

Celem prognozy jest określenie przewidywanego wpływu ustaleń analizowanego projektu planu na podstawowe komponenty środowiska przyrodniczego oraz na jakość życia ludzi, w szczególności na obszary objęte formami ochrony przyrody w tym obszary Natura 2000 i relacje między nimi.

Zakres opracowania jest zgodny z art. 51 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU I JEGO POWIĄZANIU Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. Główne cele projektu planu

Podstawą do podjęcia prac nad miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gminy Płaska dla 23 obszarów w miejscowości Płaska jest uchwała Nr XXI/157/17 Rady Gminy Płaska z dnia 12 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Płaska dla 23 obszarów w miejscowości Płaska, zmienioną uchwałą Nr VI/53/19 Rady Gminy Płaska z dnia 31 maja 2019 r., uzupełnioną uchwałą Nr XIV/133/20 Rady Gminy Płaska z dnia 11 września 2020 r.

Potrzeba sporządzenia planu jest konsekwencją wniosków złożonych przez właścicieli nieruchomości, wynikających z chęci wykorzystania rezerw terenowych pod rozwój strefy zabudowy mieszkaniowej przewidzianych w Studium.

2.2. Zawartość projektu planu

Zawartość miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa art. 15 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego³.

Przepisy projektu planu dotyczą 21 obszarów o łącznej powierzchni ok. 52 ha. Obszary są ponumerowane liczbami 1, 4,5,6... do 23. Obszary o numerach 2 i 3 zostały wyłączone z obszaru planu uchwałą z 2020 roku Powierzchnię poszczególnych obszarów przedstawia tabela 1

Obszary położone są w różnych częściach miejscowości Płaska, w centralnej części gminy Płaska. Położenie poszczególnych działek ewidencyjnych tworzących obszary planu przedstawia rys 1.

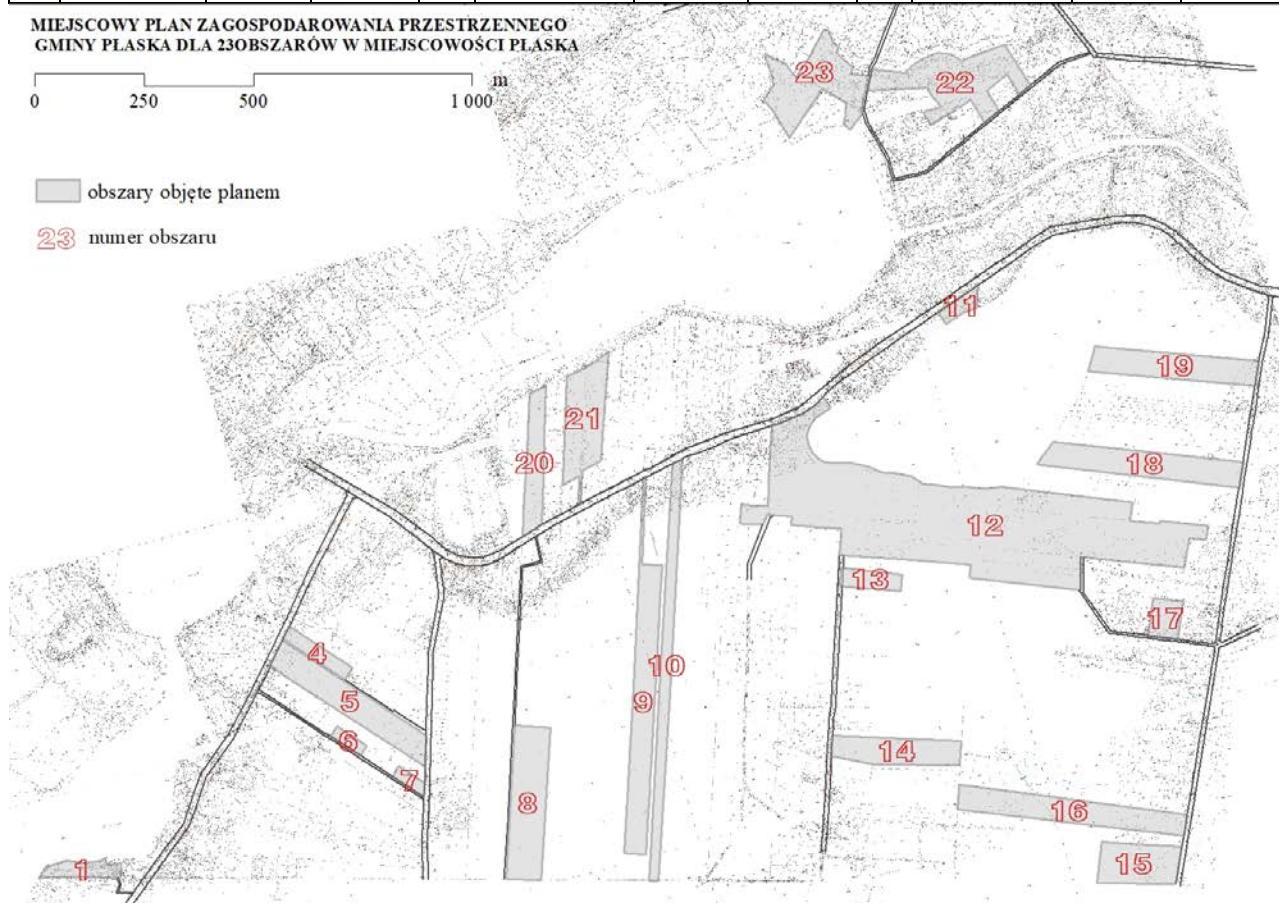
¹ tekst jednolity Dz. U. 2020 poz. 293 z późniejszymi zmianami

² tekst jednolity Dz. U. 2020 poz. 283 z późniejszymi zmianami

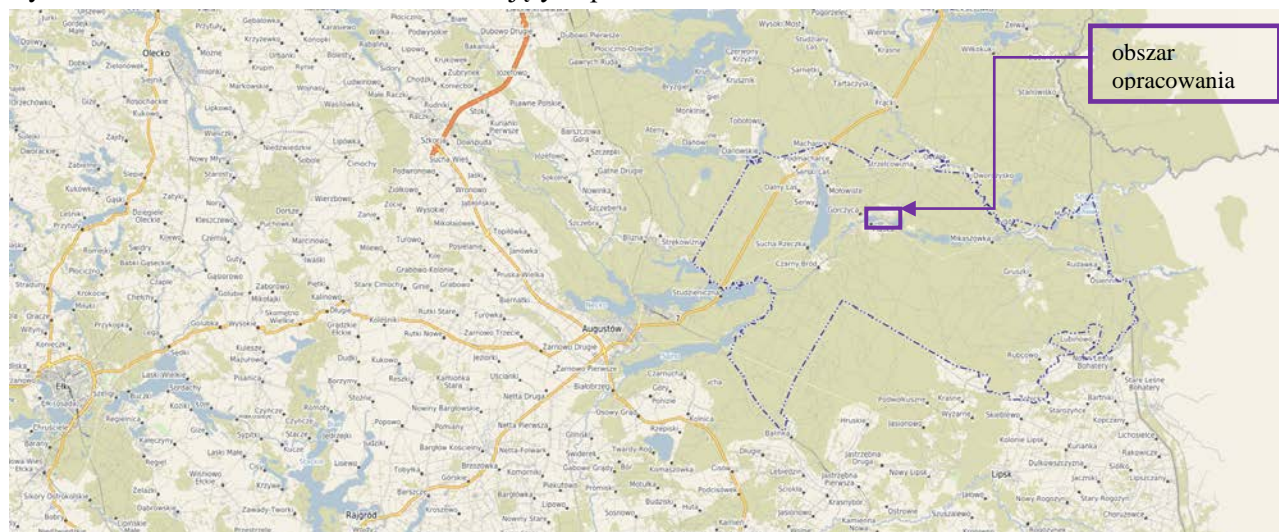
³ Dz. U. z 2003 r. Nr 164 poz. 1587

Tabela 1 Charakterystyka obszarów planu – powierzchnia, liczba działek ewidencyjnych

lp	nazwa	pow. [ha]	liczba działek	lp	nazwa	pow. [ha]	liczba działek	lp	nazwa	pow. [ha]	liczba działek
1	Obszar 1	0,5846	1	8	Obszar 10	2,2764	1	15	Obszar 17	0,6023	2
2	Obszar 4	0,5417	1	9	Obszar 11	0,3389	2	16	Obszar 18	25631	1
3	Obszar 5	2,5975	5	10	Obszar 12	17,6724		17	Obszar 19	2,2098	1
4	Obszar 6	0,2264	1	11	Obszar 13	0,5783	1	18	Obszar 20	1,2793	1
5	Obszar 7	0,2176	1	12	Obszar 14	1,6896	1	19	Obszar 21	2,2274	5
6	Obszar 8	2,8345	1	13	Obszar 15	1,6386	2	20	Obszar 22	3,0573	8
7	Obszar 9	3,4881	9	14	Obszar 16	2,7295	1	21	Obszar 23	2,7037	6

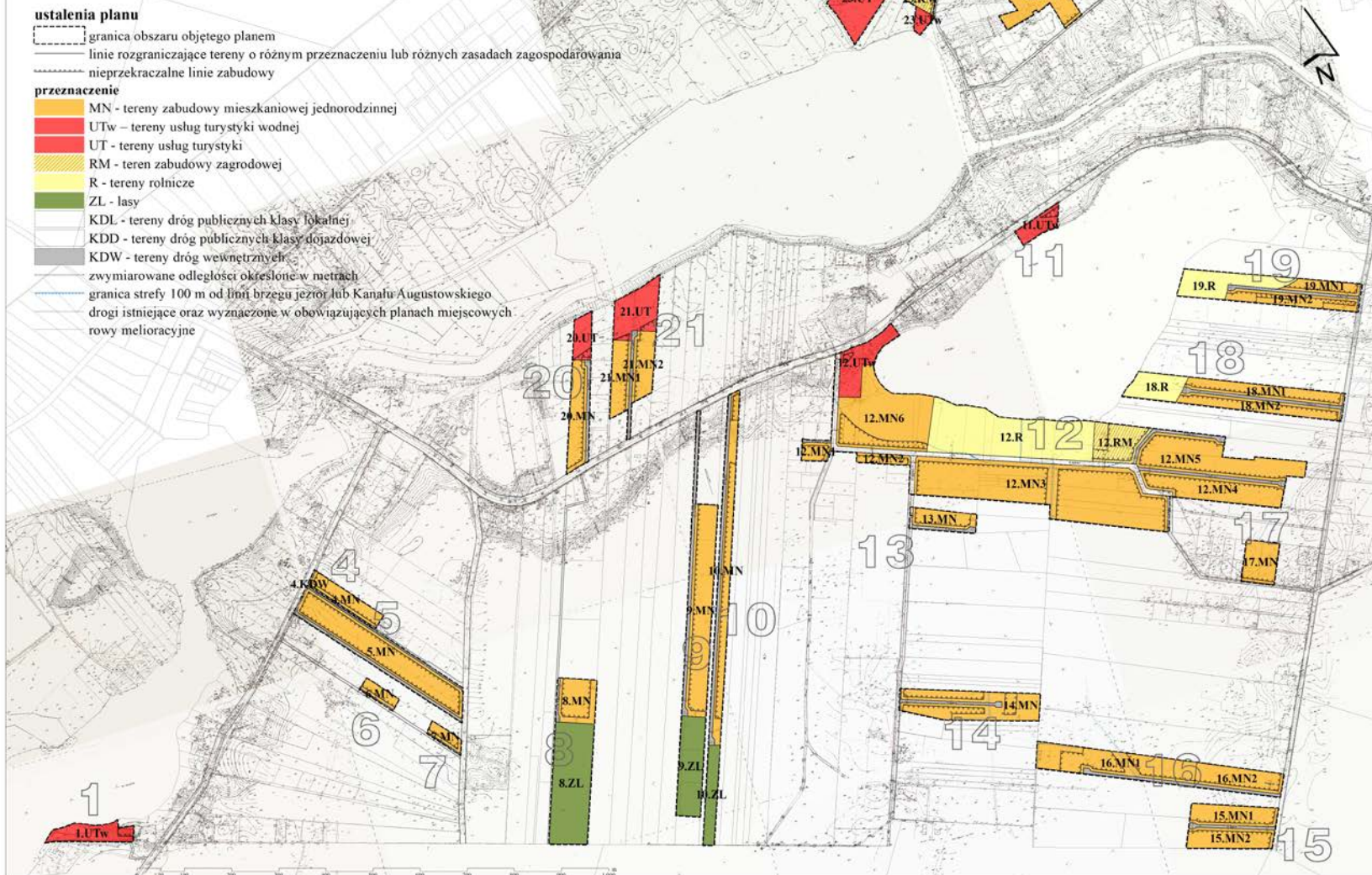

Rys. 1 Schemat oznakowania obszarów objętych planem

Rys. 2 Położenie obszarów objętych planem w gminie Płaska i w regionie [źródło: plaska.e-mapa.net]

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PŁASKA DLA 23 OBSZARÓW W MIEJSCOWOŚCI PŁASKA
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**

Rys. 3 Rysunek projektu planu

Projektowane przeznaczenie terenów:

- 1) 4.MN, 5.MN, 6.MN, 7.MN, 8.MN, 9.MN, 10.MN, 12.MN1, 12.MN2, 12.MN3, 12.MN4, 12.MN5, 12.MN6, 13.MN, 14.MN, 15.MN1, 15.MN2, 16.MN1, 16.MN2, 17.MN, 18.MN1, 18.MN2, 19.MN1, 19.MN2, 20.MN, 21.MN1, 21.MN2, 22.MN, 23.MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej,
- 2) 1.UTw, 11.UTw, 12.UTw, 23.UTw - tereny usług turystyki wodnej,
- 3) 20.UT, 21.UT, 23.UT - tereny usług turystyki,
- 4) 12.RM, 23.RM - teren zabudowy zagrodowej,
- 5) 12.R, 18.R, 19.R – tereny rolnicze,
- 6) 8.ZL, 9.ZL, 10.ZL – lasy,
- 7) 4.KDL, 5.KDL - tereny dróg publicznych klasy
- 8) 12.KDD1, 12.KDD2, 12.KDD3, 13.KDD, 14.KDD, 18.KDD, 19.KDD – tereny dróg publicznych klasy dojazdowej,
- 9) 4.KDW, 5.KDW1, 5.KDW2, 6.KDW, 7.KDW, 8.KDW, 9.KDW, 10.KDW, 12.KDW1, 12.KDW2, 12.KDW3, 13.KDW, 14.KDW, 15.KDW, 16.KDW, 18.KDW, 19.KDW, 20.KDW, 21.KDW, 22.KDW, 23.KDW - tereny dróg wewnętrznych.

Ochrona środowiska przyrodniczego:

Ochrona środowiska, przyrody i krajobrazu została uwzględniona w: ustalonym planem przeznaczeniu terenów, lokalizacji nieprzekraczalnych linii zabudowy oraz we wskaźnikach zabudowy i zagospodarowania terenu określonych w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów. Ponadto plan ustala:

1) zakaz realizacji:

- przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu komunikacji, łączności publicznej i infrastruktury, jak również inwestycji dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała znaczący negatywny wpływ na ochronę przyrody w szczególności na cele ochrony obszaru Natura 2000,
- przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w przypadku, gdy wykonana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała znaczące negatywne oddziaływanie na środowisko lub znaczące negatywne oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000,
- instalacji stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii oraz działalności związanej ze stosowaniem substancji niebezpiecznych,
- instalacji wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru,

2) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu:

Ze względu na występowanie na lub w sąsiedztwie obszaru planu gatunków ptaków oraz siedlisk, stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000:

- do czasu wyłączenia gruntów rolnych z produkcji rolniczej, niedopuszczalne jest inne użytkowanie tych gruntów niż rolnicze;
- w przypadku użytków zielonych niewyłączonych z produkcji rolniczej nakazuje się ich koszenie oraz konserwację rowów melioracyjnych na nich zlokalizowanych;
- do czasu wyłączenia gruntów leśnych z produkcji leśnej, niedopuszczalne jest inne użytkowanie tych gruntów niż las oraz niedopuszczalne jest modyfikowanie kompleksu roślinności charakterystycznej dla istniejącego lasu;
- realizację zabudowy należy tak przeprowadzić, aby poza terenem posadowienia budynków i niezbędnych urządzeń nie doszło do trwałej zmiany stosunków wodnych, stosunków wysokościowych i profilu glebowego, w szczególności:
 - zakazuje się podpiwniczania budynków, chyba że ustalenia szczegółowe dla terenu stanowią inaczej,
 - zakazuje się składowanie ziemi i innych odpadów, w tym budowlanych na gruntach niewyłączonych z produkcji rolnej lub leśnej,
 - zakazuje się podnoszenia istniejącego poziomu terenu – zmiany rzędnych wysokościowych terenu, poza miejscem lokalizacji zabudowy.

3) dopuszczalny poziom hałasu w środowisku, określone w przepisach odrębnych:

- dla terenów oznaczonych symbolem MN (4.MN, 5.MN, 6.MN, 7.MN, 8.MN, 9.MN, 10.MN, 12.MN1, 12.MN2, 12.MN3, 12.MN4, 12.MN5, 12.MN6, 13.MN, 14.MN, 15.MN1, 15.MN2, 16.MN1, 16.MN2, 17.MN, 18.MN1, 18.MN2, 19.MN1, 19.MN2, 20.MN, 21.MN1, 21.MN2, 22.MN, 23.MN) jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- dla terenów oznaczonych symbolami 1.UTw, 11.UTw, 12.UTw, 23.UTw, 20.UT, 21.UT, 23.UT – jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych,

— dla terenów oznaczonych symbolami 12.RM, 23.RM jak dla terenów zabudowy zagrodowej;

Ochrona środowiska kulturowego:

Ze względu na położenie obszaru planu w granicach zabytkowego Zespołu Kanału Augustowskiego:

- forma architektoniczna i kolorystyka obiektów budowlanych podporządkowana jest celom ochrony zabytku i jest określona w rozdziale 5 - Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków;
- kształtowanie krajobrazu kulturowego podporządkowane jest ochronie krajobrazu kulturowego zabytku, co uwzględnia ustalone planem przeznaczenie terenów oraz ustalone planem zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu (rozdział 4), zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków (rozdział 5), a w zakresie wskaźników zagospodarowania terenu i gabarytów budynku - ustalenia szczegółowe dla poszczególnych terenów (rozdział 12)

W celu ochrony krajobrazu kulturowego zabytkowego Zespołu w planie ustalono dwie strefy ochrony:

1. strefę ochrony konserwatorskiej „A”, obejmującą tereny oznaczone symbolami: 20.MN, 21.MN1, 21.MN2, 22.MN, 23.MN, 23.RM, 1.UTw, 11.UTw, 12.UTw, 23.UTw, 20.UT, 21.UT, 23.UT, 20.KDW, 21.KDW, 22.KDW, 23.KDW;
2. strefę ochrony konserwatorskiej „B”, obejmującą tereny oznaczone symbolami 4.MN, 5.MN, 6.MN, 7.MN, 8.MN, 9.MN, 10.MN, 12.MN1, 12.MN2, 12.MN3, 12.MN4, 12.MN5, 13.MN, 14.MN, 15.MN1, 15.MN2, 16.MN1, 16.MN2, 17.MN, 18.MN1, 18.MN2, 19.MN1, 19.MN2, 12.RM, 12.R, 18.R, 19.R, 4.KDL, 5.KDL, 12.KDD1, 12.KDD2, 12.KDD3, 12.KDD4, 13.KDD, 14.KDD, 18.KDD, 19.KDD, 4.KDW, 5.KDW1, 5.KDW2, 6.KDW, 7.KDW, 8.KDW, 9.KDW, 10.KDW, 12.KDW1, 12.KDW2, 12.KDW3, 13.KDW, 14.KDW, 15.KDW, 16.KDW, 18.KDW, 19.KDW.
3. w strefie ochrony konserwatorskiej "A" plan ustala:
 - zakaz zmiany naturalnej rzeźby terenu poza wyznaczonymi liniami zabudowy obszarem zabudowy;
 - zakaz zmiany linii brzegu: jeziora Orle, jeziora Pobjono, Kanału Augustowskiego;
 - zakaz lokalizacji wszelkich tymczasowych obiektów budowlanych poza wyznaczonymi liniami zabudowy obszarem zabudowy;
 - ochronę istniejącego drzewostanu o pierśnicy powyżej 60 cm, z wyjątkiem klonu jesionolistnego, topoli, dębu czerwonego i robinii akacjowej;
 - nakaz nawiązania do architektury regionalnej poprzez stosowanie tradycyjnych materiałów i technologii, w szczególności drewna, czerwonej cegły, kamienia;
 - zakaz stosowania do wykończenia elewacji oblicówki wykonanej z paneli z tworzyw sztucznych i z metalu;
 - w przypadku barwienia oblicówki drewnianej nakaz stosowania koloru brązowego lub koloru czerwono-brązowego (bordo);
 - w przypadku elewacji lub jej fragmentów wykończonych tynkiem zakaz stosowania innych barw niż: biele, szarości i bardzo jasne (silnie rozbielone) żółcienie;
 - w przypadku wykończenia elewacji lub jej fragmentów kamieniem, cegłą klinkierową, cegłą cementową, betonem architektonicznym - niedopuszczalna jest istotna zmiana naturalnej barwy tych materiałów;
 - nakaz stosowania dachu stromego, dwuspadowego o jednakowym kącie nachylenia obu głównych połaci dachowych nie mniejszym niż 37° i nie większym niż 45°; dach płaski dopuszcza się tylko w przypadku parterowych budynków gospodarczych o powierzchni zabudowy nie większej niż 5 m²;
 - nakaz nawiązania do architektury regionalnej poprzez stosowanie tradycyjnych materiałów i technologii do budowy i pokrycia dachu, zwłaszcza gontu drewnianego, dachówki ceramicznej i blachy płaskiej, z uwzględnieniem współczesnych ich odpowiedników i blachodachówki;
 - zakaz stosowania do pokrycia dachu stromego płyt falistych i papy dachówkowej oraz niedopuszczalne jest stosowanie jakichkolwiek materiałów w innych kolorach niż szarości, brązy, czernie i czerwienie oraz stonowane odcienie koloru ciemnozielonego;
 - nakaz ujednolicenia formy i kolorystyki dachów oraz kolorystyki i wykończenia elewacji wszystkich budynków na działce budowlanej;
 - wysokość zabudowy:
 - dla budynków mieszkalnych i usługowych nie więcej niż 8 m i nie więcej niż 2 kondygnacje nadziemne włącznie z poddaszem,
 - dla budynków węzłów sanitarno-higienicznych, wiat, garaży i budynków gospodarczych nie więcej niż 6 m i nie więcej niż jedna kondygnacja nadziemna,
 - dla innych obiektów budowlanych, w tym budynków inwentarskich – 10 m;

- możliwość sytuowania budynków w odległości 1,5 m od granicy działki lub bezpośrednio przy granicy z uwzględnieniem przepisów odrębnych oraz wyznaczonych planem nieprzekraczalnych linii zabudowy.
- 4. W strefie ochrony konserwatorskiej "B" obowiązują ustalenia ust. 2 z następującymi zastrzeżeniami:
 - na działkach budowlanych o powierzchni co najmniej 2000 m² dopuszcza się:
 - dach wielospadowy o kącie nachylenia połaci dachowych w przedziale 37° - 50°;
 - w przypadku realizacji budynku bez poddasza użytkowego dopuszcza się zmniejszenie nachylenia połaci dachowych, jednak nie mniej niż 27°;
 - wysokość zabudowy:
 - dla budynków mieszkalnych i usługowych nie więcej niż 10 m i nie więcej niż 2 kondygnacje nadziemne,
 - dla garaży i budynków gospodarczych nie więcej niż 8 m i nie więcej niż 2 kondygnacje nadziemne;
 - na działkach budowlanych o powierzchni co najmniej 2000 m² zakaz sytuowania budynków w odległości 1,5 m od granicy działki lub bezpośrednio przy granicy z uwzględnieniem przepisów odrębnych oraz wyznaczonych planem nieprzekraczalnych linii zabudowy;
 - nakaz ochrony i odnawiania zadrzewień śródpolnych.

Wyposażenie w urządzenia techniczne:

- 1) zaopatrzenie w wodę:
 - docelowo z gminnej sieci wodociągowej o min. średnicy przewodów 50 mm;
 - dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z ujęć własnych do czasu doprowadzenia wodociągu do działki,
 - rozmieszczenie hydrantów nadziemnych zapewniających możliwość intensywnego czerpania wody do celów przeciwpożarowych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 2) odprowadzenie ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych, sukcesywnie opróżnianych przez wyspecjalizowane służby lub do indywidualnych systemów oczyszczania ścieków,
- 3) wody opadowe i roztopowe:
 - z dachów budynków nakazuje się zagospodarować na terenie działki budowlanej, poprzez odprowadzenie powierzchniowo na teren biologicznie czynny działki lub do studni chłonnych ewentualnie zbiorników powierzchniowych lub podziemnych po doprowadzeniu parametrów wody do zgodnych z przepisami,
 - z nawierzchni utwardzonych dróg, placów i parkingów do systemu rowów odwadniających zaopatrzonych w odpowiednie urządzenia podczyszczające,
- 4) zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych urządzeń wykorzystujących konwencjonalne lub odnawialne źródła energii (OZE); w przypadku, gdy źródłem ciepła są instalacje wykorzystujące OZE, niedopuszczalne jest stosowanie instalacji, które mają moc przekraczającą 100 kW,
- 5) zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącej sieci elektroenergetycznej rozdzielczej lub z instalacji wykorzystujących OZE; w przypadku zaopatrzenia z instalacji wykorzystujących OZE dopuszcza się wyłącznie mikroinstalacje fotowoltaiczne oraz małe instalacje fotowoltaiczne o mocy nie przekraczającej 100 kW.
- 6) gospodarka odpadami komunalnymi - obowiązek zapewnienia warunków do prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi, w szczególności do segregowania i magazynowania odpadów komunalnych przed ich transportem do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania, zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Płaska;

Szczególne formy ochrony⁴

Ochrona środowiska, przyrody i krajobrazu została uwzględniona w: ustalonym planem przeznaczeniu terenów, lokalizacji nieprzekraczalnych linii zabudowy oraz we wskaźnikach zabudowy i zagospodarowania terenu określonych w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów

1. obszar planu położony jest w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Puszcza Augustowska”, dla którego obowiązują wszystkie zakazy, nakazy i ograniczenia określone odpowiednimi przepisami odrębnymi, a ponadto plan wprowadza zakaz realizacji przedsięwzięć mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt lub w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, oraz plan nakazuje stosowanie najlepszych dostępnych technik minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko (w tym na zdrowie

⁴ w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie przyrody

- ludzi i krajobraz) przy realizacji niezbędnych budynków, urządzeń i budowli oraz zakaz plantacji roślin energetycznych,
2. obszar planu położony jest w granicach Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 „Ostoja Augustowska”, gdzie obowiązują wszystkie zakazy, nakazy i ograniczenia określone odpowiednimi przepisami odrębnymi, a ponadto zakaz realizacji przedsięwzięć mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt lub w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, nakaz stosowanie najlepszych dostępnych technik minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko (w tym na zdrowie ludzi i krajobraz) przy realizacji niezbędnych budynków, urządzeń i budowli oraz zakaz plantacji roślin energetycznych,
 3. obszar planu położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”, dla którego obowiązują wszystkie zakazy, nakazy i ograniczenia określone odpowiednimi przepisami odrębnymi, w tym ograniczenia dla zabudowy w sąsiedztwie zbiorników wodnych. W granicach uwidocznionych na rysunku planu granic 100 m pasa wokół jezior i Kanału znalazły się:
 - 1) teren 23.UTw, 23.RM oraz fragmenty terenów 23.MN, 21.UT, 23.UT - położone w strefie 100 m od linii brzegu jeziora Orle.
 - 2) Teren 11.UTw, 12.UTw, 12.MN6, 12.RM oraz niewielki fragment 12.MN3 - położone w strefie 100 m od linii brzegu jeziora Pobjono;
 - 3) teren 1.UTw, położony w strefie 100 m od linii brzegu jeziora Górczyckiego (Stawów Górczyckich).
 - 4) fragment terenu 20.UT położony jest w strefie 100 m od linii brzegu Kanału Augustowskiego.

Ochrona stanu sanitarnego wód powierzchniowych i podziemnych:

- 1) docelowe zaopatrzenie w wodę dla celów bytowych z gminnej sieci wodociągowej,
- 2) zagospodarowanie wód opadowych na działce własnej;

Ochrona stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego – na obszarze planu nie przewiduje się źródeł zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego;

Ochrona powierzchni biologicznie czynnej i bioróżnorodności - określony został minimalny współczynnik powierzchni biologicznie czynnej - nie mniej niż 70% (80%) działki budowlanej dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej [MN] i terenów zabudowy zagrodowej [RM] oraz nie mniej niż 80% dla terenów usług turystyki wodnej [UTw] oraz terenów usług turystyki [UT];

Ochrona przed ponadnormatywnym hałasem:

- 1) na obszarze planu nie przewiduje się źródeł ponadnormatywnego hałasu w środowisku,
- 2) ustalonemu planem przeznaczeniu terenu przypisana jest także odpowiednia funkcja z przepisów wykonawczych prawa ochrony środowiska w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku; umożliwiła to jednoznaczne określenie dopuszczonego dla terenu poziomu hałasu;

Ochrona zdrowia ludzi – następuje poprzez wymienione już ustalenia w zakresie ochrony stanu sanitarnego wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego, ochrony przed ponadnormatywnym hałasem;

Racjonalna gospodarka odpadami - obowiązek zapewnienia warunków do prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi, w szczególności do segregowania i magazynowania odpadów komunalnych przed ich transportem do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania, zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Płaska.

2.3. Proporcje pomiędzy terenem biologicznie aktywnym i pozostałymi sposobami zagospodarowania terenu

Ustalenia projektu planu w zakresie proporcji pomiędzy terenem biologicznie aktywnym i pozostałymi sposobami zagospodarowania terenu, cechuje:

- wysoki uśredniony współczynnik udziału terenów biologicznie czynnych dla obszaru planu – (73%);
- 16% powierzchni planu pozostanie terenami o pełnej aktywności biologicznej (lasy LZ i łąki R);
- 75% powierzchni obszaru planu pozostanie terenami o wysokiej aktywności biologicznej (teren biologicznie czynny stanowi 70-80% powierzchni działki);

- 8,5 % powierzchni planu to drogi publiczne i wewnętrzne, dla których plan nie ustala minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Zgodnie z przepisami technicznymi dla dróg publicznych [o powierzchni 1,16 ha] należy spodziewać się wskaźnika nie mniejszego niż 10%. Pozostałe powierzchnie dróg, to drogi wewnętrzne [3,27 ha], gdzie z dużym prawdopodobieństwem nie dojdzie do uszczelnienia terenu i nie powinny wystąpić zaburzenia w infiltracją wód opadowych.

Tabela 2 Ustalenia projektu planu w zakresie określenia minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej

l.p	minimalny, projektowany udział powierzchni biologicznie czynnej	powierzchnia terenów [ha]	minimalna powierzchnia biologicznie czynna [ha]	udział w powierzchni opracowania [%]
1	< 10%	4,43	0,2	8,5
2	70%	20,36	14,3	39,1
3	80%	18,98	15,2	36,5
4	100%	8,29	8,3	15,9
5	razem 21 obszarów	52,06	37,9	100,0
6	średnia			72,9

2.4. Chłonność terenu według standardów projektu planu

W wyniku realizacji ustaleń planu na 21 terenach opracowania sukcesywnie powstawać będą nowe gospodarstwa domowe, oddziałujące na środowisko. Będzie to proces rozciągnięty w czasie, a biorąc pod uwagę dotychczasowe trendy - następować będzie powoli. Uwzględniając ustalone planem przeznaczenie, wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu można prognozować maksymalną liczbę nowych gospodarstw. Symulację opracowano na rok 2040 w oparciu o *Prognozę gospodarstw domowych na lata 2016 -2050* GUS⁵. Wyniki przedstawia tabela 2.

Tabela 3 Prognozowana maksymalna liczba gospodarstw domowych powstałych w wyniku realizacji planu

obszar	powierzchnia terenu przeznaczanego pod zabudowę mieszkaniową	minimalna wielkość działki budowlanej	max. liczba gospodarstw domowych	średnia liczba osób w gosp.dom.	max. liczba mieszkańców
Obszar 4	5330	1000	5	2,43	13
Obszar 5	21876	1000	22	2,43	53
Obszar 6	2098	1000	2	2,43	5
Obszar 7	2001	1000	2	2,43	5
Obszar 8	7144	1000	7	2,43	17
Obszar 9	20210	1000	20	2,43	49
Obszar 10	13376	1000	13	2,43	33
Obszar 12	38556	1000	39	2,43	94
	51238	1500	34	2,43	83
	25088	3000	8	2,43	20
Obszar 13	4660	1000	5	2,43	11
Obszar 14	14950	1500	10	2,43	24
Obszar 15	15205	1000	15	2,43	37
Obszar 16	8141	1000	8	2,43	20
	16533	1500	11	2,43	27
Obszar 17	6023	1000	6	2,43	15
Obszar 18	17227	1000	17	2,43	42
Obszar 19	11172	1000	11	2,43	27
Obszar 20	7997	1000	8	2,43	19
Obszar 21	11987	1000	12	2,43	29
Obszar 22	28997	1500	19	2,43	47
Obszar 23	9878	1500	7	2,43	16
razem			282		686

⁵ GUS DBDiRP, Warszawa, czerwiec 2016, str. 25

2.5. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Projekt planu uwzględnia dokumenty strategiczne i przepisy szczegółowe w zakresie ochrony przyrody. Dokumenty wymienione są w kolejnych podrozdziałach.

2.5.1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płaska

Ustalenia Studium są wiążące przy sporządzaniu planów miejscowych.

Rys. 4 Wyrys ze Studium UiKZP wraz z lokalizacją obszaru projektu planu [źródło: płaska.e-mapa.net]

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Płaska, przyjęte uchwałą Nr XX/102/96 Rady Gminy Płaska z dnia 24 października 1996 r., zmienione uchwałą nr XX/154/09 Rady Gminy Płaska z dnia 30 czerwca 2009 r. oraz uchwałą nr V/29/11 Rady Gminy Płaska z dnia 19 kwietnia 2011 r., ustaliło kierunki przekształceń struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz główne elementy kształtujące krajobraz gminy.

Wszystkie obszary położone są w granicach wyznaczonego w Studium układu: "Miejscowości gminnej Płaska i wsi Gorczyca". Rozwój obszaru wg Studium ma podążać w następujących kierunkach:

"wyznaczenie nowych terenów pod budownictwo jednorodzinne, letniskowe, zagrodowe z funkcją turystyczną, zagrodową, usługi i rzemiosło, **usługi turystyczne wraz z urządzonymi plażami, ścieżkę rowerowo-narciarską**⁶ - na ogólnie przyjętych zasadach ekorozwoju. [...] szczególny nacisk należałoby położyć na rozwój agroturystyki, która mogłaby przyczynić się do aktywizacji gospodarczej zarówno całej gminy, jak i miejscowości gminnej [Płaska], nie zagrażając równocześnie bezcennym walorom środowiska przyrodniczego. **Powinna powstać również odpowiednia baza turystyczna z miejscami noclegowymi, gastronomiczna, handlowa oraz odpowiednio wyposażone w infrastrukturę techniczną i towarzyszącą plaże i kąpieliska itp.**⁷ Dla miejscowości Płaska i Gorczyca przewiduje się zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ustalone w projekcie planu zagospodarowanie nie narusza ustaleń Studium.

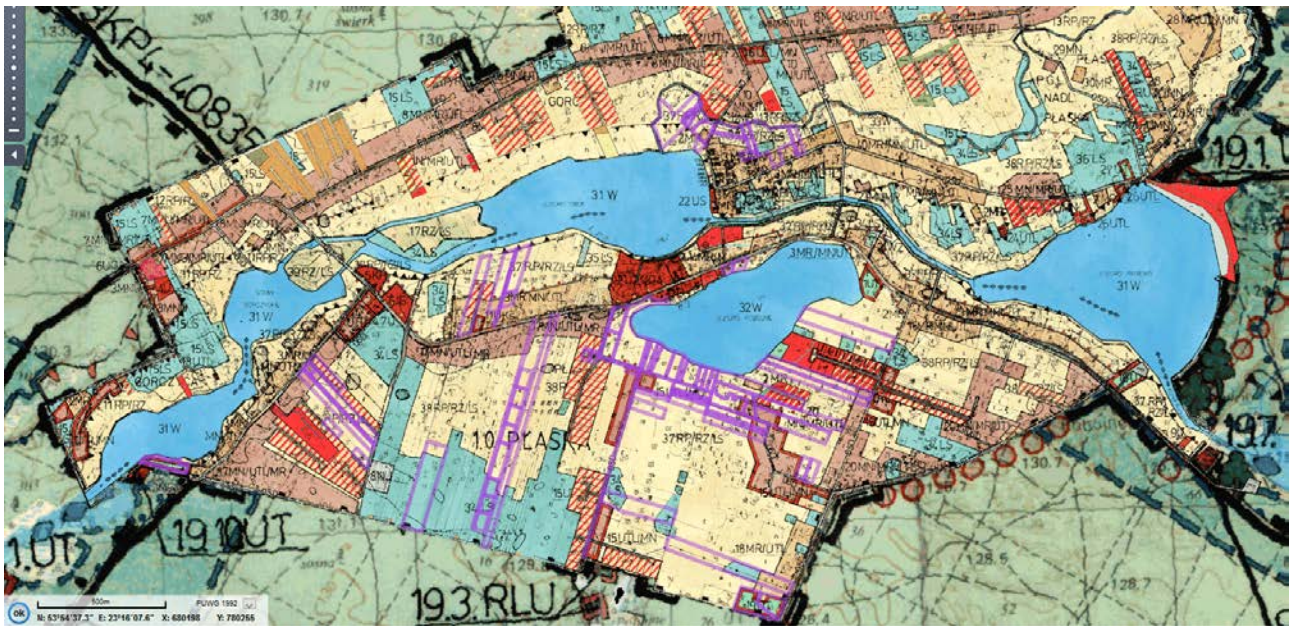
2.5.2 Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Obszary objęte projektem planu położone są w granicach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Płaska, uchwalonego uchwałą nr XII/67/04 Rady Gminy Płaska z dnia 8 czerwca 2004 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 88 poz. 1312) zmienionego uchwałą Nr XIII/76/04 Rady Gminy Płaska z dnia 23 września 2004 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 151 poz. 199), sukcesywnie aktualizowanego poprzez uchwalenie nowych planów zazwyczaj obejmujących niewielkie rozproszone obszary.

Z niniejszym planem, a konkretnie z obszarami 4, 12, 20 - ma związek uchwała Nr XX/155/09 Rady Gminy Płaska z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Płaska [z 2004 roku].

⁶ wytłuszczone fragmenty to zmiana z 2009 r.

⁷ str. 143

Rys. 5 Wyrys z obowiązującego planu wraz z lokalizacją obszaru projektu planu [źródło: plaska.e-mapa.net]

W obowiązującym planie⁸ obszary przeznaczone są pod:

obszar 1 - 1UT - teren usług turystycznych;

obszar 4 - MN/UTL - teren zabudowy jednorodzinnej i pod zabudowę rekreacji indywidualnej [jako funkcja uzupełniająca] oraz drogę wewnętrzną bez przelotu zakończoną placem [DW]⁹;

obszar 5 - 38RP/RZ/LS - tereny istniejących użytków rolnych i leśnych do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu z zakazem budowy jakichkolwiek obiektów kubaturowych. Istniejące lasy chronić i pielęgnować. Istnieje możliwość dolesienia działek położonych w sąsiedztwie użytków leśnych oraz niewielki fragment wzdłuż drogi terenu oraz niewielki fragment wzdłuż drogi terenu 17MN/UTL/MR - tereny istniejącej zabudowy jednorodzinnej, zagrodowej i usług. Dopuszcza się realizację zabudowy jednorodzinnej i letniskowej;

obszary 6-7 - 38RP/RZ/LS - tereny istniejących użytków rolnych i leśnych do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu z zakazem budowy jakichkolwiek obiektów kubaturowych. Istniejące lasy chronić i pielęgnować. Istnieje możliwość dolesienia działek położonych w sąsiedztwie użytków leśnych;

obszar 8-10 - 38RP/RZ/LS - tereny istniejących użytków rolnych i leśnych do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu z zakazem budowy jakichkolwiek obiektów kubaturowych. Istniejące lasy chronić i pielęgnować. Istnieje możliwość dolesienia działek położonych w sąsiedztwie użytków leśnych, 34LS - istniejące lasy i zakrzaczenia śródpolne do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu oraz fragment terenu wzdłuż drogi 672 - 17MN/UTL/MR - tereny istniejącej zabudowy jednorodzinnej, zagrodowej i usług. Dopuszcza się realizację zabudowy jednorodzinnej i letniskowej;

obszar 11 - 37RP/RZ/LS - tereny istniejących użytków rolnych i leśnych częściowo położony w strefie ochronnej jeziora w ciągu Kanału Augustowskiego do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu z zakazem budowy jakichkolwiek obiektów kubaturowych. Istniejące lasy chronić i pielęgnować. Dopuszcza się dolesienia działek położonych w sąsiedztwie użytków leśnych;

obszar 12 - 37RP/RZ/LS - tereny istniejących użytków rolnych i leśnych częściowo położony w strefie ochronnej jeziora w ciągu Kanału Augustowskiego do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu z zakazem budowy jakichkolwiek obiektów kubaturowych. Istniejące lasy chronić i pielęgnować. Dopuszcza się dolesienia działek położonych w sąsiedztwie użytków leśnych, 2MR - Tereny istniejących siedlisk rolniczych. Dopuszcza się w ramach istniejących siedlisk remont i modernizację, 15UTL/MN - Tereny projektowanej zabudowy letniskowej i jednorodzinnej, teren zabudowy jednorodzinnej i pod zabudowę rekreacji indywidualnej [jako funkcja uzupełniająca] oraz drogę wewnętrzną bez przelotu zakończoną placem [DW], UTL/MN - tereny z podstawowym

⁸ uchwała Nr XII/67/04 z 8 czerwca 2004 r. oraz zmianach planu

⁹ uchwała Nr XXI/155/09 z dnia 30 czerwca 2009 roku

- przeznaczeniem pod zabudowę rekreacji indywidualnej i przeznaczeniem uzupełniającym zabudową jednorodziną oraz drogę wewnętrzną bez przelotu zakończoną placem [DW]¹⁰,
- obszar 13,14 - 37RP/RZ/LS - tereny istniejących użytków rolnych i leśnych częściowo położony w strefie ochronnej jeziora wciągu Kanału Augustowskiego do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu z zakazem budowy jakichkolwiek obiektów kubaturowych. Istniejące lasy chronić i pielęgnować. Dopuszcza się dolesienia działek położonych w sąsiedztwie użytków leśnych; wyróżnione dwa tereny gruntów leśnych, 34LS - istniejące lasy i zakrzaczenia śródpolne do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu oraz jeden grunt leśny bez symbolu,
- obszar 15 - 19UT Teren projektowanych usług turystycznych z możliwością realizacji obiektów kubaturowych trwałych,
- obszar 16 - 37RP/RZ/LS - tereny istniejących użytków rolnych i leśnych częściowo położony w strefie ochronnej jeziora wciągu Kanału Augustowskiego do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu z zakazem budowy jakichkolwiek obiektów kubaturowych. Istniejące lasy chronić i pielęgnować. Dopuszcza się dolesienia działek położonych w sąsiedztwie użytków leśnych; wyróżnione dwa tereny gruntów leśnych (z wyróżnionym lasem bez symbolu), 18MR/UTL - Teren istniejącej zabudowy zagrodowej z możliwością realizacji zabudowy letniskowej;
- obszar 17,18,19 - 37RP/RZ/LS - tereny istniejących użytków rolnych i leśnych częściowo położony w strefie ochronnej jeziora w ciągu Kanału Augustowskiego do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu z zakazem budowy jakichkolwiek obiektów kubaturowych. Istniejące lasy chronić i pielęgnować. Dopuszcza się dolesienia działek położonych w sąsiedztwie użytków leśnych; wyróżnione dwa tereny gruntów leśnych,
- obszar 20 - 3MR/MN/UTL - Tereny istniejącej zabudowy zagrodowej, jednorodzinnej, letniskowej i usługowej z dopuszczeniem uzupełnienia budownictwem jednorodzinym i letniskowym, MN/UTL - teren zabudowy jednorodzinnej i pod zabudowę rekreacji indywidualnej [jako funkcja uzupełniająca] oraz drogę wewnętrzną bez przelotu zakończoną placem¹¹, [DW], 37RP/RZ/LS - tereny istniejących użytków rolnych i leśnych częściowo położony w strefie ochronnej jeziora wciągu Kanału Augustowskiego do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu z zakazem budowy jakichkolwiek obiektów kubaturowych. Istniejące lasy chronić i pielęgnować. Dopuszcza się dolesienia działek położonych w sąsiedztwie użytków leśnych; wyróżnione dwa tereny gruntów leśnych,
- obszar 21 - 3MR/MN/UTL - tereny istniejącej zabudowy zagrodowej, jednorodzinnej, letniskowej i usługowej z dopuszczeniem uzupełnienia budownictwem jednorodzinym i letniskowym, 37RP/RZ/LS - tereny istniejących użytków rolnych i leśnych częściowo położony w strefie ochronnej jeziora wciągu Kanału Augustowskiego do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu z zakazem budowy jakichkolwiek obiektów kubaturowych. Istniejące lasy chronić i pielęgnować. Dopuszcza się dolesienia działek położonych w sąsiedztwie użytków leśnych; wyróżnione dwa tereny gruntów leśnych,
- obszar 22 - 37RP/RZ/LS - tereny istniejących użytków rolnych i leśnych częściowo położony w strefie ochronnej jeziora wciągu Kanału Augustowskiego do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu z zakazem budowy jakichkolwiek obiektów kubaturowych. Istniejące lasy chronić i pielęgnować. Dopuszcza się dolesienia działek położonych w sąsiedztwie użytków leśnych; wyróżnione dwa tereny gruntów leśnych (z wyróżnionym lasem), 3MR/MN/UTL - tereny istniejącej zabudowy zagrodowej, jednorodzinnej, letniskowej i usługowej z dopuszczeniem uzupełnienia budownictwem jednorodzinym i letniskowym.
- obszar 22,23 - 37RP/RZ/LS - tereny istniejących użytków rolnych i leśnych częściowo położony w strefie ochronnej jeziora wciągu Kanału Augustowskiego do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu z zakazem budowy jakichkolwiek obiektów kubaturowych. Istniejące lasy chronić i pielęgnować. Dopuszcza się dolesienia działek położonych w sąsiedztwie użytków leśnych; wyróżnione dwa tereny gruntów leśnych, 2MR - tereny istniejących siedlisk rolniczych. Dopuszcza się w ramach istniejących siedlisk remont i modernizację.

Wg projektu planu zadań ochronnych dla OSO Puszcza Augustowska w większości przypadków plan nie zmienia przeznaczenia gruntów, gdzie wykazane są stanowiska przedmiotów ochrony, jednak przy realizacji zadań z zakresu gospodarki przestrzennej i lokalizacji przyszłych inwestycji

¹⁰ uchwała Nr XXI/155/09 z dnia 30 czerwca 2009 roku

¹¹ uchwała Nr XXI/155/09 z dnia 30 czerwca 2009 roku

należy traktować indywidualnie każdy przypadek i brać pod uwagę zalecenia dotyczące przedmiotów ochrony.

2.5.3 Opracowanie ekofizjograficzne

Dla Gminy Płaska nie wykonano opracowania ekofizjograficznego podstawowego. Nie zlecono również wykonania takiego opracowania dla obszaru objętego projektem planu.

2.5.4 Strategia rozwoju zrównoważonego Gminy Płaska

W Strategii rozwoju zrównoważonego Gminy Płaska stwierdzono, iż podstawowym bogactwem gminy jest czysta, nieskażona przestrzeń oraz duże zasoby lasów i wód powierzchniowych. Wykorzystanie tych bogactw dla poprawy poziomu życia lokalnej społeczności, bez naruszania ich stanu, uznano za podstawowy cel rozwoju gminy.

U podstaw powodzenia realizacji celu głównego leżą trzy cele strategiczne:

- rozwój infrastruktury technicznej warunkującej poziom życia mieszkańców i rozwój gospodarczy gminy w zgodzie z regułami zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska,
- rozwój jakościowy usług nierynkowych – z uwzględnieniem możliwości samorządu – zabezpieczający potrzeby i aspiracje mieszkańców,
- rozwój rynku pracy poprzez tworzenie korzystnych warunków dla powstających zakładów wytwórczych i usługowych.

Określone w projekcie planu zasady zabudowy i zagospodarowania terenu są zgodne ze Strategią rozwoju zrównoważonego. W szczególności projekt planu:

- stwarza warunki do dokończenia wodociągowania obszarów wiejskich poprzez obowiązek podłączenia się do gminnej sieci wodociągowej,
- nie ma negatywnego wpływu na gospodarkę ściekową poprzez obowiązek odprowadzania ścieków bytowo-gospodarczych do szczelnych zbiorników bezodpływowych, sukcesywnie opróżnianych przez wyspecjalizowane służby lub indywidualnych systemów oczyszczania ścieków,
- stwarza możliwości wykorzystania źródeł energii odnawialnej poprzez zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii (OZE), a także zaopatrzenie w energię elektryczną z instalacji wykorzystujących OZE,
- stwarza możliwość wyznaczenia i uzbrojenia terenów inwestycyjnych pod budownictwo mieszkaniowe poprzez wyznaczenie terenów dróg będących jednocześnie terenem rozbudowy uzbrojenia

2.5.5 Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Płaska na lata 2008 - 2015

Celem strategicznym Planu rozwoju lokalnego gminy Płaska, zatwierdzonego uchwałą Nr XII/83/08 Rady Gminy Płaska z dnia 18 marca 2008 r., jest zapewnienie trwałych podstaw rozwoju społeczeństwa i gospodarki oraz stworzenie możliwie jak najlepszych warunków życia jej mieszkańców.

Realizacja celu strategicznego odbywać się będzie poprzez osiągnięcie trzech celów cząstkowych:

- rozwój zasobów ludzkich,
- rozwój infrastruktury technicznej,
- rozwój jakościowy usług nierynkowych.

Projekt planu uwzględnia cele nakreślone w Planie Rozwoju Lokalnego, w tym:

- wzrost liczby gospodarstw domowych jako skutek przeznaczeniu nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową i zagrodową,
- budowę nowych elementów infrastruktury technicznej poprzez wyznaczenie terenów dróg;
- rozbudowę sieci wodociągowej poprzez nakazanie podłączenia się do gminnej sieci wodociągowej,

2.5.6 Program Ochrony Środowiska do 2014 r.

Misją Gminy Płaska zgodnie z Programem Ochrony Środowiska, zatwierdzonym uchwałą Nr XVIII/114/05 Rady Gminy Płaska z dnia 9 marca 2005 r., jest „Trwały i zrównoważony rozwój szansą poprawy i zachowania walorów środowiskowych gminy”

Realizacja misji następować będzie poprzez osiągnięcie celów ekologicznych średniookresowych, takich jak:

- prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami,
- ochronę środowiska naturalnego i atmosfery,
- działanie na rzecz edukacji ekologicznej,
- zwiększenie lesistości.

Ustalenia projektu planu uwzględniają cele zapisane w Programie Ochrony Środowiska, w szczególności:

- rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej we wsiach o rozproszonej zabudowie poprzez obowiązek podłączenia się do gminnej sieci wodociągowej oraz obowiązek odprowadzania ścieków bytowo-gospodarczych do szczelnych zbiorników bezodpływowych lub indywidualnych systemów oczyszczania ścieków,
- kompleksową gospodarkę odpadami (głównie selektywną zbiórkę odpadów i ich recykling) oraz wdrożenie przez wytwarzających odpady nowoczesnych sposobów postępowania z odpadami poprzez obowiązek segregowania i magazynowania odpadów komunalnych przed ich transportem do miejsc odzysku,
- budowę czy też modernizację systemów grzewczych z możliwością wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez ustalenie zaopatrzenia w ciepło urządzeń wykorzystujących konwencjonalne lub odnawialne źródła energii (OZE),
- dbałość o utrzymanie stanu naturalnego środowiska oraz ochronę szaty roślinnej i ochronę gatunków zwierzęcych poprzez uwzględnienie nakazów, zakazów i ograniczeń określonych dla poszczególnych form ochrony przyrody występujących na obszarze planu oraz ustalenie wysokiego współczynnika udziału terenów biologicznie czynnych dla obszaru projektu planu.

2.5.7 Strategia Rozwoju Powiatu Augustowskiego do 2020 r.

Misją rozwoju powiatu augustowskiego, zapisaną w Strategii Rozwoju Powiatu Augustowskiego, jest: „Powiat Augustowski obszarem zrównoważonego rozwoju i wzrostu poziomu życia jego mieszkańców poprzez efektywne wykorzystanie zasobów lokalnych przy poszanowaniu walorów kulturowych regionu”. Wskazano, iż o możliwościach rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu decyduje przede wszystkim infrastruktura techniczna oraz infrastruktura społeczna, i to na nich oparto cele strategiczne I rzędu:

- infrastruktura techniczna jako czynnik warunkujący poprawę standardu życia mieszkańców oraz rozwój gospodarczy Powiatu Augustowskiego (A),
- rozwój infrastruktury społecznej maksymalnie uwzględniający potrzeby i aspiracje społeczności lokalnej (B).

Dla każdego celu I rzędu sformułowane zostały cele II rzędu:

- modernizacja układu komunikacyjnego Powiatu Augustowskiego (A1),
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska przyrodniczego poprzez proekologiczny rozwój infrastruktury technicznej (A2),
- rozwój systemu edukacji uwzględniający potrzeby rynkowe (B1),
- poprawa dostępności do obiektów sportowych i rekreacyjnych (B2),
- poprawa dostępności i jakości usług medycznych (B3),
- rozszerzenie dostępności i podwyższanie standardu usług w sferze pomocy społecznej (B4),
- wspieranie i umacnianie rodziny w wypełnianiu jej funkcji (B5),
- kształtowanie i zaspakajanie potrzeb kulturalnych wśród społeczeństwa lokalnego oraz ochrona dziedzictwa kulturowego (B6),
- poprawa systemu bezpieczeństwa publicznego (B7),
- rozwój lokalnej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego (B8),
- rozwój instytucjonalny powiatowych jednostek organizacyjnych (B9).

Ustalenia projektu planu wpisują się w Strategię rozwoju Powiatu Augustowskiego.

2.5.8 Program Ochrony Środowiska dla powiatu augustowskiego na lata 2017-2020

W ramach Programu Ochrony Środowiska, przyjętego Uchwałą Nr 150/XXI/2016 Rady Powiatu Augustowskiego z dnia 29 grudnia 2016 r., dla obszarów wymagających interwencji wyznaczono cele, kierunki oraz zadania, które służyć mają poprawie stanu środowiska. Oprócz tego wyznaczono zadania, które służyć mają ochronie i zachowaniu pozostałych komponentów środowiska.

Wyznaczono dziewięć celów długoterminowych:

- spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu augustowskiego,
- ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców powiatu,
- kontrola niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie powiatu,
- zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych powiatu przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód,

- racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż,
- użytkowanie gleb zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz właściwe wykorzystanie ich naturalnego potencjału produkcyjnego,
- racjonalne gospodarowanie odpadami,
- zachowanie, odtworzenia i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona przyrody,
- minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii.

Projekt planu uwzględnia zdefiniowane cele i zadania, w tym:

- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez dopuszczenie zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii (OZE), a także dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną z instalacji wykorzystujących OZE,
- podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez stworzenie nowoczesnej infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową - nakaz podłączenia się do gminnej sieci wodociągowej,
- zapobieganie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez nakaz podłączenia się do gminnej sieci wodociągowej,
- prawidłowe prowadzenie gospodarki odpadami poprzez obowiązek segregowania i wstępnego magazynowania odpadów komunalnych przed ich transportem do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania,
- ochronę zieleni, zasobów leśnych oraz obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych poprzez zachowanie terenów lasów.

2.5.9 Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego, przyjętego uchwałą Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r., przyjęto pięć celów do realizacji:

- 1) zwiększenie konkurencyjności miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków -wojewódzkiego Białegostoku, subregionalnych Łomży i Suwałk oraz powiatowych w zakresie jakości: infrastruktury funkcji publicznych ponadlokalnych, potencjału gospodarczego, powiązań funkcjonalnych zewnętrznych i struktur przestrzennych zagospodarowania,
- 2) wzmocnienie spójności województwa w procesie zrównoważonego terytorialnie rozwoju i modernizacji zagospodarowania przestrzennego obszarów wiejskich z wykorzystaniem ich potencjału wewnętrznego, specjalizacji regionalnej i położenia przygranicznego,
- 3) poprawa dostępności terytorialnej zewnętrznej i wewnętrznej województwa podlaskiego poprzez rozwój infrastruktury transportowej, ze zmniejszeniem kosztów środowiskowych, oraz telekomunikacyjnej i teleinformatycznej,
- 4) osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa, w tym sieci ekologicznej, dziedzictwa kulturowego i walorów krajobrazowych oraz racjonalne jego wykorzystanie,
- 5) zwiększenie odporności struktury przestrzennej województwa na zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, naturalne i awariami przemysłowymi oraz jego zdolności obronnych i ochronnych.

Projekt planu w szczególności wpisuje się w realizację celu 2) i 5) w tym:

- wspieranie poprawy warunków życia w małych miastach i wsiach,
- ochronę środowiska przed hałasem,
- wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii cieplnej i rozwój infrastruktury odnawialnych źródeł energii,
- ograniczenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

2.5.10 Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku

W Programie Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego, zatwierdzonym uchwałą Sejmiku Województwa Nr XXIX/262/2016 z dnia 24 października 2016 r., wyznaczono 10 obszarów interwencji i 18 celów do realizacji. Osiągnięciu celów służyć ma realizacja w sumie 172 zadań podejmowanych w 61 kierunkach inwestycji.

Na podstawie diagnozy stanu środowiska oraz przepisów dokumentów rządowych i regionalnych w ramach poszczególnych obszarów interwencji określono następujące cele:

- 1) ochrona klimatu i jakości powietrza w tym: spełnienie wymagań w zakresie jakości powietrza, poprawa efektywności energetycznej, wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, jako działania adaptacyjne do zmian klimatu;
- 2) zagrożenia hałasem – ograniczenie emisji hałasu;

- 3) pola elektromagnetyczne – ochrona przed polami elektromagnetycznymi;
- 4) gospodarowanie wodami – ograniczenie ryzyka powodziowego i przeciwdziałanie suszy i deficytowi wody, jako adaptacja do zmieniających się warunków klimatycznych;
- 5) gospodarka wodno-ściekowa, w tym: racjonalizacja gospodarowania zasobami wodnymi i zapewnienie dobrej jakości wody pitnej, poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
- 6) zasoby geologiczne – racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin;
- 7) gleby – zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi;
- 8) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – racjonalne gospodarowanie odpadami;
- 9) zasoby przyrodnicze, w tym: zachowanie różnorodności biologicznej, poprzez przywracanie, utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków, adaptacja do zmian klimatu w zakresie zasobów przyrodniczych, ochrona krajobrazu naturalnego i kulturowego, podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i zainteresowania środowiskiem przyrodniczym;
- 10) zagrożenia poważnymi awariami, w tym: zapobieganie poważnym awariom przemysłowym, doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego, monitoring obszarów zagrożonych występowaniem poważnych awarii.

Realizacja planu według analizowanego projektu sprzyjać będzie osiągnięciu zapisanych w Programie celów, zwłaszcza poprzez tworzenie warunków do:

- wzrostu wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych poprzez dopuszczenie zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii (OZE), a także dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną z instalacji wykorzystujących OZE,
- racjonalizacji gospodarowania zasobami wodnymi i zapewnienie dobrej jakości wody pitnej poprzez nakaz podłączenia zabudowy mieszkaniowej do gminnej sieci wodociągowej,
- nie pogarszania jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez dopuszczenie odprowadzania ścieków bytowych do indywidualnych systemów oczyszczania ścieków,
- racjonalnego gospodarowania odpadami poprzez nakaz zapewnienia warunków do prawidłowego postępowania z odpadami, w szczególności do segregowania i magazynowania odpadów komunalnych,
- zachowania różnorodności biologicznej, w tym przywracania i utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków poprzez realizację przepisów planu dotyczących ochrony przyrody,
- adaptację do zmian klimatu w zakresie zasobów przyrodniczych poprzez ustalenie wysokiego uśrednionego udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 70%.

2.5.11 Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030

Została przyjęta Uchwałą NR XVIII/213/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 kwietnia 2020 r. Określone w niej zostały trzy główne cele strategiczne a w ich ramach 12 celów operacyjnych:

Cel strategiczny 1. Dynamiczna gospodarka z pięcioma celami strategicznymi: 1.1 przemysły przyszłości, 1.2 Podlaski system otwartych innowacji, 1.3. Lokalna przedsiębiorczość, 1.4. Rewolucja energetyczna i gospodarka obiegu zamkniętego, 1.5 E-podlaskie

Cel strategiczny 2. Zasobni mieszkańcy z trzema celami strategicznymi: 2.1. Kompetentni mieszkańcy, 2.2. Aktywni mieszkańcy, 2.3. Przestrzeń wysokiej jakości.

Cel strategiczny 3. Partnerski region z czterema celami operacyjnymi: 3.1. Dobre zarządzanie, 3.2. Kapitał społeczny, 3.3. Partnerstwa międzynarodowe i ponadregionalne, 3.4. Gościnny region.

Strategia wyznaczyła obszary strategicznej interwencji, w tym obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Gmina Płaska nie została zaliczona, do tego typu obszarów, natomiast zalicza się do obszarów wiejskich i jednocześnie cennych przyrodniczo. Polityka regionalna w stosunku do obszarów wiejskich powinna być oparta na inicjatywach lokalnych, rozwijających kapitał społeczny. W gminach, objętych szczególną ochroną prawną ze względu na obszary cenne przyrodniczo (m.in. obszary Natura 2000), co może stanowić istotną barierę ich rozwoju, m.in. poprzez ograniczenia organizacyjne, społeczne, prawne i zwiększone koszty inwestycji, należy sprzyjać działaniom ochrony środowiska i wartości krajobrazowych, z jednoczesnym wspieraniem rozwoju przedsiębiorczości, która pozwoli zachować walory przyrodnicze, w tym turystyki kwalifikowanej czy ekoturystyki. Rolnictwo powinno rozwijać się w kierunku produkcji żywności wysokiej jakości oraz rolnictwa ekologicznego i zrównoważonego. Na obszarach wiejskich należy koncentrowanie się na realizacji działań służących realizacji celów operacyjnych związanych z przestrzenią wysokiej jakości (cel operacyjny 2.3.), a także rozwojem przedsiębiorczości (cel operacyjny 1.3.) w powiązaniu z aktywizacją mieszkańców (cel operacyjny 2.2.). W przedsiębiorczości można liczyć na rozwój ekologicznych i zrównoważonych form produkcji rolniczej i powiązany z nimi rozwój przetwórstwa żywności wysokiej jakości.

Realizacja planu według analizowanego projektu pośrednio sprzyjać będzie osiągnięciu celów strategicznych zapisanych w Strategii zwłaszcza celom operacyjnym 2.3. oraz 3.4.

2.5.12 Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej

Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej, zatwierdzony uchwałą Sejmiku Województwa Nr XXXIV/414/13 z dnia 20 grudnia 2013 r., zmienioną uchwałą Nr XXIX/261/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 24 października 2016 r., opracowany został w związku z przekroczeniem poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 oraz pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu w 2011 i 2012 r.

Głównym celem sporządzenia i wdrożenia Programu jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa warunków życia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w aglomeracji.

Projekt planu uwzględnia działania nakreślone w Programie, w szczególności zmianę paliw na inne o mniejszej zawartości popiołu lub zastosowanie energii elektrycznej, względnie indywidualnych źródeł energii odnawialnej.

2.5.13 System dokumentów strategicznych kraju

Podstawą aktualnie obowiązującego systemu zarządzania rozwojem kraju jest ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Głównym dokumentem strategicznym, na którym opiera się prowadzona polityka rozwoju, jest: strategia średniookresowa – Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 r.¹² Realizacji celów rozwojowych, zawartych w strategii średniookresowej służy 9 strategii sektorowych, do m.in. których należą¹³:

1. Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej z 16 lipca 2019 r.
2. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 z 17 września 2019 r
3. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku z 24 września 2019 r.
4. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 z 15 października 2019 r.

2.5.14 Polityka ekologiczna państwa 2030 r. – PEP2030¹⁴

Celem głównym PEP jest rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Nadrzędną wartością w *Polityce ekologicznej państwa 2030 jest człowiek* poprzez koncentrację tematyczną na jakości życia, zdrowiu i dobrobycie Polaków. Kluczowa dla osiągnięcia celów polityki ekologicznej jest dbałość o kulturę współżycia ze środowiskiem na szczeblu samorządowym, zwłaszcza poprzez racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem oraz przyrodę przed nadmierną presją¹⁵.

Trzy główne cele szczegółowe to¹⁶:

- Środowisko i zdrowie – poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,
- Środowisko i gospodarka – zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska
- Środowisko i klimat – łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych.

Najważniejszymi kierunkami interwencji PEP2030 dla województwa podlaskiego są:

- Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód

¹² Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), M.P.2017 poz. 260. – akt prawny uznany za uchylony ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw

¹³ Pozostałe 5 strategii sektorowych to: Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030 z 19 listopada 2020 r., Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020” z 15 stycznia 2013 r., Strategia Sprawne Państwo 2020 z 12 lutego 2013 r., Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP 2022 z 9 kwietnia 2013 r., Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego z 18 czerwca 2013 r.

¹⁴ W systemie dokumentów strategicznych PEP2030 stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów średniookresowej strategii rozwoju kraju – *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)* – SOR. Uchwała Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. z 2017 r. poz. 260)

¹⁵ Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia „Polityki ekologicznej państwa 2030” - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (ID176) przyjęty w trybie obiegowym 16 lipca 2019 r.

¹⁶ Ponadto PEP w celu wspierania realizacji celów szczegółowych określiła dwa cele horyzontalne:

- Środowisko i edukacja – rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa.
- Środowisko i administracja – poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

- Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania
- Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej

Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Projekt planu wpisuje się w PEP2030, gdyż celem sporządzenia planu jest polepszenie warunków życia mieszkańców z jednoczesną ochroną wysokich walorów środowiska przyrodniczego. Przepisy planu sprzyjają poprawie warunków życia ludzi poprzez możliwość wymiany lub rozbudowy istniejącej zabudowy oraz modernizacji infrastruktury.

Problemy przypisane województwu podlaskiemu i działania interwencyjne nie występują na terenie opracowania lub jego nie dotyczą.

Projekt planu jest zgodny z założeniami zapisanymi w Polityce.

2.5.15 Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Głównym celem SPA2020, przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 29 października 2013 r., jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. W dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 r. w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i wybrzeża.

Projekt planu uwzględnia ustalone w SPA cele, w szczególności zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska poprzez:

- ochronę różnorodności biologicznej,
- racjonalne użytkowanie gruntów,
- zmniejszenie fragmentacji kompleksów leśnych,
- ochronę zasobów glebowych dużej wartości produkcyjnej,
- przeciwdziałanie rozpraszaniu się gatunków obcych.

2.5.16 Pakiet klimatyczno-energetyczny do 2020 r.

Pakiet klimatyczno-energetyczny stanowi zbiór wiążących przepisów, które mają zagwarantować, że Unia Europejska osiągnie swoje cele w zakresie klimatu i energii do 2020 r. Pakiet został przyjęty na posiedzeniu Rady Europejskiej w dniach 11-12 grudnia 2008 r. i został przegłosowany przez Parlament Europejski tydzień później. W Pakiecie określono trzy najważniejsze cele:

- ograniczenie o 20% emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.),
- 20% udział energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii w UE,
- zwiększenie o 20% efektywności energetycznej.

Pakiet klimatyczny zawiera cztery uzupełniające się ustawodawstwa, które są przeznaczone do osiągnięcia celów w nim zawartych. Są to:

- tzw. Dyrektywa EU ETS,
- tzw. Decyzja non-ETS,
- tzw. Dyrektywa CCS,
- tzw. Dyrektywa OZE.

Projekt planu jest zgodny z założeniami zapisanymi w Pakiecie, w szczególności poprzez:

- dopuszczenie stosowania mikroinstalacji fotowoltaicznych,
- dopuszczenie stosowania urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła ciepła.
- obowiązek ogrzewania budynków ze źródeł energii cieplnej wykorzystujących paliwa dopuszczone do stosowania obowiązującymi przepisami odrębnymi.

2.5.17 Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2003 r.

Tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna wprowadziła zintegrowaną politykę wodną, której celem jest zapewnienie ludziom dostępu do czystej wody pitnej, która umożliwi rozwój gospodarczy i społeczny przy równoczesnym poszanowaniu potrzeb środowiska, jednocześnie wskazując plany gospodarowania wodami jako podstawowy dokument planistyczny na obszarze dorzecza.

Projekt planu uwzględnia przepisy Dyrektywy, gdyż podstawą tworzenia ustaleń w zakresie ochrony wód oraz obsługi w zakresie infrastruktury wodno-ściekowej był Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna, zatwierdzony na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r.

2.5.18 Kontrakt terytorialny dla województwa podlaskiego na lata 2014-2023

Kontrakt obowiązuje od 27 września 2014 r. Do roku 2020 do kontraktu Strony podpisały 3 Aneksy. Wśród celów rozwojowych, których realizacji kontrakt, wraz z aneksami dotyczy, za wyjątkiem 5 - lepsze wykorzystanie istniejącego potencjału przyrodniczego i kulturowego Województwa [podlaskiego], żaden nie ma bezpośredniego wpływu na rozwój gminy i obszarów opracowania.

Wśród określonych w Kontrakcie przedsięwzięć priorytetowych – podstawowych i warunkowych, żadne nie dotyczy obszaru gminy Płaska, a tym bardziej obszarów objętych planem.

2.5.19 Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna¹⁷

Plan z 2016 roku jest aktualizacją dokumentu z 2011 r.

Obszar dorzecza Niemna to obszar, dla którego prognozuje się istotny wpływ ocieplenia klimatu na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego. Istotnym zagrożeniem dla gospodarki wodnej na obszarze dorzecza Niemna jest stwierdzony oraz prognozowany znaczący przyrost średniej temperatury powietrza na obszarze dorzecza. Podąża za tym prognozowane znaczące wydłużenie okresu wegetacyjnego roślin.

Weryfikacja klimatyczna została przeprowadzona ogółem dla 95 działań, wskazując grupę działań odpornych klimatycznie i wrażliwych klimatycznie. Działania wrażliwe klimatycznie lokują się w gospodarce komunalnej. Realizacja tych działań i ich wrażliwość klimatyczna jest powiązana przyczynowo m.in. z gospodarką przestrzenną i polega na uwzględnieniu w planowaniu przestrzennym ryzyka wystąpienia w regionie tendencji do obniżania się horyzontu płytkich wód gruntowych i korygowania zasięgu stref ochronnych dla zbiorników wodnych. Relacje między Planem gospodarowania wodami dorzecza Niemna a obszarami objętymi projektem planu miejscowego omówiona jest w dalszych rozdziałach.

2.6. Istniejące zagospodarowanie obszarów planu

Sposób zagospodarowania poszczególnych obszarów jest podobny, są to niezabudowane grunty rolne słabej jakości użytkowane lub odłogowane. Różni je dostępność do układu drogowego gminy oraz położenie względem kompleksu lasów oraz co najistotniejsze, względem zbiorników wodnych i Kanału Augustowskiego.

Rys. 6 Ortofotomapa analizowanych obszarów [źródło: plaska.e-mapa.net]

Obszar 1

Ma powierzchnię 5 846 m² tworzy go jedna działka położona na krańcu miejscowości zwanej Żydowskie, przylegająca bezpośrednio do Kanału Augustowskiego. Teren przylega także do Stacji Wodnej "Płaska" z domkami kempingowymi i zapleczem dla wodniaków. Działka użytkowana jest jako pole biwakowe i plaża trawiasta otaczająca staw. Na antropogeniczne pochodzenie zbiornika wskazuje kształt zbiornika oraz uboga szata roślinna wokół zbiornika. Od zachodu, działka graniczy z siedliskiem rolnym. Teren lekko opada w kierunku Kanału Augustowskiego i jest ogrodzony siatką plecioną. Wzdłuż północnej granicy biegnie gruntowa droga, za nią rozciąga się duży kompleks leśny Mikaszówka, o zróżnicowanym składzie gatunkowym odzwierciedlającym zmienne warunki siedliskowe.

¹⁷ Rozporządzenie RM z dnia 18 października 2016 r w sprawie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna. [Dz.U. z 2016 poz 1915]

Rys. 7 Aktualne użytkowanie działek obszaru 1 na ortofotomapie [źródło: plaska.e-mapa.net]

Fot. 1 Obszar 1 - widok od strony Kanału Augustowskiego i jeziora Gorczyckiego.

Fot. 2 Obszar 1 - pole biwakowe pomiędzy stawem a Kanałem Augustowskim.

Obszar 4, obszar 5, obszar 6 i obszar 7

Obszary położone są przy równoległych do siebie drogach prywatnych odchodzących od drogi gminnej 1242 B, biegnącej wzdłuż Kanału Augustowskiego i łączącej miejscowość Płaska z wsią Czarny Bród. Po obu stronach drogi rozłożyły się zabudowania wiejskie części Płaski zwanej Żydowskie, które stopniowo przekształcane są lub uzupełniane zabudową letniskową. Ze względu na ograniczenia związane ze strefami ochrony od Kanału Augustowskiego, nowa zabudowa rozwija się na wschód od drogi i takie przeznaczenie jest przewidziane w planie dla omawianych obszarów. Obszar 4 to jedna działka ewidencyjna o powierzchni 5 417 m², obszar 5 to pięć działek [w tym droga] o łącznej powierzchni 2,5975 ha, obszar 6 i 7 to pojedyncze działki o powierzchni odpowiednio 2264 m² i 2176 m². Z wyjątkiem obszaru 4 zagospodarowanego jako warzywnik, są to tereny odłogowanych gruntów rolnych klasyfikowanych jako kompleks żytni słaby i bardzo słaby. Grunty rolne w wyniku wtórnej sukcesji zajmowane są przez

postsegetalne murawy napiaskowe z podrostem sosny. Południowo zachodni kraniec obszaru 5 zajmuje opuszczony, zrujnowany pawilon usługowy.

Rys. 8 Aktualne użytkowanie działek obszaru 4,5,6,7 na ortofotomapie [źródło: plaska.e-mapa.net]

Fot. 3 Krajobraz okolicy, w której położone są obszary 4 [na pierwszym planie] 5,6 i 7.

Fot. 4 Obszar 5, w głębi zrujnowany pawilon i zabudowa Żydowskiego

Fot. 5 Obszar 6 i 7 murawy, w głębi kompleks lasów prywatnych, z boku zabudowa letniskowa

Obszar 8, obszar 9, obszar 10

Rys. 9 Aktualne użytkowanie obszaru 8,9,10 na ortofotomapie [źródło: plaska.e-mapa.net]

Obszary położone są w rozległym nieckowatym polu sandrowym ograniczonym od północy wyraźną skarpą wzniesienia kemowego powyżej której rozciąga się główne pasmo osadnictwa miejscowości, towarzyszące drodze nr 672. Lokalnie, u podnóża skarpy [m.in. obszar 10] występują obniżenia z osadami torfowymi. W przeszłości były to zapewne grunty wykorzystywane rolniczo jako orne słabej jakości - kompleks żytni bardzo słaby. Obecnie pola leżą odłogiem i teren stopniowo zarastają lasem, co jest wynikiem zarówno naturalnej sukcesji roślin jak i planowych zalesień. Tylko obszar 9 użytkowany jest jako warzywnik pole i pastwisko. Piaski i żwiry w podłożu, są lokalnie eksploatowane przez właścicieli.

Fot. 6 Obszary 8-10 Niecka sandrowa z sukcesją drzew. Na wzniesieniu pasmo osadnictwa Płaski.

Obszar 8 składa się z jednej działki o powierzchni 28345 m². Według ewidencji 80% terenu to grunt leśny - sosna w wieku poniżej 10 lat a reszta to użytek rolny. Podczas wizji lokalnej granica pomiędzy lasem a gruntem rolnym była niedostrzegalna.

Fot. 7 Ściana młodnika leśnego na wysokości obszaru 8

Bardziej zróżnicowany charakter ma zagospodarowanie obszarów 9 i 10. Obszary są skomunikowane drogą wewnętrzną, która odchodzi od drogi 672 i biegnie do granicy z Mikaszówką Gwałtownie opadający teren w północnej części obszaru sprawia, że obecnie przejazd drogą jest możliwy jedynie samochodem terenowym. U podnóża skarpy, nieco powyżej wilgotnej, zarośniętej paprocią dolinki łączącej się z jeziorem Pobjocho zachował się niewielki las świerkowo-sosnowy z ogrodzoną mogiłą. Mniej więcej pośrodku niecki, gdzie spływają wody opadowe występują enklawy wilgotnych łąk, powyżej których na południowy wschód rozciągają się murawy z sukcesją sosny a na północ młodniki leśne.

Fot. 8 Krajobraz obszaru 9 - na wprost oraz obszaru 10 - po lewej.

Obszar 9 rozparcelowany jest na 9 działek w tym jedna działka pod drogę wewnętrzną. Powierzchnia działek to ok. 3 tys m² każda. Razem obszar 9 ma powierzchnię 34881 m² [ok. 3,5 ha]. 3 działki na południu, położone bliżej granicy z obrębem Mikaszówka, według ewidencji mają znaczny udział gruntów

leśnych z drzewostanem w wieku od 15 do 60 lat, głównie sosnowym. Pozostałe działki to użytk rolny 4 klasy pozostający w użytkowaniu rolniczym.

Obszar 10 składa się z jednej podłużnej działki o powierzchni 22764 m² [ok. 2,27 ha]. Na obszarze zabiegi rolnicze nie są prowadzone od jakiegoś czasu i praktycznie cały teren jest zadrzewiony. Występuje sukcesja brzozy i sosny. W środkowej części zaobserwowano niewielkie wyrobisko pospółki.

Obszar 11

Niewielki **obszar 11** składa się z dwóch działek o łącznej powierzchni 3389 m² i leży na wąskim pasie terenu pomiędzy drogą 672 a akwem jeziora. Aktualnie użytkowany jest jako warzywnik i pastwisko stanowiące uzupełnienie siedliska. Bezpośrednio, od zachodu sąsiaduje z zabudowaniami miejscowości Płaska. Teren wyraźnie opada w kierunku tafli jeziora i całkowicie pozbawiony jest drzew.

Rys. 9 Obszar 11 - lokalizacja i aktualne użytkowanie [źródło: plaska.e-mapa.net]

Fot. 9 Obszar 11, w głębi jezioro Pobjono.

Obszar 12

Zespół ponad 30 działek o łącznej powierzchni 17 6724 m² [17,67 ha]. Dwanaście z tych działek bezpośrednio przylega do południowego i pd-zach. brzegu akwenu jeziora i leży w strefie ochronnej 100 m od brzegu jeziora. Obszar skomunikowany polną drogą, fragmentami biegnącej po prywatnych polach, do osady i do leśniczówki Pobjono. Urozmaicona, polodowcowa rzeźba terenu, sprzyja istnieniu różnorodności siedlisk. Jezioro Pobjono od północnego zachodu wcina się w taras kemowy powstały w wyniku akumulacji szczelinowej, na którym rozłożyły się zabudowania Płaski. Różnica poziomów między płaskowyżem a taflą jeziora dochodzi do 10 m. W efekcie strefa brzegowa jeziora jest bardzo zróżnicowana. Od północy i północnego zachodu teren gwałtownie obniża się tworząc [w rejonie opracowania] stromą skarpe porośniętą zagajnikiem sosnowym. Dalej skarpa przechodzi w łagodnie opadające na południowy wschód żwirowe zbocze z ubogą roślinnością. Po osiągnięciu rzędnej 125 m, teren stopniowo się wypłaszcza i dalej opadając w kierunku południowo-wschodnim, osiąga rozległe płaskie obniżenie wypełnione glebami organicznymi odwadniane rowem melioracyjnym, z ujściem do jeziora na wysokości niespełna 123 m – w najniższym punkcie obszaru.

Rys. 10 Obszar 12 - lokalizacja i użytkowanie [źródło: plaska.e-mapa.net]

Fot. 10 Obszar 12 - widok z drogi wojewódzkiej na południe.

Fot. 11 Obszar 12 - zbocze przechodzące w pas użytków zielonych

Fot. 12 Obszar 12 - Murawy napiaskowe i dalej pas łąk i pastwisk pomiędzy jeziorem a polną drogą

Fot. 13 Obszar 12 - Pas łąk i pastwisk, w głębi zadrzewienia strefy brzegowej jeziora.

Strefę pomiędzy jeziorem a drogą, o szerokości 100 - 130 m zajmują łąki i pastwiska poprzecinane liniowymi zadrzewieniami miedz. Łąki noszą ślady sezonowego wykorzystania rekreacyjnego. Dalej teren znów się wznosi i użytki zielone ustępują miejsca gruntom ornym, w większości odłogowanym, a finalnie przechodzą w kompleks leśny Mikaszówki, będący częścią Puszczy Augustowskiej. Południowo wschodni brzeg jeziora początkowo jest wzniesiony i zadrzewiony, potem płaski z pasmem drzew, zarośli i szuwarów, miejscami pozbawionych roślinności, piaszczystych wodopojów zwierząt.

Na znacznych obszarach łąk wobec zaniechania regularnego koszenia czy wypasu postępuje sukcesja ziołorośli, krzewów i drzew. W szczególności dotyczy to terenów na południe od polnej drogi oraz wschodnich krańców obszaru przynależnych do osady Pobjno.

Mniej więcej w połowie obszaru teren nosi silnie widoczne ślady dostosowywania łąk do funkcji rekreacyjnej. Zadrzewienia z drzew liściastych zastępują szpalery świerka, w sąsiedztwie szuwarów pojawiają się urządzenia rekreacyjne. Szuwały poprzecinane są pomostami i plażami. Najbardziej zmienione antropogenicznie jest gospodarstwo agroturystyczne. Obszerny, dwukondygnacyjny budynek z miejscami noclegowymi, otacza ogród wygrodzony drewnianym płotem, wyposażony w urządzenia rekreacyjne. Poza tym teren jest rozjeżdżony samochodami. Miejsca parkowania samochodów pozbawione są szaty roślinnej.

Na zachód od budynku, w odległości kilku metrów od brzegu jeziora, działa pole biwakowe przy którym stoi kolejny drewniany, znacznie mniejszy dom. Na wschód od hotelu stoi budynek gospodarczy. Sposób zagospodarowania znacznego arealu gruntów otaczającego luźno rozrzucony zespół budynków, nie wskazuje na prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie, w tym pożądaną ekstensywną hodowlą bydła, która zapewniłaby wypasanie rozległych użytków zielonych.

Fot. 14 Obszar 12 - gospodarstwo agroturystyczne nad jeziorem Pobjno.

Fot. 15 Obszar 12 – zabudowania gospodarstwa agroturystycznego.

Fot. 16 Obszar 12 - Gospodarstwo agroturystyczne - widok od strony jeziora Pobjjno.

Rys. 11 Obszar 12 - działki przynależne do gospodarstwa agroturystycznego. [źródło: plaska.e-mapa.net]

Fot. 17 Obszar 12 - widok ze skrzyżowanie dróg polnych. W głębi zabudowa gospodarstwa agroturystycznego. Na wschód od zabudowań gospodarstwa agroturystycznego, rozpoczyna się znaczny areał od lat nieuprawianych gruntów rolnych sukcesywnie zarastających samosiewami sosny, czeremchy, brzozy, dębu. Teren jest pofalowany, wznosi się na wschód a mineralne gleby pokrywają postsegetalne murawy. Ten fragment gospodarstwa sąsiaduje z mocno przekształconym antropogenicznie terenem tartaku. Obszar 12 sięga także na południe za drogę gruntową do Pobjajna. Idąc od zachodu na początku, na piaszczystych wzniesieniach z wolna rozwija się zabudowa rekreacyjna. W miarę posuwania się na wschód teren opada i staje się coraz bardziej wilgotny. Pokrywające rozdrobnione działki użytki zielone w większości nie są koszone i porastają zaroślami ziołorośli z wierzbą, brzozą i olszą. W miarę zbliżania się do wschodniego krańca obszaru, dochodzimy do „rezydencji” rekreacyjnej. Działkę o powierzchni ok.9000m² zagospodarowano jako teren rekreacyjny ze sztucznym zbiornikiem wodnym o powierzchni kilkuset m². We wschodniej części, niemal w sąsiedztwie istniejącego przy skrzyżowaniu dróg budynku realizowany jest nowy budynek.

Fot. 18 Obszar 12 – sąsiedztwo polnej drogi w rejonie zachodniej granicy gospodarstwa agroturystycznego.

Obszar 13

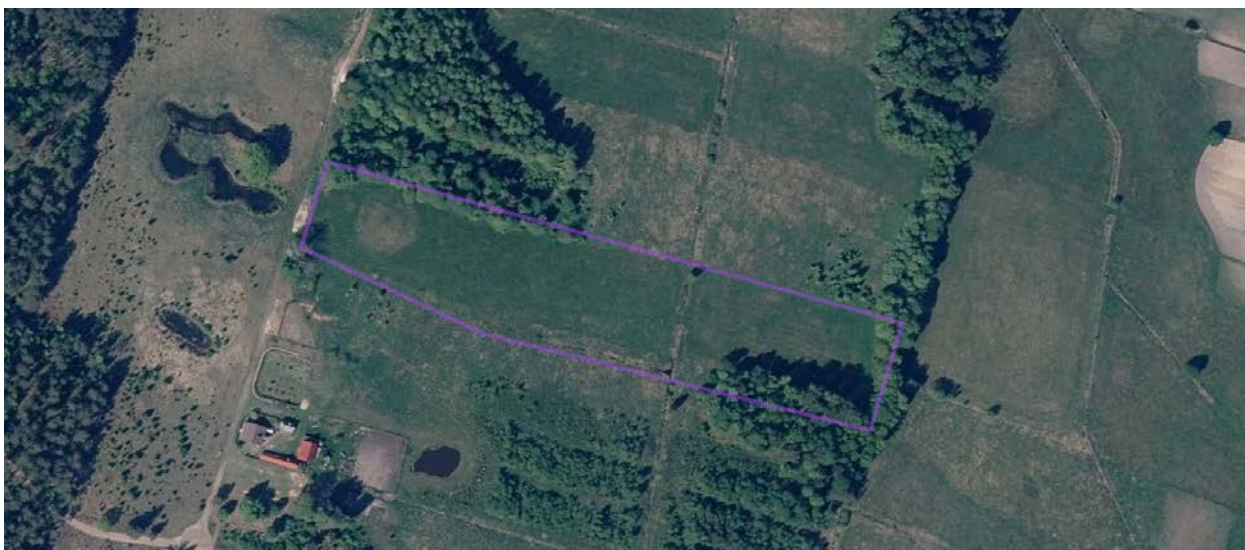
Rys. 12 Obszar 13 - lokalizacja i aktualne użytkowanie [źródło: plaska.e-mapa.net]

Obszar leży w bliskim sąsiedztwie obszaru 12, na południe polnej drogi do Pobjoyna przy słabo przejezdnej drodze prowadzącej do Leśniczówki Pobjojne. Działka ma powierzchnię 5783 m² leży w wypełnionym glebami torfowymi i murszowo-torfowymi rozległy, płaskim zagłębieniu, gdzie spływają i retencjonują wody opadowe z otaczających dolinę wzniesień sandrowych. Według ewidencji są sto użytki zielone słabe i bardzo słabe, ale w rzeczywistości 2/3 terenu zajmują zarośla i zadrzewienia. Kępy wierzb, trzcina i wysokie byliny praktycznie uniemożliwiają wejście na podmokły teren. Od wschodu działka bezpośrednio graniczy z niewielkim młodym [ok.40 lat] zagajnikiem z brzozą, ujętym w ewidencji jako grunt leśny.

Fot. 19 Obszar 13 - szata roślinna

Obszar 14

Rys. 14 Aktualne użytkowanie obszaru 14 na ortofotomapie [źródło: plaska.e-mapa.net]

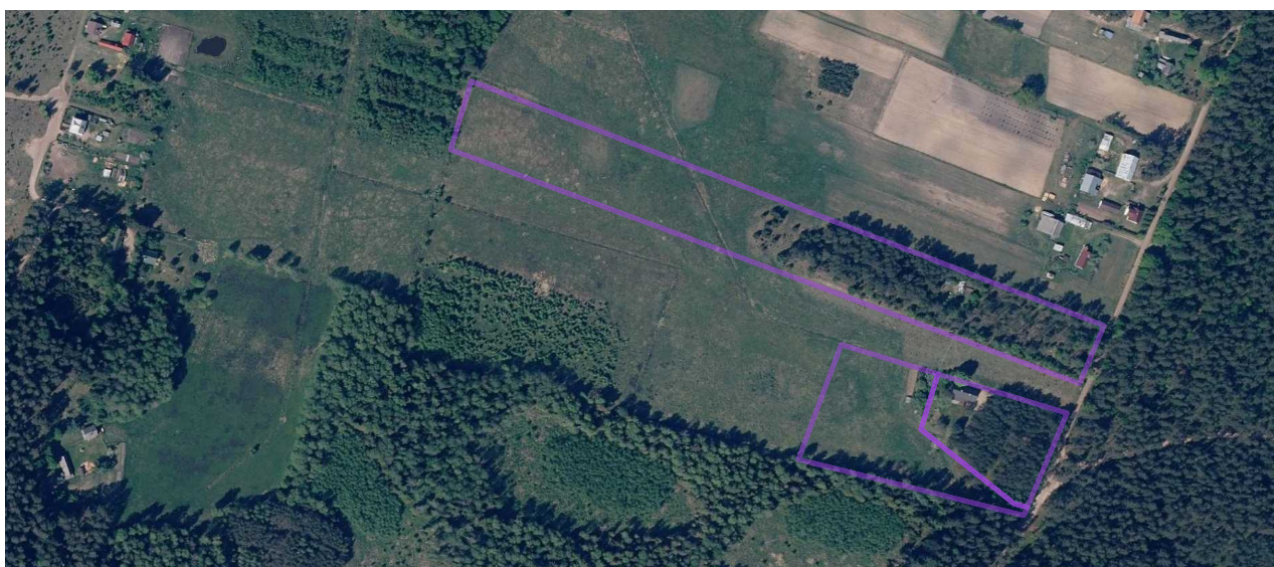
Obszar ten leży przy drodze do Leśniczówki Pobjoyno, w pasie kompleksu użytków zielonych rozpościerających się na wschód od tej drogi. Kompleks poprzedzielany jest niewielkimi zagajnikami co czyni jego krajobraz bardzo atrakcyjnym.

Większość łąk pozostaje w rolniczym użytkowaniu, choć klasyfikowane są jako użytki zielone słabe i bardzo słabe. Łąki są zmeliorowane a nadmiar wody odprowadza do jeziora Pobjoyno rozgałęziony układ rowów melioracyjnych, słabo konserwowanych i zarastających wierzbą i wysokimi ziołami. Działka podzielona jest rowem na dwie części z betonowym mostkiem umożliwiającym przejazd ze wschodu na zachód. W podłożu występują grunty organiczne. Teren jest lekko pofalowany. Roślinność wskazuje na wysoki poziom wód gruntowych we wschodniej części łąki. Wschodni kraniec terenu porasta mały zagajnik z 40 letnim drzewostanem, podobny graniczy z obszarem od północy, w rejonie drogi. Obszar tworzy jedna działka o pow. 1,69 ha.

Fot. 20 Obszar 14 - widok od strony drogi do Leśniczówki.

Obszar 15 i obszar 16

Rys. 13 Aktualne użytkowanie obszarów 15 i 16 na ortofotomapie [źródło: plaska.e-mapa.net]

Fot. 21 Krajobraz obszaru 15 i 16 widziany z rowu melioracyjnego.

Sąsiadujące ze sobą obszary położone są na krańcu osady Pobjo i od wschodu graniczą z kompleksem lasów Puszczy Augustowskiej. Układ użytków obu obszarów jest podobny. Na suchych, piaszczystych wyniesionych fragmentach działek, od strony lasu [i drogi] występują słabe zadrzewienia sosnowe z zabudowaniami. We zachodniej zaś części, stopniowo obniżającego się terenu występują grunty organiczne

ze świeżymi i wilgotnymi łąkami, klasyfikowanymi jako użytki zielone słabe i bardzo słabe. Łąki są zmeliorowane, z północy na południe, zatorfione obniżenie przecięte jest systemem rowów melioracyjnych. Obszar 15 składa się z dwóch działek - siedliska z lasem oraz łąki. Łączna powierzchnia to 16386 m² [1,6 ha]. Obszar 16 ma 27295 m² [2,7 ha] i w połowie porasta go las sosnowy powstały w wyniku celowego zalesienia gruntów rolnych V klasy. Wiek drzewostanu sosnowego nie przekracza 40 lat. W środku zagajnika wydzielone jest niewielkie siedlisko. Siedliska obu obszarów zaadaptowane zostały na cele rekreacji indywidualnej.

Obszar 17

Obszar składa się z dwóch zadrzewionych działek o łącznej powierzchni 6023 m². Położony jest przy drodze prowadzącej nad jezioro. Od wschodu sąsiaduje z siedliskami osady Pobjno, od północy z terenami tartaku a od zachodu z kompleksem działek zabudowy całorocznej na stosunkowo niewielkich działkach [1000 m²]. Tereny po obu stronach drogi, przeznaczone pod zabudowę w 2004 r zabudowują się bardzo wolno. Na obszarze o powierzchni ponad 7 ha, zostało zabudowanych 7 działek [ok. 10% obszaru].

Teren porasta las sosnowy z wyjątkiem małego obniżenia - zatorfionej dolinki wcinającej się od wschodu, która zapewne była kiedyś pastwiskiem. Na wschodniej działce stoi zrujnowany niewielki murowany budynek.

Rys. 14 Obszar 17 - aktualne użytkowanie na ortofotomapie. [źródło: plaska.e-mapa.net]

Obszar 18 i obszar 19

Oba obszary graniczą ze wschodnim brzegiem jeziora Pobjno i ciągną się do drogi, przy której rozłożyła się zabudowa Pobjno. Pas pomiędzy drogą a jeziorem ma szerokość od 300 do 450 m. i stanowi mozaikę użytków zielonych o różnym uwilgoceniu i zadrzewionych wzniesień. Ma dość urozmaiconą rzeźbę, która odzwierciedla ciekawą budowę geologiczną. Trzy piaszczysto-żwirowe wzniesienia kemome osadzone są w zatorfionej płaskiej dolinie. Piaszczyste wzniesienia porastają lasy sosnowe. Układ kemów sprawia, że obszar 18 najwyższy punkt osiąga przy jeziorze a wschodnia część jest użytkiem zielonym, natomiast na obszarze 19 układ jest odwrotny.

Rys. 15 Aktualne użytkowanie obszarów 18 i 19 na ortofotomapie. [źródło: plaska.e-mapa.net]

Fot. 22 Jezioro Pobjno, widziane z plaży obszaru 19

Fot. 23 Obszar 18 – mozaika łąk, zadrzewień i rozwijającej się zabudowy letniskowej.

Fot. 24 Krajobraz obszaru 19, w głębi jezioro Pobjno

Powierzchnia obszaru 18 to 25631 m² [2,56ha] a obszaru 19 - 22098 m² [2,21 ha].

Obszary przedziela teren mocno zadrzewiony i zakrzewiony. Oba obszary bezpośrednio sąsiadują z akwenem jeziora, ale strefa brzegowa obu obszarów zasadniczo różni się. Brzeg jeziora na obszarze 18 jest mocno pochyły [zbocze wzniesienia], zadrzewiony, zakrzewiony i słabo dostępny. W przypadku obszaru 19 świeża łąka praktycznie dochodzi do samej wody tworząc płaską plażę piaszczystą z bardzo skąpą roślinnością przywodną.

Obszar 20 i Obszar 21

Oba obszary sąsiadują z Kanałem Augustowskim, przy czym ze względu na położenie na wyniesionym tarasie kemowym, obszary od koryta Kanału oddziela wysoka skarpa.

Jest to mocno zantropogenizowany fragment miejscowości Płaska. W sąsiedztwie obszaru 20 znajduje się baza przeładunku drewna, a sam obszar jest placem manewrowym i miejscem składowania wraków pojazdów. Przy drodze położone są zabudowania produkcyjne przerobu i przeładunku drewna. Dalej na wschód znajduje się kaplica i kolejne zabudowania. Pas terenu między drogą a skarpą nad Kanałem Augustowskim ma szerokość 280 m i jest praktycznie zupełnie płaski. Równoległe do kanału biegnie napowietrzna linia średniego napięcia. Obszar 20 ma powierzchnię 12793 m² [1,28ha] i jest jedną działką. Planem z 2009 roku fragment działki został przeznaczony pod tereny [...] zabudowy zagrodowej, jednorodzinnej, letniskowej i usługowej z dopuszczeniem uzupełnienia budownictwem jednorodzinny i letniskowym. Obszar 21 stanowi zespół 5 działek w tym dwie działki wydzielone pod dojazd. Łącznie jego powierzchnia to 22274 m² [2,23 ha]. Zachodnia działka jest całkowicie pozbawiona drzew i porastają ją

postsegetalne murawy napiaskowe. Wschodnie dwie działki są ogrodzone i kilka lat wcześniej zostały zalesione.

Rys. 16 Aktualne użytkowanie działek obszaru 6 na ortofotomapie [źródło: plaska.e-mapa.net]

Fot. 25 Obszar 20 - na pierwszym planie odłogowany grunt rolny z wrakami pojazdów, w głębi zabudowania produkcyjne przy drodze 672

Fot. 26 Obszar 20 – północny kraniec, teren nieużytków z wrakiem, w głębi skład drewna.

Fot. 27 Obszar 21 - na wprost nieużytek z prawej młodnik sosnowy. [foto.D.Gadomska]

Obszar 22 i obszar 23

Oba obszary położone są po północnej stronie Kanału Augustowskiego, nad jeziorem Orle lub w jego bliskim sąsiedztwie. Mimo administracyjnej przynależności do miejscowości Płaska, aby dojechać z centrum w ten rejon zwany Kąty, trzeba pokonać blisko 4 km, chociaż odległość w linii prostej wynosi tylko 500 m.

Obszary krajobrazowo znacznie się od siebie różnią, co jest następstwem różnic w budowie geologicznej. Obszary dzieli droga, którą biegnie sztuczny, lokalny wododział. Północną granicę obszarów stanowi obniżenie rynnowe, z którego woda odpływa w dwóch przeciwnych kierunkach. Obszar 23 położony jest w płaskim zabagnionym obniżeniu, odwadnianym rowami melioracyjnymi do jeziora Orle, natomiast Obszar 22 rozpościera się na północnym stoku płaskowyżu kemowego i odwadniany jest na wschód kontynuacją rowu, który w dalszym biegu nazywany jest Orłowianką. Obszar 23 jest płaski, z zadrzewieniami towarzyszącymi dolince rowu. Użytkowany był rolniczo jako użytki zielone słabe i bardzo słabe na czarnych ziemiach zdegradowanych. Na obszarze 22 rzeźba terenu jest urozmaicona a lokalnie nachylenie zbocza przekracza 13%. Mimo, że większość terenu jest zadrzewiona, chronione grunty leśne stanowią tylko 17% a reszta to kompleks żytnio-lubinowy na glebach brunatnych oraz słabe użytki zielone na glebach torfowych. Obszar 22 tworzy 8 działek i ma powierzchnię 30573 m². Obszar 23 ma powierzchnię 27295 m² i składa się z 6 działek.

Rys. 17 Lokalizacja obszarów 22 i 23 [źródło: plaska.e-mapa.net]

Fot. 28 Obszar 23, w głębi zadrzewienia dolinki Orłowianki. .[foto.D.Gadomska]

Fot. 29 Obszar 23 - widok od jeziora Orle .[foto.D.Gadomska]

Fot. 30 Obszar 23 - jezioro Orle i murawa rekreacyjna gospodarstwa agroturystycznego.[foto.D.Gadomska]

Fot. 31 Obszar 22 - widok ze szczytu wzniesienia w kierunku dolinki Orłowianki. [foto.D.Gadomska]

Fot. 32 Obszar 22 – wschodni, położony przy drodze kraniec terenu. [foto.J.Gadomski]

Fot. 33 Obszar 22 - dom holenderski na zadrzewionej działce.

Należy zaznaczyć, iż większość najbardziej atrakcyjnych dla lokalizacji zabudowy terenów w sąsiedztwie obszarów 22 23 zostało już zabudowane. Za wyjątkiem terenów położonych na wschodnim krańcu obszaru pozostałe albo mają zbyt wysoki poziom wód gruntowych (obszar 23) albo zbyt duży spadek terenu – obszar 22.

3. METODYKA PRAC

W zakresie metodycznym wzięto pod uwagę następujące pozycje:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - art. 51 i 52;
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (polski tekst w Dz. U. 1999 r. Nr 96 poz. 1110) wraz z Protokołem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (polski tekst w Dz. U. 2011 r. Nr 180 poz. 1074);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2002 r. w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – nieobowiązujące.

Prace nad prognozą były prowadzone równocześnie z projektowaniem rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych obszarów objętych sporządzaniem planu miejscowego. Wyniki analiz i oceny stanu środowiska były na bieżąco uwzględniane najpierw w koncepcji planu a następnie w projekcie planu.

Prace nad prognozą przebiegały w dwóch fazach - faza prac terenowych oraz faza prac kameralnych. Podczas prac terenowych, wykonano obserwacje stanu podstawowych komponentów środowiska, wstępnie zdiagnozowano konflikty oraz dokonano wstępnej waloryzacji obiektów i krajobrazów. Wykonano bogatą dokumentację fotograficzną obiektów i terenów.

W pierwszym etapie fazy prac kameralnych oceniono ustalenia projektu planu w aspekcie skutków, jakie mogą wywołać w środowisku przyrodniczym oraz wpływu na jakość życia mieszkańców. Określono potencjalne proporcje pomiędzy terenami biologicznie aktywnymi oraz oszacowano potencjalny, maksymalny przyrost liczby użytkowników terenu – gospodarstw domowych.

W drugim etapie przeanalizowano stan środowiska, charakteryzując poszczególne komponenty, relacje między nimi oraz podstawowe procesy i prawidłowość ich przebiegu. Zidentyfikowano cele ochrony środowiska ustanowione na wyższym szczeblu oraz obszary, gdzie są realizowane formy ochrony przyrody. Wnioski z wykonanego rozpoznania posłużyły do sformułowania diagnozy stanu środowiska obszaru ewentualnego oddziaływania projektu planu oraz identyfikacji problemów w funkcjonowaniu środowiska.

W trzecim etapie prac sformułowano prognozę oddziaływania planu na środowisko. W prognozie uwzględniono możliwe znaczące oddziaływanie na elementy środowiska: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i inne dobra kultury, dobra materialne oraz zależności między wymienionymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy¹⁸. W opisie uwzględniono przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne.

Opis stanu środowiska na obszarach objętych projektem planu przedstawiono w postaci analizy stanu istniejącego poszczególnych komponentów przyrodniczych oraz istniejących zagrożeń środowiska.

Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko przeanalizowano dla każdego z komponentów środowiska osobno.

Do wykonywania analiz oraz tworzenia raportów graficznych z odniesieniami przestrzennymi wyników, wykorzystano narzędzia programu ARC GIS oraz dane uporządkowane w przestrzennej bazie danych. Przedstawione w prognozie wyniki uzyskano za pomocą przestrzennego arkusza kalkulacyjnego, umożliwiającego w zintegrowany sposób precyzyjne i sprawne łączenie obliczeń dotyczących powierzchni terenów, ich interakcji przestrzennych jak i zmiennych nieprzestrzennych.

Źródłem danych przestrzennych były dane pobrane z serwerów instytucji i przedsiębiorstw za pośrednictwem strony internetowej <http://plaska.e-mapa.net/>

Podane w prognozie dane mają charakter szacunkowy i służą wyłącznie do określenia prawdopodobnych podstawowych wskaźników związanych z realizacją planu i ewentualnymi skutkami dla środowiska i ludzi z tego wynikającymi. Założenia zawarte w prognozie przyjęto opierając się na aktualnych wskaźnikach i tendencjach podawanych przez GUS. Mogą one ulegać zmianom w czasie ze względu na koniunkturę gospodarczą, inflację i inne zewnętrzne uwarunkowania, na które samorząd lokalny nie ma wpływu.

¹⁸ zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 2 lit e Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Szacunkowe wielkości podane w niniejszym opracowaniu nie mogą stanowić podstawy do wydawania decyzji administracyjnych.

4. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Aby kontrolować praktyczne skutki zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, zarówno z punktu widzenia ich zgodności z ustaleniami planu, jak i ich potencjalnego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz implementacji zaleceń i sugestii zawartych w niniejszej prognozie, niezbędne jest monitorowanie planu, czyli systematyczne prowadzenie obserwacji jego realizacji. Monitoring powinien umożliwić korygowanie działań, które nie przynoszą planowanych efektów i rezultatów, reagowanie na zmiany sytuacji w gminie.

Zgodnie z art. 32. ust 1 i 2 oraz art. 33 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wójt jest zobowiązany raz w czasie kadencji rady przeprowadzić i przedstawić radzie gminy analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Analiza taka, między innymi, obejmuje oszacowanie postępu w realizacji uchwalonych planów, jak również bada ich zgodność z obowiązującymi przepisami oraz z aktualnym studium uikzp.

Wobec braku przepisów wykonawczych, które określałyby zakres i metody sporządzania takiej analizy, problematyka skutków realizacji ustaleń planu w odniesieniu do środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi często jest pomijana lub sprowadzana do analizy zgodności z obowiązującymi przepisami, w tym dotyczącymi ustanowionych form ochrony przyrody.

Należy dążyć, aby w ramach wyżej wspomnianego dokumentu, przeanalizować skutki realizacji obowiązujących planów na środowisko, w szczególności na obszary chronione, krajobraz i zdrowie ludzi tak, aby w przypadku zidentyfikowania negatywnych skutków, mogły być one podstawą do zmiany planu a w uzasadnionych przypadkach aktualizacji uwarunkowań a następnie kierunków zagospodarowania przestrzennego w ramach aktualizacji Studium UiKZP

W odniesieniu do projektu planu obszaru opracowania zakres analizy powinien uwzględniać w szczególności następujące zagadnienia:

- tempo realizacji przeznaczenia ustalonego planem, zaludnienia, użytkowania rekreacyjnego;
- monitoring wskaźników zagospodarowania terenu ustalonych planem, w szczególności udziału powierzchni biologicznie czynnej;
- skuteczność ochrony stosunków wodnych, w tym istniejącej sieci rowów melioracyjnych;
- przyrost arealu gruntów odłogowanych, zwłaszcza użytków zielonych i sukcesja krzewów i drzew na odłogowanych gruntach rolnych;
- skala i skutki gradzenia terenu w aspekcie defragmentacji siedlisk oraz zmian krajobrazu;
- obserwacje zmian w bioróżnorodności zwłaszcza liczebności zbiorowisk i liczebności poszczególnych gatunków w zbiorowiskach;
- intensywność i zasięg ekspansji inwazyjnych gatunków obcych (takich jak m.in. nawłóć kanadyjska, robinia akacjowa, czeremch amerykańska, rdestowiec ostrokończasty, róża pomarszczona, klon jesionolistny, dąb czerwony)
- obserwacje zmian w bioróżnorodności jako skutek introdukcji do ogrodów przydomowych gatunków obcych polskiej flory,

Nie przewiduje się prowadzenia osobnych badań określających skutki realizacji postanowień Planu.

Analiza zmian jakościowych poszczególnych komponentów środowiska będzie prowadzona w ramach monitoringu środowiska WIOŚ.

5. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Ze względu na nieduży zasięg przewidywanych oddziaływań wynikających z realizacji projektu planu, nie ma możliwości transgranicznego jego oddziaływania na środowisko.

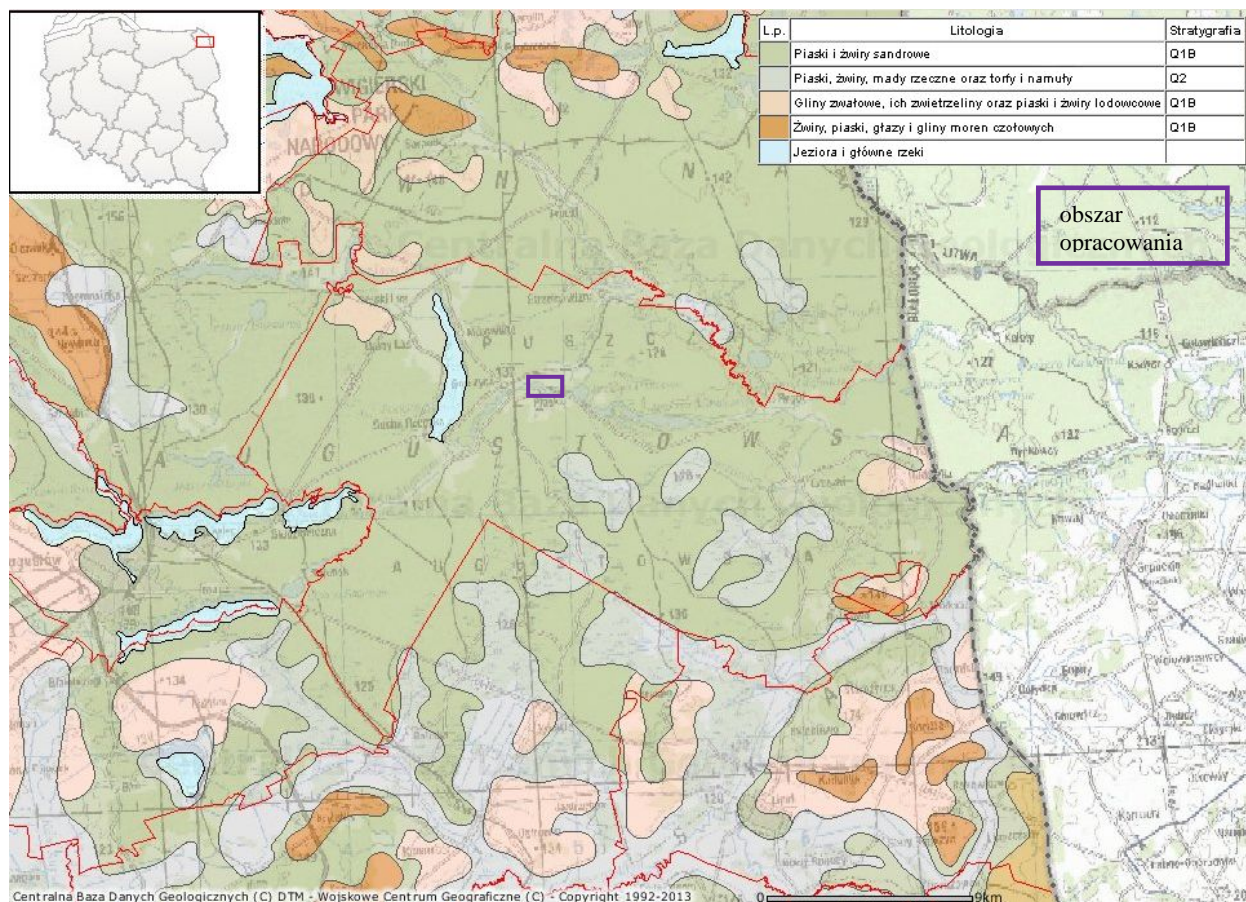
6. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

6.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

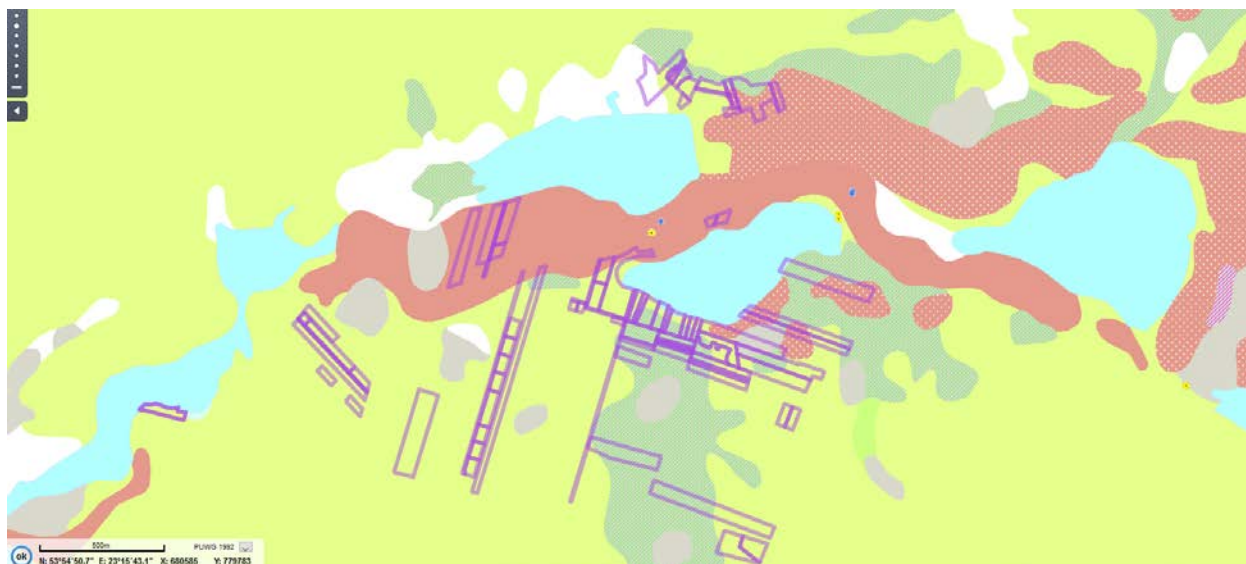
Rzeźba terenu, gleby i stosunki wodne na terenie Puszczy Augustowskiej ukształtował lądolód skandynawski głównie podczas ostatniego zlodowacenia [północnopolskiego zwanego też bałtyckim].

6.1.1 Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Wg podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego teren opracowania położony jest w Niżu Wschodnioeuropejskim, Prowincji Niż Wschodniobałtycko-Białoruski, w granicach Prowincji Pojezierza Wschodniobałtyckiego, Makroregionie Pojezierze Litewskie, Mezoregionie Równina Augustowska.

Rys. 18 Budowa geologiczna gminy [źródło: <http://web3.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.htm>]

Rys. 19 Obszary opracowania na tle szczegółowej mapy geologicznej [źródło: plaska.e-mapa.net]

Tabela 4 Oznaczenia mapy geologicznej

Ozn. na mapie	Litologia/geneza	Wodno-przepuszczalność	Wiek symbol	Wiek opis
	Piaski i żwiry kemów	dobra	QPB3	Czwartorzęd/pleistocen/żłod. bałtyckie
	Piaski i piaski pyłowe kemów	dobra	QPB3	Czwartorzęd/pleistocen/żłod. bałtyckie

	Piaski i piaski ze żwirami - osady wodnolodowcowe	bardzo dobra	QPB3	Czwartorzęd/pleistocen/zlod. bałtyckie
	Torfy na piaskach i piaskach ze żwirami wodnolodowcowych	średnia	QH	Czwartorzęd/holocen
	Torfy	słaba	QH	Czwartorzęd/holocen
	Torfy na gytach	słaba	QH	
	Wody powierzchniowe			

Budowa geologiczna wynika z położenia na skraju starej monolitycznej prekambryjskiej platformy wschodnioeuropejskiej. Fundament krystaliczny zalega tu bardzo płytko pod powierzchnią terenu i pokryty jest co najwyżej kilkusetmetrową warstwą skał osadowych. Na wszystkich analizowanych obszarach utwory powierzchniowe to osady wodnolodowcowe (fluwiogłacialne, rzeczno-lodowcowe i sandrowe) – piaski, miejscami piaski ze żwirami.

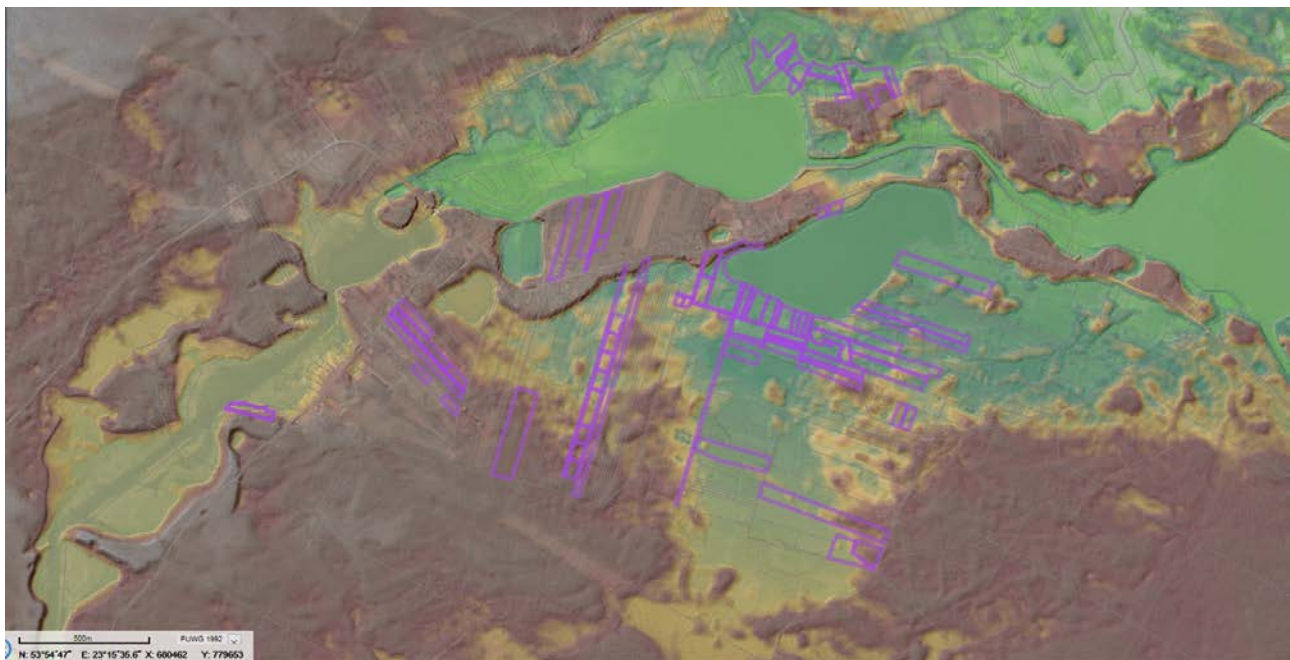
Na poziomie lokalnym można wyróżnić w podłożu:

- piaski i żwiry kemów
- piaski i piaski pyłowe kemów
- piaski i piaski ze żwirami - osady wodnolodowcowe [fluwiogłacialne, sandrowe] równin sandrowych
- piaski i żwiry innych form akumulacji szczelinowej
- holoceni torfy i torfy na piaskach ze żwirami wodnolodowcowymi w dolinach cieków wodnych i obszarach bezodpływowych.

Na obszarze planu występują grunty organiczne – torfy, które są słabym podłożem do lokalizacji zabudowy a co ważniejsze, ich rola w kształtowaniu stosunków wodnych jest bardzo ważna dla wszystkich cennych siedlisk. Generalnie grunty takie wyłącza się z zabudowy. Lokalizacje granic obszaru planu względem rejonów występowania gruntów organicznych przedstawia rys. 19.

Krajobraz miejscowości Płaska ma dość urozmaiconą rzeźbę młodogłacialną lokalnie zmodyfikowaną budową Kanału Augustowskiego. Kształtują go formy fluwiogłacialne pochodzenia wodnolodowcowego ostatniego zlodowacenia. Na równinie sandrowej wyraźnie widoczne są wzniesienia form akumulacji szczelinowej - w tym wzniesienia kemowe a towarzyszą im zbiorniki wodne oraz płytsze obniżenia, zazwyczaj bezodpływowe wypełnione torfami i glebami organicznymi. Piaszczysto żwirowe podłoże sandrów i kemów stanowi korzystne podłoże dla budownictwa, natomiast mało wartościowe dla rozwoju rolnictwa.

Ważnym elementem krajobrazu gminy jest rynna lodowcowa, ułożona równoleżnikowo, wypełniona jeziorami: Gorczyckie, Orle, Paniewo, Krzywe, Mikaszewo i Mikaszówek oraz na przedłużeniu tej rynny, w strefie przygranicznej jezioro Głębokie i Szlamy. Rynna ta niemal w całości wykorzystana zastała do budowy Kanału Augustowskiego.

Rys. 20 Rzeźba terenu rejonu lokalizacji obszarów objętych planem [źródło: płaska.e-mapa.net]

W rejonie opracowania, rzędne terenu wahają się pomiędzy 122,9 m – obszar 12, a 132 m n.p.m [obszar 21] Największe spadki terenu lokalnie występują na obszarze 10, 12, 14. – patrz Tabela 5. Na

poszczególnych obszarach planu względna różnica wysokości oscyluje wokół 1-3 m, maksymalnie 9 m na obszarze 22.

Na obszarze objętym projektem planu nie występują zagrożenia związane z masowymi ruchami ziemi. Od czasu wybudowaniu Kanału Augustowskiego rzeźba terenu nie uległa istotnym przekształceniom za wyjątkiem obszaru 10 gdzie zaobserwowano niewielką formę antropogeniczną - wyrobisko .

Tabela 5 Charakterystyka obszarów - wysokość i spadki terenu

nazwa	Wysokości min-max	Spadek %	nazwa	Wysokości min-max	Spadek %	nazwa	Wysokości min-max	Spadek %
Obszar 1	125-130	10	Obszar 10	123-130	2-14	Obszar 17	125-127	2-7
Obszar 4	128-130	5	Obszar 11	124-128	10	Obszar 18	124-126	2-5
Obszar 5	128-131	6	Obszar 12	123-130	1-21	Obszar 19	124-128	2-10
Obszar 6	130-131	<2	Obszar 13	123-124	<2	Obszar 20	130-131	<2
Obszar 7	130-131	<2	Obszar 14	124-126	<2	Obszar 21	131-132	<2
Obszar 8	129-130	<2	Obszar 15	125-128	2-5	Obszar 22	122-131	5-14
Obszar 9	125-130	2-5	Obszar 16	125-128	2-5	Obszar 23	122-125	2-5

Fot. 34 Obszar 10 - wyrobisko żwiru. [foto.D.Gadomska]

6.1.2 Gleby

W gminie Płaska występują najłabsze gleby w porównaniu do innych gmin powiatu Augustowskiego. Potwierdza to analiza przydatności gleb na obszarach opracowania.

Tabela 6 Charakterystyka gleb na poszczególnych obszarach projektu planu

obszar	Kompleksy -udział %	Typ i podtyp gleb	Gatunek
1	żytni słaby – 80%	czarne ziemie zdegradowane i gleby szare	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
	Nieużytki rolnicze 20%	Teren zalewowy	
4	żytni słaby 15%	brunatne właściwe	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
	Żytnio-łubinowy [b.słaby] 85%	brunatne wyługowane i brunatne kwaśne	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
5	żytni słaby 30%	brunatne właściwe	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
	Żytnio-łubinowy [b.słaby] 70%	brunatne wyługowane i brunatne kwaśne	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
6,7	Żytnio-łubinowy [b.słaby] 100%	brunatne wyługowane i brunatne kwaśne	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
8	Lasy 100%		
9	Żytnio-łubinowy [b.słaby] 45%	brunatne wyługowane i brunatne kwaśne	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
	żytni słaby – 15%	czarne ziemie zdegradowane i gl.szare	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
	Użytki zielone słabe 10%	Czarne ziemie właściwe	piaski słabo gliniaste/żwiry piaszczyste

	Lasy 30%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	Piaski luźne
10	Żytnio-łubinowy [b. słaby] 45%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
	żytni słaby – 10%	czarne ziemie zdegradowane i gl.szare	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
	Użytki zielone słabe 10%	torfowe	torfy niskie
	Gleby rolniczo nieprzydatne 10%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	Piaski luźne
	Lasy 25%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	Piaski luźne
11	Żytni dobry 100%	brunatne właściwe	Piaski gliniaste lekkie/piaski słabo gliniaste
12	Żytni dobry 10%	brunatne właściwe	Piaski gliniaste lekkie/piaski słabo gliniaste
	Zbożowo-pastewny słaby 10%	czarne ziemie zdegradowane i gl.szare	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
	Żytnio-łubinowy [b. słaby] 10%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	piaski luźne
	żytni słaby – 10%	czarne ziemie zdegradowane i gleby szare	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
	Użytki zielone słabe 40%	torfowe	torfy niskie
	Użytki zielone słabe 5%	murszowo-torfowe	Żwiry piaszczyste
	Gleby rolniczo nieprzydatne i nieużytki 15%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	Piaski luźne
13	Użytki zielone słabe 100%	torfowe	torfy niskie
14	Użytki zielone słabe 80%	torfowe	torfy niskie
	Lasy 15%	torfowe	torfy niskie
	Lasy 5%	Czarne ziemie właściwe	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
15	Gleby rolniczo nieprzydatne i nieużytki 15%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	Piaski luźne
	Żytnio-łubinowy [b.słaby] 10%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
	Użytki zielone słabe 75%	torfowe	torfy niskie
16	Gleby rolniczo nieprzydatne i nieużytki 5%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	Piaski luźne
	Żytnio-łubinowy [b. słaby] 45%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
	Użytki zielone słabe 50%	murszowo mineralne i murszowate	torfy niskie
17	Żytnio-łubinowy [b.słaby] 95%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
	Użytki zielone słabe 5%	Torfy niskie	Piaski luźne
18	Użytki zielone słabe 65%	Torfy niskie	
	Zbożowo-pastewny słaby 5%	Czarne ziemie właściwe	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
	Żytnio-łubinowy [b.słaby] 5%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	piaski luźne
	Lasy 10%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	Piaski luźne
	Gleby rolniczo nieprzydatne i nieużytki 15%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	Piaski luźne
19	Żytnio-łubinowy [b.słaby] 95%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
	Użytki zielone słabe 65%	Torfy niskie	
	Lasy 10%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	Piaski luźne
20	Gleby rolniczo nieprzydatne i nieużytki 40%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	Piaski luźne
	Żytnio-łubinowy [b.słaby] 60%	brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	Piaski luźne

21	Żytnio-łubinowy [b.słaby] 100%	brunatne wyługowane i brunatne kwaśne	Piaski luźne
22	Żytnio-łubinowy [b.słaby] 50%	brunatne wyługowane i brunatne kwaśne	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
	żytni słaby – 10%	czarne ziemie zdegradowane i gl. szare	piaski słabo gliniaste/piaski luźne/żwiry gliniaste
	Lasy 25%	brunatne wyługowane i brunatne kwaśne	Piaski luźne
	Lasy 5%	torfowe	
	Użytki zielone słabe 10%	Torfy niskie	
23	Użytki zielone słabe 70%	Torfy niskie	
	Zbożowo-pastewny słaby 15%	czarne ziemie zdegradowane i gl. szare	piaski słabo gliniaste/piaski luźne
	żytni słaby – 15%	czarne ziemie zdegradowane i gl. szare	piaski słabo gliniaste/piaski luźne/żwiry gliniaste
Do ochrony przed zabudową ze względu na lasy			
Do ochrony przed zabudową ze względu na stosunki wodne i grunty nienośne			
Relatywnie dobre gleby			

Gleby obszarów planu cechują się niską przydatnością dla rolnictwa jako grunty orne. Brak gruntów klas I-III. Jedynie na obszarze 11 oraz niewielki fragment obszaru 12 zajmują grunty klasy IV.

Na obszarach 4-7, 11, 20, 21 w podłożu na głębokości 25 -50 cm występują piaski słabogliniaste i piaski luźne, które są dobrym podłożem pod budownictwo. Na pozostałych obszarach lokalnie występują grunty, które powinny być chronione przed zabudową albo ze względu na występowanie w podłożu gruntów nienośnych, albo ze względu na ryzyko zaburzenia stosunków wodnych [grunty zmeliorowane] lub ze względu na las. Najwięcej terenów nieprzydatnych pod zabudowę występuje na obszarach: 13 [100%], 14 [100%], 15 [75%], 16 [50%], 18 [75%], 19 [75%] i 23 [70%].

Zgodnie z danymi dostępnymi w starostwie powiatowym w Augustowie, na terenie gminy Płaska nie stwierdzono występowania gleb zdegradowanych.

6.1.3 Złoża kopalin

W granicach opracowania brak udokumentowanych złóż kopalin.

6.1.4 Wody podziemne

Obszar położony jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 22, poza granicami Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Pierwszy i główny poziom wodonośny stanowią piaski i piaski ze żwirem. Występują one na zróżnicowanej głębokości ok. 10-40 m p.p.t. Głębokość występowania użytkowego poziomu wodonośnego jest bardzo zmienna i waha się od 10 do 30 m p.p.t.

W ostatnich latach na terenie gminy Płaska nie prowadzono pomiarów jakości wód podziemnych. W 2012 i 2016 r. w ramach monitoringu diagnostycznego Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy wyznaczył 1 punkt do badań z terenu powiatu augustowskiego w miejscowości Kamień w gminie Sztabin (JCWPd nr 32). Jakość wód odpowiadała III klasie czystości, mieściła się zatem w granicach dobrego stanu wód podziemnych.¹⁹ Na terenie opracowania nie występują czynniki sprawcze punktowych zanieczyszczeń takie jak: oczyszczalnia ścieków, przemysł, składowiska odpadów. Także czynniki sprawcze rozproszonych i obszarowych źródeł zanieczyszczeń nie dotyczą rejonu planu. głównie ze względu zamierającą gospodarkę rolną [niezbyt powszechne stosowanie nawozów], niezbyt intensywne osadnictwo i zabudowa rekreacji indywidualnej a w związku z tym małe zagrożenie ze strony ścieków od ludności niekorzystającej z systemu kanalizacji sanitarnej oraz depozycji atmosferycznej (z niskiej emisji).

Jednostka jest przeznaczona do poboru wody do celów spożywczych.

6.1.5 Wody powierzchniowe

Obszar opracowania, pod względem hydrograficznym, położony jest w zlewni Niemna w regionie wodnym Niemna.

Większość obszarów sąsiaduje lub leży w bliskim sąsiedztwie bogatego układu wód powierzchniowych pochodzenia glacialnego. Gmina Płaska leży w południowej części Równiny Augustowskiej ukształtowanej

¹⁹ Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu augustowskiego w 2016 r.

prze wody topniejącego lądolodu stadiału Leszna. Na wysokości Augustowa występuje rynna lodowcowa z szeregiem jezior ułożonych równoleżnikowo. Część z nich została połączona Kanałem Augustowskim, min. na terenie miejscowości Płaska są to jeziora Paniewo, Orle i Górczyckie. Bez połączenia z Kanałem jest jeszcze jezioro Pobjno oddzielone od niego płaskowyżem kemowym o szerokości 120-180 m. Wymienione jeziora nie mają typowych cech jezior rynnowych, w tym wysokich stromych krawędzi z obu stron i dużej głębokości, co wskazuje także na pochodzenie wytopiskowe. Strome skarpy występują na północnym brzegu jeziora Pobjno oraz południowym brzegu jeziora Orle.

Tabela 7 Charakterystyka jezior rejonu opracowania

	nazwa	wysokość lustra [mn.p.m]	powierzchnia [ha]	max głębokość [m]	rodzaj	max. długość [km]	max. szerokość [km]
1	Górczyckie		22,1 - 35,0	3,5	rynnowe	2,1	0,4
2	Orle		27,42	4,7		0,825	0,4
3	Paniewo			12	wytopiskowe		
4	Pobjno	127	23,6	6,3	wytopiskowe	2,6	1,4

Fot. 35 Kanał Augustowski na wysokości Jeziora Górczyckiego.

Przez jeziora prowadzi szlak Kanału Augustowskiego. Na wschodzie jezioro Górczyckie łączy się poprzez śluzę Górczyca i sztuczny przekop z jeziorem Orle. W półn.-wsch. części akwenu znajduje się też kanał ulgi z jazem, służący do odprowadzania nadmiaru wody. Z zachodniej części jeziora Górczyckiego wychodzi najdłuższy sztuczny odcinek Kanału Augustowskiego, który prowadzi do śluzi Swoboda i Jeziora Studzienicznego. Odcinek ten jest szczytowym, czyli najwyższym położonym fragmentem Kanału. Niewiele niżej znajduje się odcinek położony pomiędzy miejscowościami Płaska i Górczyca.

W sąsiedztwie jeziora Orle w rejonie obszaru 23 wysoki poziom lustra wód gruntowych, stabilizowany położeniem lustra wody jeziora, wykorzystywany jest do tworzenia kopanych stawów rybnych. Podobną genezę powstania mają zbiorniki na obszarze 1 i obszarze 12.

Fot. 36 Obszar 23 - staw rybny

Wśród drobniejszych, sztucznych elementów układu wodnego rejonu opracowania można wymienić sieć rowów melioracyjnych odwadniających podmokłe równinne, zazwyczaj zabagnione tereny pomiędzy wzniesieniami kemów i wydm. Takie obszary występują głównie na północ i wschód od jeziora Orle oraz na

północ i wschód od jeziora Pobjone. Do melioracji tych pierwszych wykorzystano rów zwany Orłowianką, biegnącą granicą obszaru 23 i 22, uzupełniającą sieć urządzeń melioracji wodnych. Wpada ona do Paniówki, a ta do Czarnej Hańczy. Ze względu na rozległe bezodpływowe zagłębienia równiny sandrowej występujące na południe i wschód od jeziora Pobjono, w celu podwyższenia wartości użytków zielonych, prawdopodobnie jeszcze przed wojną wybudowano kolejny system melioracji. Rowy melioracyjne przecinają obszary 12, 14, 16 i odprowadzają nadmiar wody do jeziora Pobjone. Zniszczenie sieci melioracji przez nierozważne zagospodarowanie obszarów, może prowadzić do zalewania terenów sąsiednich. Poza wymienionymi obszarami 12, 14, 16, na okresowe zalanie mogą być wówczas narażone także obszary 13 i 15.

Wszystkie analizowane obszary leżą w granicach Jednolitej Części Wód Powierzchniowych [JCWP] o kodzie PLRW80006469 – Kanał Augustowski od stanowiska szczytowego i Serwianki do połączenia z Czarną Hańczy z jeziorem Mikasze o statusie „sztuczne” [SCWP]. Aktualny stan JCWP określony jest jako dobry i jednostka nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych²⁰.

Dla wymienionych jezior nie ustalono JCWP jeziornych. Najbliższa jednostka to Mikaszewo - JCWP PLLW30658 – 6a – jeziora o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, stratyfikowane. Jednostka jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych ze względu na nasilenie presji antropogenicznych - głównie ze spływów obszarowych z terenów użytkowanych rolniczo. Ładunki azotu i fosforu z terenów rolniczych (grunty orne, pastwiska, obszary intensywnej hodowli), z rozproszonej zabudowy wiejskiej oraz rekreacyjnej (położonej w zlewni bezpośredniej jezior) nasilają eutrofizację wód jezior.

6.1.6 Warunki meteorologiczne

Analizowany teren należy do mazurskiego regionu klimatycznego. Pozostaje on pod bezpośrednim wpływem Morza Bałtyckiego, na który nakłada się wpływ kontynentalizmu (szczególnie w części południowej i wschodniej). Amplitudy temperatury są większe niż w regionie pomorskim i rosną ku wschodowi. Lato jest łagodne, lecz krótkie, zima zaś długa i mroźna (zwłaszcza na wschodzie). Średnia roczna temperatura powietrza to 6°C. Najcieplejszymi miesiącami w roku są lipiec i sierpień, najchłodniejszym styczeń. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio od połowy grudnia do połowy kwietnia i wynosi około 0,6 m. Długość okresu wegetacji wynosi niepełne 200 dni. Średnie roczne opady wynoszą około 600 mm. Najbardziej deszczowymi miesiącami są kwiecień i maj, najmniej opadów przypada na grudzień. Największe zachmurzenie notowane jest w listopadzie, najmniejsze w sierpniu i wrześniu. Średnia liczba dni pochmurnych (zachmurzenie powyżej 80%) wynosi 120-160 dni w roku, zaś dni pogodnych jest 30-50 w roku (zachmurzenie poniżej 20%)²¹.

Klimat Równiny Augustowskiej, na której znajduje się Puszcza Augustowska, odbiega pod pewnymi względami od ogólnej charakterystyki klimatycznej regionu. W sąsiedztwie licznych w puszczy zbiorników wodnych i terenów podmokłych występują mniejsze dobowe wahania temperatury. Okresowo może też występować silniejszej nawietrznie przy wiatrach od strony jeziora i większa możliwość występowania mgieł przy pogodzie bezwietrznej. Duże zalesienie stanowi ochronę przed silnymi wiatrami oraz poprawia czystość powietrza.

Obszar dorzecza Niemna: to obszar, dla którego prognozuje się istotny wpływ ocieplenia klimatu na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego. Pod względem warunków klimatycznych znajduje się w stresie lokalnego „bieguna chłodu”. Stwierdzono tu istotny statystycznie wzrost temperatury powietrza: średniej rocznej oraz poszczególnych pór roku. W regionie prognozowane jest zwiększenie liczby dni gorących, przy zachowaniu dotychczasowych warunków występowania liczby dni zimnych. Pod wpływem oddziaływania mas powietrza arktycznych oraz kontynentalnych notuje się tu niższą średnią roczną sumę opadu w porównaniu do regionu. Prognozy nie stwierdzają istotnych zmian w rozkładzie opadów w regionie, sugeruje się jednak wydłużenie czasu trwania suszy atmosferycznej oraz nieznaczny wzrost długości trwania okresów mokrych. Obszar pojezierny w stosunku do pozostałych regionów kraju jest najbardziej odporny (najmniej narażony) na przyrodnicze zdarzenia ekstremalne pod względem częstości i obszaru występowania. Obszar ten ma charakter konserwatywny: nie stwierdza się podatności na występowanie osuwisk, intensywnej erozji gleb, procesów erozji wodnej. Jako bardzo mało prawdopodobne określa się występowanie ekstremalnych wezbrań w rozumieniu definiowania błyskawicznych powodzi, równie niskie prawdopodobieństwo ma wystąpienie głębokiej suszy hydrologicznej. Odporności środowiska sprzyjają bardzo liczne i o różnicowanej pojemności jeziora, stabilizujące zasoby wód powierzchniowych i podziemnych. Istotnym zagrożeniem dla gospodarki wodnej na obszarze dorzecza Niemna jest stwierdzony oraz prognozowany znaczący przyrost średniej temperatury powietrza na obszarze dorzecza. Podąża za tym

²⁰ Rozporządzenie RM z dnia 18 października 2016 r w sprawie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna. [Dz.U. z 2016 poz 1915]

²¹ Rozporządzenie RM z dnia 18 października 2016 r w sprawie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna. [Dz.U. z 2016 poz 1915]

prognozowane znaczące wydłużenie okresu wegetacyjnego roślin. Już współczesny, niewielki przyrost temperatury skutkuje wzrostem parowania wpływają na wielkoobszarowe obniżanie stanu wody jezior. Należy z dużym prawdopodobieństwem zakładać kontynuację tej tendencji w przyszłości. Skutkować to będzie regionalnym obniżaniem zasobów wód powierzchniowych.²²

6.1.7 Warunki aerosanitarne

W prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku pomiarach jakości powietrza gmina Płaska przynależy do strefy podlaskiej (kod PL2002), obejmującej całe województwo z wyjątkiem powiatu miasta Białystok. Na terenie objętym projektem planu nie występują stacje pomiarowe monitoringu jakości powietrza. Najbliższa, stacja tła miejskiego, znajduje się w Suwałkach, a pozostałe w: Białymstoku (2 stacje tła miejskiego i 1 stacja tła podmiejskiego), Łomży (stacja tła miejskiego) i gminie Krynki koło Białegostoku (stacja tła wiejskiego).

Wykonywana corocznie „Ocena poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacja stref województwa podlaskiego” wykazała w 2016 r.²³ przekroczenie stężenia dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 2,5 oraz poziomu dopuszczalnego poziomu docelowego II fazy dla pyłu zawieszonego PM 2,5w Strefie Podlaskiej – z uwagi na kryterium ochrony zdrowia. Obszarami przekroczeń jest Łomża i okolice.

Poziomy stężenie pozostałych badanych wskaźników (SO₂, NO₂, PM₁₀, Pb, Ni, As, Cd, O₃, CO, benzen) na terenie Strefy Podlaskiej nie przekraczały poziomów dopuszczalnych dla poszczególnych zanieczyszczeń pod względem wymaganych celów (ochrona zdrowia, ochrona roślin).

Ocena zachowania poziomu celu długoterminowego ozonu wykazała przekroczenia pod względem kryteriów ochrony zdrowia i ochrony roślin w obu strefach (klasa D1 i D2). Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego jest jednym z zadań wojewódzkich planów ochrony środowiska.

Wykonana klasyfikacja Strefy podlaskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin – osiągnęła klasę A dla poziomu docelowego oraz klasę D2 dla celu długoterminowego. Nie zostały przekroczone poziomy dopuszczalne dwutlenku siarki i tlenków azotu.

Wynikową klasę C dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskaną w ocenie rocznej, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla obszaru Strefa podlaska uzyskała ze względu na przekroczone normy pyłu zawieszonego PM 2,5 w Łomży i okolicach. Pod względem pozostałych zanieczyszczeń strefa uzyskała wynikową klasę A.

Na emisję lokalną składa się emisja ze źródeł stacjonarnych pochodzących z kotłowni domowych. Ze względu na brak znaczących źródeł emisji na obszarze opracowania oraz w jego okolicach, można przyjąć, że stan aerosanitarny jest dobry.

6.1.8 Klimat akustyczny

Klimat akustyczny gminy Płaska kształtowany jest przede wszystkim ruchem pojazdów na drogach. Układ drogowy obszaru opracowania tworzy droga wojewódzka nr 672, która łączy Augustów poprzez Płaską z Rygolem, drogi powiatowe 1206 B [Głęboko Bród – Strzelcowizna – Gorczyca], nr 1242B [Płaska – Żyliny – Sucha Rzeczka], oraz drogi gminne: 12686B, 102694B. Z uwagi na niezbyt duże natężenie ruchu oraz mały udział pojazdów ciężkich na drogach gminnych i powiatowych na analizowanych obszarach 1,4,5, 6,7,8,9,10, 12,13,14,15,16,17,18,19, nie dochodzi do przekraczania norm. Obszary 11, 20, 21 położone są w strefie oddziaływania drogi wojewódzkiej 672, przy czym w przypadku obszarów 20 i 21 tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową znajdują się w odległości ponad 70 m od drogi, a więc poza strefą 50 m, w której może dochodzić do przekraczania norm. Obszar 11 przylega do drogi wojewódzkiej i w całości znajduje się w strefie 50 m od drogi. Klimat akustyczny na tym obszarze jest analogiczny do tego jaki panuje w strefie osadniczej miejscowości Płaska, która rozwinęła się wzdłuż drogi 672.

Na obszarze planu nie stwierdzono przemysłowych i stacjonarnych źródeł ponadnormatywnego hałasu.

Dla miejscowości nie została opracowana mapa hałasu.

6.1.9 Promieniowanie elektromagnetyczne

Od 2008 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska zrealizował program badań pól elektromagnetycznych. W gminie Płaska wyznaczono jeden punkt pomiarowy, w którym badania zostały przeprowadzone w 2010, 2013 i 2016 r. Nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.²⁴

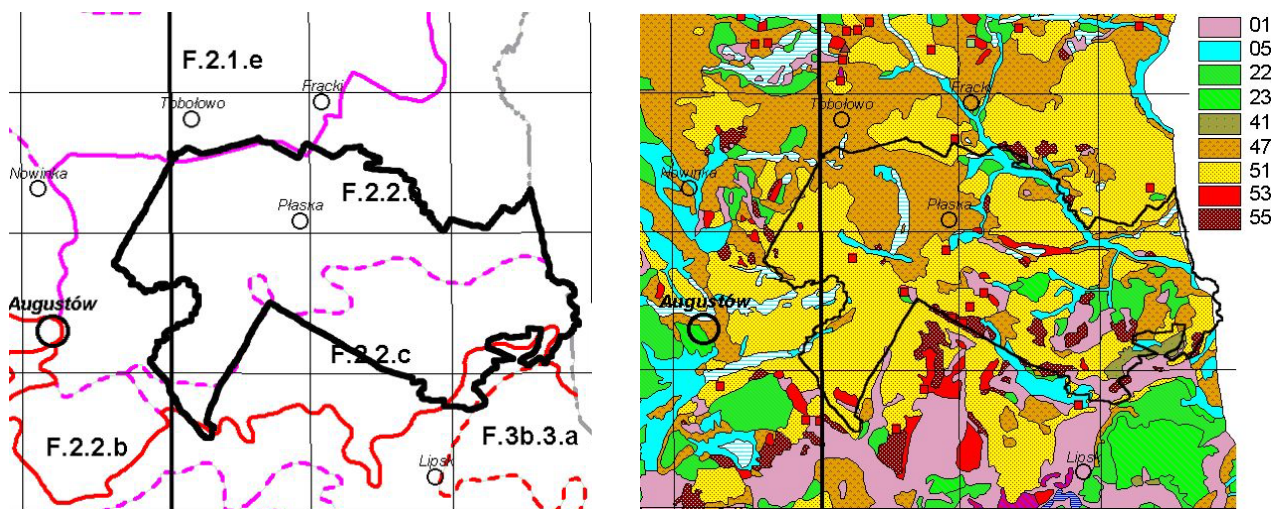
²² Rozporządzenie RM z dnia 18 października 2016 r w sprawie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna. [Dz.U. z 2016 poz 1915]

²³ Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu augustowskiego w 2016 r.

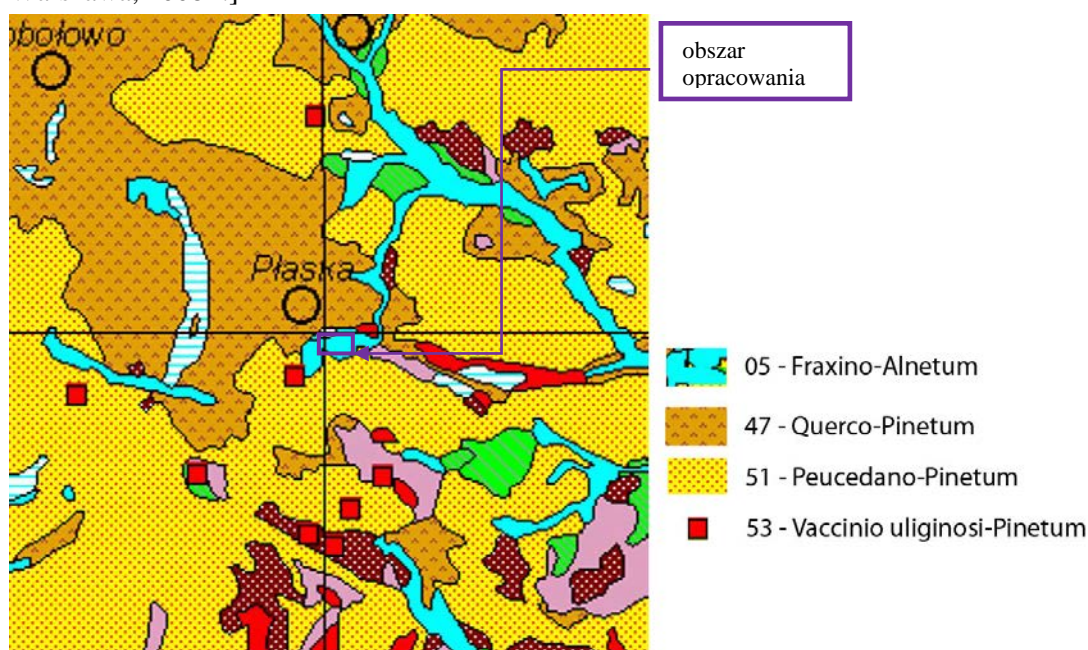
²⁴ Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu augustowskiego w 2016 r.

6.1.10 Szata roślinna

Według regionalizacji geobotanicznej J. M. Matuszkiewicza teren opracowania znajduje się w Krainie Augustowsko-Suwalskiej, okręg Puszczy Augustowskiej, podokręg Północnej Części Puszczy Augustowskiej. Rejon obszaru objętych planem położony jest na granicy trzech głównych jednostek roślinności potencjalnej²⁵.

Rys. 21 Regionalizacja geobotaniczna oraz potencjalna roślinność naturalna [źródło: „Regionalizacja geobotaniczna Polski” i „Potencjalna roślinność naturalna Polski” J.M. Matuszkiewicz, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008 r.]

Jest to jednostka nr 05 - niżowy łęg jesionowo-olszowy (*Fraxino-Alnetum*²⁶) towarzyszący układowi wód powierzchniowych (jezioro Górczyckie, Orle, Pobjno), jednostka nr 47 – kontynentalny bór mieszany sosnowo-dębowy (*Querco-Pinetum*), występujący na północ od Kanału Augustowskiego, jednostka nr 51 – kontynentalny bór sosnowy, odmiana subborealna (*Peucedano-Pinetum*) występujący na południe od Kanału Augustowskiego oraz punktowo kontynentalny bór bagienny (*Vaccinio uliginosi-Pinetum*). Roślinność rzeczywista obszarów objętych planem jest znacznie bardziej zróżnicowana tak jak zróżnicowana jest

²⁵ Roślinność potencjalna - hipotetyczny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane, a właściwa dla danego regionu roślinność mogła w pełni wykorzystać możliwości stwarzane przez zróżnicowane siedliska.

²⁶ ew. *Circaeo-Alnetum*

budowa geologiczna. Czynnikiem różnicującymi są głównie stosunki wodne oraz zasobność w cząstki organiczne podłoża. Pewną rolę odgrywa także ekspozycja stoków wzniesień względem słońca oraz presja antropogeniczna w tym zwłaszcza wykorzystanie lub zaniechanie wykorzystania rolniczego.

Na obszarze obrębu ewidencyjnego Płaska występują 4 siedliska przyrodnicze [w tym jeden priorytetowy] będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a więc wymagające ochrony w formie obszarów Natura 2000. Są to:

3150 – Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, które obejmują jeziora Orle i Pobjone;

91D0 – Bory i lasy bagienne²⁷ - priorytetowy typ siedliska;

3140 - Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic *Charetea*;

7230 – Nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk;

Ponadto wyznaczone są strefy ochronne wokół jeziora Gorczyckiego i jeziora Paniewo

Charakterystyka położenia tych siedlisk względem obszarów planu znajduje się w rozdziale poświęconym Formom Ochrony Przyrody i wyznaczonym działaniom ochronnym.

Na obszarach opracowania występują powszechnie następujące zbiorowiska roślinne: antropogeniczne zbiorowiska pól uprawnych i jednorocznych roślin terenów ruderalnych, zbiorowiska roślin wodnych, szuwały, trawiaste zbiorowiska łąk i muraw o podłożu mineralnym, zbiorowiska wrzosowisk i ubogich muraw, ciepłolubne zbiorowiska okrajkowe, zbiorowiska leśne i krzewiaste.

Obszar 1 - teren przekształcony antropogenicznie – znaczną część zajmuje wykopany staw a resztę pokrywa rozplantowany piasek wydobyty z misy stawu - co silnie zmodyfikowało szatę roślinną. Wzdłuż linii brzegowej kanału występują olsze czarne przy zbiorniku pojedyncze brzozy. Teren porastają z rzadka turzyce i trawy a w sąsiedztwie wody zachował się pas ziołorośli z szuwarami .

Obszar 4 – stanowi zachodnią część pola, które od wschodu zabudowuje się budynkami letniskowymi. Obszar jest ogrodzony i wykorzystywany rolniczo jako grunt orny. Roślinom uprawnym towarzyszą antropogeniczne zbiorowiska pól uprawnych i jednorocznych roślin terenów ruderalnych.

Obszar 5 – tworzą dwie podłużne działki. Od południowego wschodu, graniczy z młodym [ok. 40 letnim] lasem sosnowym, od północnego zachodu z zabudową wsi. Od kilku, a może nawet kilkunastu lat niegdyś orne pole zarasta lasem sosnowym. Zjawisko naturalnej sukcesji bardziej jest nasilone w pobliżu lasu, gdzie drzewostan z sosną, brzozą czeremchą osiąga wysokość ponad 6 m. Na granicy z lasem występują ciepłolubne zbiorowiska okrajkowe (*Rhamno-Prunetea*) a dalej zróżnicowane trawiaste zbiorowiska łąk i muraw o podłożu mineralnym, zbiorowiska wrzosowisk i ubogich muraw. Im bliżej zabudowań tym samosiewy są młodsze [i niższe]. Suchy i dość piaszczysty teren pokrywają postsegetalne zwarte murawy napiaskowe (*Koelerio glaucae-Corynephoretea canescentis*), ze zbiorowiskami roślinnymi których skład jest wyraźnie zależny od zmieniających się lokalnych warunków glebowych. Sukcesja drzew i krzewów w tej strefie była powstrzymywana ekstensywną gospodarką pasterską, która jednocześnie stabilizowała murawy.

Obszar 6 i 7 – od lat odłogowane grunty orne pokrywają murawy z dużym udziałem gatunków kserotermicznych. W 2019 r teren został splantowany – całkowicie usunięto młody podrost sosny. Działki służą jako plac manewrowy i składowy dla małego zakładu drzewnego zlokalizowanego we wsi.

Obszar 8 – obszar porośnięty jest młodym lasem sosnowym w wieku poniżej 10 lat (*Peucedano-Pinetum*), przy czym północny fragment działki, mimo znacznego zadrzewienia nie jest klasyfikowany w EGIB jako grunt leśny. Krótki okres jaki minął od założenia lasu nie pozwolił na wykształcenie typowej warstwowej budowy boru sosnowego charakterystycznego dla bardzo ubogich siedlisk o przepuszczalnym podłożu, głębokim poziomie wód gruntowych, okresowo suchych.

Obszar 9 i 10 - zlokalizowane są obok siebie w niedalekim sąsiedztwie obszaru 8. Południowa część obszaru 9 ciągle znajduje się w użytkowaniu rolniczym, przez co jest niezadrzewiona i porośnięta świeżą łąką, natomiast południowy kraniec jest gruntem ornym. Dolna, południowa część nieruchomości, to lasy sosnowe (*Peucedano-Pinetum*) w różnym wieku - 15-60 lat. W warstwie drzew dominuje sosna zwyczajna z niewielkim udziałem brzozy brodawkowatej i charakterystycznym dla subborealnej odmiany boru sosnowego świerka pospolitego. Warstwa krzewów słabo zwarta z jarząbem pospolitym, kruszyną, jałowcem. W runie krzewinki (borówki, pszeniec) liczne trawy i turzyce, nieliczne byliny oraz mchy w pełnym zwarciu.

Obszar 10 leży odlegiem od wielu lat i sukcesja drzew na użytkach rolnych jest wyraźniej widoczna. Urozmaiczone ukształtowanie terenu sprawia, że lokalnie występują wilgotne obniżenia. Dzieje się tak

²⁷ priorytetowy typ siedliska przyrodniczego będącego przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000

u podnóża skarpy wzniesienia kemowego oraz w środkowej części obu obszarów. W tych miejscach występują półnaturalne i antropogeniczne darniowe zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe (*Molino-Arrhenatheretea*) na organiczno-mineralnym podłożu a miejscami wyłącznie organicznym, okresowo zalewanym, z pałąką, trzciną, turzycami, a w pasie podskarpowym - także z orlicą pospolitą.

Fot. 37 Obszar 9 i 10. Obniżenie podskarpowe ze zbiorowiskami higrofilnymi, dalej płat boru sosnowego ze świerkiem i brzozą.

Obszar 11 - rolniczo użytkowany obszar występowania rzadkich w tym rejonie gleb IV klasy, pokrywają antropogeniczne zbiorowiska pól uprawnych i jednorocznych roślin terenów ruderalnych.

Obszar 12 - pod względem bioróżnorodności flory jest najbardziej zróżnicowanym obszarem objętym planem. Sąsiaduje z objętym działaniami ochronnymi jeziorem Pobjone z siedliskiem 3150 – starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea*, *Potamogeton*. Zróżnicowane warunki siedliskowe sprawiają, że na obszarze występują zarówno zbiorowiska charakterystyczne dla terenów suchych jak i zbiorowiska hydrofilne; łąki, murawy, ziołorośla, szuwały oraz lasy.

Fot. 38 Jezioro Pobjone i sąsiadujący z nim obszar 12 [na pierwszym i drugim planie]

Zbiorowiska scharakteryzowano, idąc od północy na południe i od zachodu na wschód. Na skarpie, w pasie terenu pomiędzy drogą wojewódzką a misą jeziora Pobjone występuje las sosnowy z licznym udziałem topoli balsamicznej. Las na skarpie, praktycznie pozbawiony jest runa, a wraz ze zbliżaniem się do jeziora przechodzi w las mieszany a następnie w łąkowe zarośla drzew liściastych z dominującym udziałem olszy czarnej. W runie najpierw pojawia się orlica pospolita, która w strefie brzegowej jeziora przechodzi w szuwały z trzciną pospolitą.

Po obu stronach drogi odchodzącej od drogi wojewódzkiej i prowadzącej do Leśniczówki Pobjone, rozciągają się tereny nieprzydatne rolniczo, o żwirowo-piaskowym podłożu. Południowa wystawa łagodnie

opadającego zbocza, potęguje deficyt wody w przepuszczalnym podłożu. W słabo zwartych zbiorowiska muraw piaskowych o charakterze kontynentalnym (*Koelerion glaucae*) występują gatunki o kseromorficznej budowie, m.in.: szczotlicha siwa, kostrzewa piaskowa, kostrzewa owcza, rozchodniki, rogownica polna, pylenieć pospolity, jastrzębiec kosmaczek, koniczyna polna, wiesiołek, dziewanna, dziurawiec, jasioniec piaskowy, kocanki piaskowe, bylica polna, drakiew, mietlnik piaskowy, goździk kartuzek, chaber nadreński, zawciąg, pięciornik srebrny, bylica piołun, dziewanna, nostryk żółty, cykoria podróżnik, kozibród, bniec biały, śláz dziki, lnica pospolita, szczaw polny. W pasie bezpośrednio sąsiadującym z drogą pojawiają się półruderalne, kserotermiczne zbiorowiska pionierskie (*Agropyretealia intermedio-repentis*) ze skrzypem polnym i perzem. Wśród muraw stopniowo pojawiają się samosiewy sosny.

Fot. 39 Obszar 12 - murawy napiaskowe i sukcesja sosny.

Po wschodniej stronie drogi, wraz z tym jak teren się wypłaszcza, ciepłolubne murawy stopniowo przechodzą w półnaturalne, antropogeniczne zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe, które od zachodu i północy dochodzą do jeziora Pobjno. Akwen od łąk dzieli pas zadrzewień, głównie olszy czarnej, za którym rozciąga się pas szuwarów z dominującą trzcina pospolitą.

Fot. 40 Obszar 12 - pas łąk pomiędzy drogą a zadrzewieniami olszy wzdłuż brzegu jeziora Pobjno

Część łąk jest regularnie koszona, część nie i zarasta zaroślami bylinowymi, które wypierają trawy. Poszczególne łąki oddzielają zadrzewienia miedz. Teren jest bardzo bogaty florystycznie i można wyróżnić kilka, jeśli nie kilkanaście zbiorowisk użytków zielonych klasy *Molino-Arrhenatheretealia*, w zależności od wilgotności podłoża z rzędu zbiorowisk żyznych łąk na świeżych glebach mineralnych (*Arrhenatheretalia elatioris*) jak i łąk wilgotnych (*Calthion palustris*) oraz zbiorowisk ziołoroślowych (*Filipendulion ulmariae*).

Po minięciu silnie zantropogenizowanego siedliska agroturystycznego, wraz ze wznoszeniem się terenu na wschód, użytki zielone ustępują miejsca ciepłolubnym murawom i zaroślom z kłosówką wełnistą, pięciornikiem gęsim i srebrnym, wyką ptasią, dziurawcem, krwawnikiem, przywrotnikiem, wrotyczem, starcem, przetacznikiem, bylicami, ostrożeniami, skrzypem a nawet z orlicą oraz z zaawansowaną sukcesją drzew i krzewów: sosny, czeremchy, dębu, brzozy oraz wierzb.

Obszary 13, 14, 15, 16 – leżą w granicach rozległego płaskiego obniżenia, wypełnionego gruntami organicznymi. Teren jest zmeliorowany, a nadmiar wody odprowadzany jest rowem melioracyjnym do

jeziora Pobojne. Fragmenty kompleksu łąk są jednak bardzo wilgotne, o czym świadczy obecność zbiorowisk łąk wilgotnych (*Molinietalia caeruleae*) z licznym udziałem wiaźówki błotnej, dziurawca skrzydełkowatego, tojeści pospolitej, krwawnicy pospolitej, bodziszka błotnego, kozłka lekarskiego, kuklika, wysokich turzyc, trzciny, pałki wodnej oraz. Obecność jaskra ostrego, szczawiu, wyki ptasiej, koniczyny łąkowej, szelężnika, babki lancetowatej, chabra łąkowego, krwiściągu lekarskiego, firletki poszarpanej, arcydzięgiela, rdestu węzownika, świadczy o obecności zbiorowisk wilgotnych, okresowo mokrych łąk nawożonych antropogenicznie (*Calthion palustris*). Zbiorowiskom łąkowym towarzyszą niewielkie fragmenty lasów zarówno charakterystyczne dla siedlisk wilgotnych (w środku kompleksu łąk) jak i świeżych czy wręcz suchych na obrzeżu. Na wschodnim krańcu obszaru 14 zachował się wilgotny zagajnik z drzewostanem mieszanym, z dębem, brzozą, lipą, świerkiem i sosną z orlicą pospolitą w podszycie. Na wzniesieniach, w sąsiedztwie kompleksu lasów Puszczy Augustowskiej otaczającego obniżenie od wschodu, południa i zachodu - rosną sadzone lasy sosnowe.

Fot. 41 Obszar 14,15,16 - kompleks łąkowy, w głębi zabudowania Pobojna.

Fot. 42 Obszar 14 - lasy z mieszanym drzewostanem w kompleksie łąkowym.

Fot. 43 Obszar 15 - lasy sosnowe na granicy z kompleksem łąkowym.

Droga łącząca zabudowania obszaru 15 z częścią osady położonej bardziej na północ, gdzie znajdują się obszary 17, 18 i 19 jest zachodnią granicą rozległego kompleksu borów Puszczy Augustowskiej. Drodze po obu stronach towarzyszą atrakcyjne zbiorowiska okrajkowe z licznym podrostem drzew i krzewów liściastych: klonu pospolitego, lipy, osiki, dębu, robinii pospolitej, czeremchy. W runie liczna konwalia, jagody, borówki, poziomki, orlica pospolita. W miarę zbliżania się do zabudowań, pojawia się roślinność zbiorowisk ruderalnych a nawet antropogeniczne murawy dywanowe.

Fot. 44 Puszcza Augustowska – południowy kraniec drogi, przy której leży osada Pobjone.

Obszar 17 położony jest przy drodze łączącej główny pas zabudowań Pobjona z gospodarstwem agroturystycznym leżącym nad jeziorem. Pokryty jest młodym lasem sosnowym o zbyt dużym zwarcie, co spowodowało, że poza drzewami praktycznie nie wykształciły się pozostałe warstwy roślinności. Teren gwałtownie opada z południa na północny wschód, tworząc niewielkie zagłębienie pozbawione drzew, zajęte przez zbiorowiska okrajkowe, które zajmują także pas terenu pod linią średniego napięcia biegnącą wzdłuż wschodniej granicy obszaru 17. Po obu stronach drogi tereny, w tym działki zadrzewione przeznaczone są pod zabudowę mieszkaniową i letniskową, ale realizacja zabudowy postępuje bardzo wolno. Tereny podzielone na małe działki [1000 m²] są mozaiką niewielkich zadrzewień i muraw z sukcesją drzew i krzewów w różnych fazach wzrostu. Na zabudowanych działkach leśnych, część zadrzewiona nie przekracza 40-50%.

Fot. 45 Obszar 17 - las sosnowy i zbiorowiska okrajkowe.

Podążając na północ, za terenami gospodarstwa agroturystycznego, wkraczamy w bardzo atrakcyjny krajobraz tworzony przez wzniesienia kemowe i wypełnione osadami organicznymi obniżenia z rozległymi

łakami kośnymi i drobnymi wilgotnymi zagłębieniami. Piaszczyste, wyniesione utwory akumulacji szczelinowej pokrywają zadrzewienia sosny z brzozą i dębem. Niekiedy dęby osiągają imponujące rozmiary. Zadrzewienia mają rozrzeźbioną strefę ekotonu, co wynika z kształtu wzniesień. Zbiorowiska okrajkowe tej strefy, w zależności od warunków wodnych i podłoża składają się głównie z kęp wierzby i towarzyszącym im ziołoroślom lub zarośli z jeżyną.

Fot. 46 Obszary 18 i 19 - Łąki kośne z zadrzewieniami [foto. D.Gadomska]

Fot. 47 Obszar 18 i 19 - strefa brzegowa jeziora na styku z łąkami - widok na północ.[foto.J.Gadomski]

Fot. 48 Obszar 12, 18 i 19 - strefa brzegowa jeziora - widok na południe. [foto.D.Gadomska]

W miarę zbliżania się do jeziora pojawiają się zadrzewienia liściaste z olszą czarną i wierzbą. Lokalnie występują niewielkie zagłębienia wypełnione wodą z pałąką wodną. W miejscach, gdzie łąki bezpośrednio dochodzą do jeziora, szuwary i ziołorośla nie występują, są prawdopodobnie wykaszane. Skład gatunkowy jest tu bardziej zbliżony do niskich muraw miejsc okresowo zalewanych. Tam, gdzie zarośla z wierzbą, olszą lub sosną [między innymi na wzniesieniach kemowych wschodniego brzegu jeziora] zachowały się, w strefie brzegowej jeziora występują szuwary (*Phragmitetalia*) i zbiorowiska przyrodnicze o znaczeniu wspólnotowym: *Nympheion* – zbiorowiska roślin przeważnie zakorzenionych na dnie i o liściach zwykle pływających po

powierzchni., *Potamion* – zbiorowiska roślin przeważnie zanurzonych i zakorzenionych w dnie. Szuwary i zbiorowiska roślin wodnych występują na i w sąsiedztwie obszaru 23 położonego nad jeziorem Orle. Obszar swoimi granicami obejmuje bardzo wilgotne siedliska łąkowe oraz olsowe – dolinkę Orłowianki.

Fot. 49 Obszar 23 - Jezioro Orle.

Fot. 50 Obszar 23 - gospodarstwo agroturystyczne i wilgotna łąka dalej zadrzewienia dolinki Orłowianki.

Fot. 51 Obszar 22 - strome zbocze z porębą.

Fot. 52 Obszar 22 - po prawej ols dolinki Orłowianki, po prawej las sosnowy na wzniesieniu kemowym. Skrajnie różnorodny siedliskowo jest obszar 22. Od północy otacza go zabagniona dolinka Orłowianki z niewielkim olsem, a na południe rozpościera się strome zbocze wzniesienia kemowego, porośnięte częściowo lasem sosnowym a częściowo zajęte przez zbiorowiska okrajkowe poręby.

6.1.11 Fauna

Obszar opracowania położony jest w granicach Puszczy Augustowskiej, stanowiącej szczególnie cenny przyrodniczo obszar. Na jej obszarze stwierdzono występowanie ponad dwóch tysięcy gatunków zwierząt, z których najwięcej jest owadów. W Puszczy stwierdzono występowanie ponad 215 gatunków ptaków, z których ponad 150 uznano za lęgowe. Należą do nich między innymi:

- lęgowe gatunki leśne osiadłe: bielik, jastrząb, jarząbek, głuszec, puszczyk, włochatka, sóweczka, dzięcioły (czarny, duży, średni, dzięciołek, białostrzbiety, trójpalczasty, zielonosiwy), sikory, kowalik, krzyżodziób świerkowy, czyż, orzechówka, kruk;
- lęgowe gatunki leśne wędrowne: orlik krzykliwy, trzmiełojad, kania czarna, kania ruda, bocian czarny, kobuz, lerka, lelek, siniak, grzywacz, słonka, żuraw, pokrzewki, świstunki, drozdy
- gatunki łąk i pól: derkacz, gąsior, słowik, dziwonia, łożówka, kszyc, samotnik, przepiórka, bocian biały
- gatunki związane z jeziorami: bąk, czapla siwa, perkoz dwuczuby, perkoz, krzyżówka, gągoł, nurogęs, głowienka, łabędź niemy, kormoran, łyska, wodnik, zielonka, kropiatka, kokoszka, mewa śmieszka, mewa pospolita, rybitwa zwyczajna, rybitwa czarna, rybitwa białostrzyda
- wróblowate (trzciniak, trzcinniczek, rokitniczka, potrzos, wąsatka, bręczka, świerczak) zimorodek, brzegówka.

Dla głuszca Puszcza jest jedną z ostatnich naturalnych ostoi w Europie.

Jest to jedna z najważniejszych w kraju ostoi wilka i rysia i zająca bielaka (gatunek północny). Z innych ssaków licznie występują tu: jelenie, łosie, sarny, borsuki, bobry i wydry. W przeszłości żyły tu także tury, żubry, niedźwiedzie i rosomaki. Ponadto, na terenie tym występują prawie wszystkie gatunki krajowych płazów i gadów. W wodach puszczańskich żyje ok. 30 gatunków ryb. Najcenniejsze przyrodniczo miejsca objęte zostały ochroną rezerwatową np. Kuriańskie Bagno, Perkuć, Mały Borek, Swaróżyn, Kozi Rynek.

Faunę gminy tworzą populacje zwierząt łownych, tj.: jelenie, sarna, zając, lis, dzik, kuna leśna, bóbr, piżmak. Można również spotkać największego przedstawiciela jeleniowatych – łosia. Występują też liczne drapieżniki: wilk, ryś, jenot, borsuk, tchórz, łasica i wydra. Najliczniej jednak reprezentowane są gryzonie, m.in.: bóbr, karczownik ziemnowodny, piżmak amerykański, nornik, mysz, wiewiórka, smużka, orzesznica, nornica. O występowaniu zwierząt łownych świadczą 2 ambony zlokalizowane na skraju obszaru 16 i w pobliżu obszaru 14.

Z entomofauny na terenie Puszczy mają swoje stanowiska głównie motyle i ważki. Występujące na niezalesionych nieużytkach i odłogowanych polach murawy napiaskowe charakteryzują się dużą różnorodnością florystyczną, z czym związana jest bogata fauna bezkręgowców, zwłaszcza chrząszczy, muchówek, błonkówek i owadów prostoskrzydłych, pluskwiaków i motyli.

Fot. 53 Obszar 14 - para żurawi. (2020 - foto j.Gadomski)

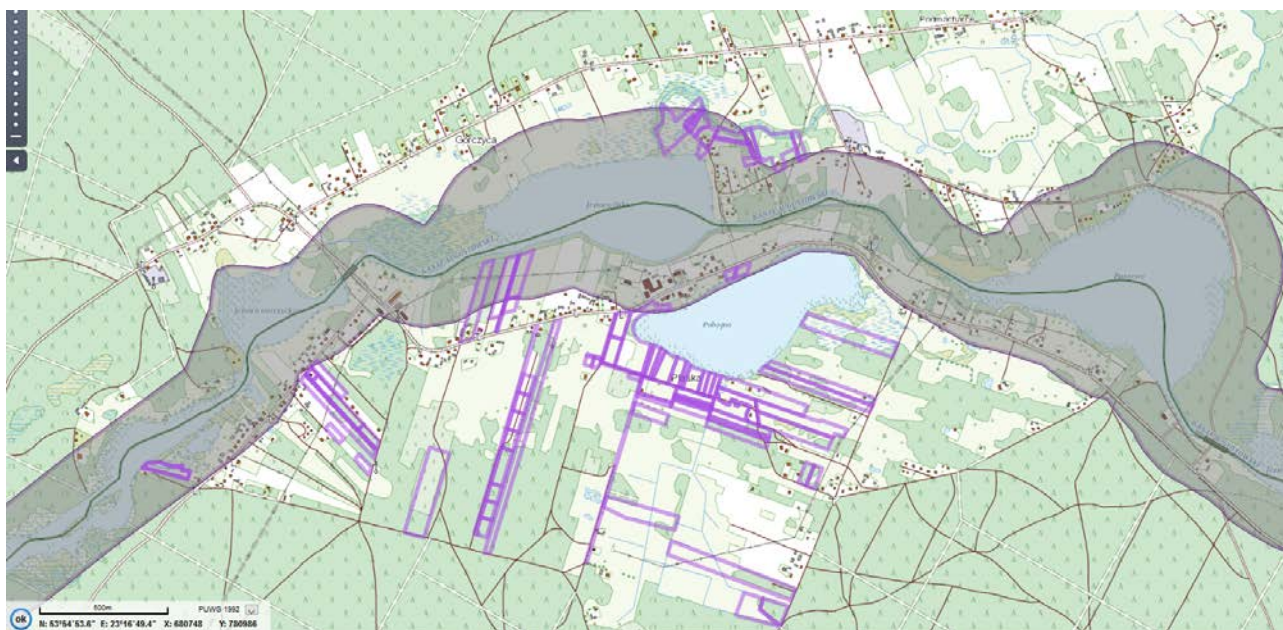
6.1.12 Zabytki i krajobraz kulturowy

Ważnym elementem krajobrazu gminy jest rynna lodowcowa, ułożona równoleżnikowo, wypełniona licznymi jeziorami: Rynna ta niemal w całości wykorzystana zastała do budowy Kanału Augustowskiego. Kanał Augustowski wpisany jest do rejestru zabytków województwa podlaskiego decyzją z dnia 23 października 1968 r., nr rejestru 324; oraz decyzją z dnia 9 lutego 1979 r. (poszerzenie obszaru chronionego), nr rejestru 5²⁸ i czynione są starania o wpisanie go na listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego. Od 2007 r. Kanał jest wpisany na listę Pomników Historii oraz włączony został w Europejski Szlak Tematyczny Transport i Komunikacja, będący częścią Europejskiego Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego

Został wybudowany w latach 1824 – 1838. Szlak dla żeglugi udostępniono w 1839 r. W celu wyrównania różnic poziomu wód wybudowano 18 śluz oraz 23 jazy regulujące wodę. Śluzy wykładane były czerwoną cegłą i białym piaskowcem, nawiązując do barw narodowych.

Obszar opracowania sąsiaduje z odcinkiem szczytowym Kanału (ok.50 – 60 km). Sztuczne kanały zostały poprowadzone przez jezioro Gorczyckie i jezioro Orle, na terenie wsi Gorczyca znajduje się śluza i kanał ulgi [57 km kanału].

Celem ochrony pomnika historii „Kanał Augustowski” jest zachowanie, ze względu na wartości historyczne, architektoniczno-techniczne oraz autentyczność i integralność drogi wodnej, Kanału Augustowskiego będącego przykładem harmonijnego połączenia zabytku techniki z wartościami przyrodniczymi i kulturowymi krajobrazu, stanowiącego ponadto materialne Świadcstwo XIX-wiecznej kultury technicznej polskich inżynierów. Granica zespołu zabytkowego obejmuje położony na powierzchni około 74 ha liniowy układ drogi wodnej Kanału Augustowskiego z 15 śluzami, wyposażonymi w urządzenia hydrotechniczne i historyczną zabudowę oraz otaczający krajobraz kulturowy pasie 1000 m w terenie otwartym i 200 m w terenie zalesionym po obu stronach kanału, stanowiącym jego strefę ochronną, od śluzy nr 1 (Dębowo) do śluzy nr 15 (Kurzyniec) na granicy państwowej²⁹.

Rys. 22 Strefa ochronna [200 m] Kanału Augustowskiego i położenie względem niej obszarów opracowania. [źródło: plaska.e-mapa.net].

Na krajobraz kulturowy strefy Kanału Augustowskiego składają się wszystkie elementy przyrody ożywionej i nieożywionej (naturalne lasy, jeziora, podmokłe łąki i torfowiska), w warstwie kulturowej natomiast obszary przekształcone przez człowieka, w tym układy ruralistyczne i urbanistyczne. Zapoczątkowany przed I wojną światową rozwój turystyki związanej z kanałem spowodował powstawanie w miejscowościach letniskowych pensjonatów, hoteli i schronisk turystycznych - dziś zabytkowych obiektów architektury okresu międzywojennego³⁰. Na obszarze planu nie występują tego typu obiekty.

²⁸ <https://zabytek.pl/pl/obiekty/kanal-augustowski-65>

²⁹ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Kanał Augustowski”. Dz.U. 2007 Nr 86 poz. 572.

³⁰ <https://zabytek.pl/pl/obiekty/kanal-augustowski-65>

Cały obszar planu znajduje się w granicach obszaru wyznaczonego jako pas 1000 m od linii brzegu Kanału Augustowskiego i jezior przez które Kanał przebiega (Orle, Gorczyckie). Położenie obszaru planu względem pasa 200 m od Kanału przedstawia rys.22. W związku z położeniem obszaru planu w granicach zabytkowego zespołu, wszelkie przedsięwzięcia inwestycyjne, wymagają postępowania zgodnego z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

6.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu

Dla obszaru objętego zmianą planu, obowiązuje plan uchwalony w 2004 roku i zmiany z 2009 r. (rys. 5) Przy braku realizacji ustaleń projektu planu (odpowiadających zamierzeniom inwestorskim właścicieli terenów) część powierzchni analizowanych obszarów 9, 14, 15, 16, 18, 19, 23 najprawdopodobniej będzie dalej użytkowana rolniczo jako ekstensywne pastwiska i łąki. Jeżeli jednak dojdzie do zaprzestania działalności i odłogowania gruntów, tak jak ma to miejsce w przypadku obszarów 5, 13, nastąpi wtórna sukcesja roślin, gdzie po sekwencji niestabilnych zbiorowiskach przejściowych dojdzie po dwóch, trzech dekadach do naturalnego zalesienia terenu. W przypadku obszarów 1, 11 oraz fragmentów obszarów 12 i 23 tereny najprawdopodobniej będą użytkowane rekreacyjnie jako pola biwakowe. Obszary 6, 7, 20 będą jak do tej pory służyć jako tereny składów, natomiast na terenach 8,10,17 – będzie prowadzona gospodarka leśna. Na wszystkich obszarach, zwłaszcza dobrze skomunikowanych, mogą pojawić się obiekty służące rekreacji, których lokalizacja nie podlega procedurom prawa budowlanego.

Porzucone pola i użytki zielone, położone z dala od siedlisk, stają się terenami spontanicznej regeneracji i sukcesji roślinnej. Przyrodnicza wartość odłogów wyraża się w tym, że są one obszarami mogącymi odzyskać pokrywą roślinną wskutek autonomicznego działania procesów ekologicznych. W początkowym okresie odłogowania na danym terenie występują przede wszystkim chwasty polne, związane najczęściej z charakterem i agrotechniką ostatnio uprawianej tam rośliny. Po kilku dalszych latach skład tych zbiorowisk roślinnych staje się coraz wyraźniej zależny od lokalnych warunków glebowych. Niejednokrotnie wraz z upływem lat, odłogujące grunty odznaczają się coraz większym bogactwem florystycznym, często z występowaniem roślin rzadkich i chronionych. W warunkach przyrodniczych Polski część wieloletnich odłogów posiada fizjonomię zbliżoną do lasów. Obserwacje botaniczne wskazują, że spontanicznie powstałe zadrzewienia są bogatsze w elementy cenne przyrodniczo, niż monokulturowe nasadzenia iglaków. Badania porównawcze roślinności terenów porolnych zalesionych i pozostawionych naturalnej sukcesji wykazały, że na działkach rolnych, gdzie toczy się spontaniczna sukcesja wtórna krajobraz jest bardziej zróżnicowany z uwagi na różnowiekowość pojawiania się pionierskich drzew, różnogatunkowość powiązaną z troficznością i wilgotnością siedlisk oraz wielowarstwowość drzew. Z punktu widzenia ochrony przyrody spontanicznie zarastające tereny porolne przyczyniają się do zwiększenia różnorodności biologicznej, wzrostu mozaikowości struktury krajobrazu, powstawania korytarzy ekologicznych, zwiększania bazy pokarmowej dla szeregu gatunków zwierząt. Te nowe, powstające w naturalny sposób, układy fitocenotyczne posiadają pozytywne znaczenie dla przyrody, stanowią zatem alternatywny, nie kosztujący, sposób zwiększania lesistości. W krajobrazach rolniczych, znajdujących się poza terenami miast i stref podmiejskich o obecności odłogów zazwyczaj przesądzały aspekty siedliskowe. Największy udział nieużytkowanych gruntów porolnych zaznacza się na terenach o średniej i słabej przydatności rolniczej, głównie na powierzchniach zbudowanych z przepuszczalnych utworów lodowcowych, wodnolodowcowych i rzecznych. W geokompleksach o takiej budowie odłogi mają zazwyczaj charakter wielkopowierzchniowy, często wraz z lasami stanowią dominantę w fizjonomii krajobrazu³¹.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Poddany ocenie projekt **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Płaska dla 23 obszarów w miejscowości Płaska**, dotyczy 21 obszarów niemal nie zainwestowanych – istnieje tu tylko kilka siedlisk zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej. Analizowane obszary objęte są obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Środowisko przyrodnicze większości obszarów objętych opracowaniem jest umiarkowanie zantropogenizowane. Część jego komponentów, w szczególności stosunki wodne i szata roślinna - zostały przekształcone w wyniku działalności rolniczej człowieka. Rozległe bezodpływowe obszary równiny sandrowej z gruntami organicznymi zostały zmeliorowane w celu podniesienia wartości użytkowej łąk i pastwisk.

³¹ Krysiak S. 2011. K Odłogi w krajobrazach Polski środkowej – aspekty przestrzenne, typologiczne i ekologiczne, Problemy Ekologii Krajobrazu T.XXXI, 6-1.

Zbiorowiska łąkowe i murawy latami były stabilizowane gospodarką pasterską w ramach hodowli bydła. Na mniejszą skalę, także w ramach działalności rolniczej przekształceniu lokalnie uległa rzeźba terenu poprzez kopanie stawów rybnych oraz eksploatację kruszyw.

Zmiany ustrojowe i przejście na kapitalistyczną gospodarkę sprawiły, że przez ostatnie 30 lat opłacalność działalności rolniczej w pozbawionej żyznych gruntów gminie Płaska z roku na rok maleje. Sukcesywnie maleje także liczba osób stale zamieszkujących gminę. W 2020 roku liczba ta wyniosła 2594 osoby i przez ostatnie 5 lat zmalała o 58 osób, co oznacza średni spadek roczny powyżej 2%. Ludność odpływa a ci mieszkańcy, którzy pozostali coraz mniej są zainteresowani rolnictwem i stopniowo podstawowym dla nich źródłem utrzymania staje się inna dziedzina gospodarki - turystyka i wypoczynek. Lokalni właściciele gruntów albo budują infrastrukturę wypoczynkową i świadczą usługi turystyczne – wynajmują pokoje lub całe domy, albo stopniowo wyprzedają się z ziemi rolnej i lasów. Nabywcami ziemi w przypadku gminy Płaska są mieszkańcy dużych miast, którzy na zakupionych działkach budują domy do rekreacji indywidualnej. Nawet relatywnie mały popyt na działki rekreacyjne, powoduje dużą presję rolników na władzach gminy, aby uchwaływały plany i formalnie przeprowadzały zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych pod inne funkcje. Pola, łąki i lasy dzielone są na niewielkie działki i wystawiane na sprzedaż. Działalność rolnicza (lub gospodarka leśna) zamierają. Warto zaznaczyć, że największa presja co do zmiany przeznaczenia z rolniczego na rekreacji indywidualnej wywierana jest na najcenniejsze przyrodniczo i krajobrazowo tereny: działki przylegające do rzek i jezior, działki leśne lub działki sąsiadujące z lasami.

Biorąc pod uwagę sposób użytkowania oraz zakres dotychczasowych przekształceń środowiska na obszarach opracowania i w sąsiedztwie, powrót do stanu seminaturalnego jest kwestią kilkunastu lat na siedliskach świeżych i do kilkudziesięciu lat na siedliskach suchych i ubogich. Proces usprawni zaplecze genetyczne znajdujących się w sąsiedztwie. Ważne jest, aby podczas wtórnej sukcesji roślin nie doszło do nadmiernego rozprzestrzenienia się zawleczonych gatunków ekspansywnych roślin takich jak nawłoc kanadyjska, co obserwuje się na obszarze 20, klonu jesionolistnego, debu czerwonego i niektórych topoli

Należy zaznaczyć, że formy ochrony przyrody i zabytków, którym podlega obszar gminy Płaska, w tym rejon, gdzie znajdują się obszar opracowania – nie stanowią przeszkody dla rozdrabniania gruntów rolnych, ich sprzedaży a następnie przekształceń, które negatywnie wpływają na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego a w konsekwencji na walory krajobrazu. Na terenach potencjalnie bez prawa zabudowy prowadzona jest ekstensywna rekreacja pobytowa (namioty, kampery) oraz stawiane są obiekty nietrwale związane z gruntem, których lokalizacja nie jest weryfikowana procedurami prawa budowlanego.

W granicach obszarów, które zmieniły przeznaczenie w wyniku uchwalania i aktualizowania planu miejscowego, tempo zabudowy jest bardzo wolne. Średni wskaźnik powierzchni terenów zabudowanych, do ogólnej powierzchni terenu przeznaczonego pod zabudowę w planie miejscowym z 2004 r i późniejszych jego zmianach, na analizowanym obszarze nie osiąga nawet 25% a niekiedy, jak ma to miejsce w osadzie Pobjojne wynosi 10%. Przy tak wolnym tempie realizacji planów, stają się one instrumentem rozpraszania zabudowy.

Poza zaniechaniami w prowadzeniu gospodarki rolnej i leśnej, na analizowanym obszarze umiarkowanym źródłem oddziaływania na środowisko są pozarolnicze działalności człowieka, których skutkiem jest:

- fragmentacja siedlisk jako skutek grodzenia terenu,
- zagęszczanie gleby i mechaniczne niszczenie roślinności na terenach służących jako parkingi, place składowe – obszar 12 (parkowanie i przejazd samochodów), obszar 6,7, 20 – przejazd, parkowanie sprzętu, składowanie drewna;
- pozyskiwanie żwiru i piasku na drobna skalę – obszar 9 oraz sąsiedztwo obszarów 18 i 19,
- nawożenie odpadów budowlanych na tereny podmokłe – sąsiedztwo obszarów 13 i 14 oraz obszar 12 i jego sąsiedztwo,
- składowanie wraków sprzętów – obszar 20,
- przekształcenie fizyczne i mechaniczne gleb terenów ogrodów przydomowych – sąsiedztwo obszaru 4
- zmiana rzeźby terenu i stosunków wodnych – kopanie stawów rybnych (obszar 1 i obszar 23) oraz ozdobnych – obszar 12; słaba konserwacja rowów melioracyjnych – obszary 12, 14, 15, 16,
- wprowadzanie gatunków obcych rodzimej florze (tuje, jałowce ozdobne, cypryśniki) do ogrodów domów mieszkalnych i rekreacji indywidualnej. Podtrzymywanie w "atrakcyjnym" dla właścicieli stanie tak urządzonych ogrodów przydomowych wymagać będzie dostarczania znacznych ilości wody do podlewania – obszar 12, sąsiedztwo obszarów 4, 12, 22, 23,

Fot. 54 Sąsiedztwo obszaru 13 - nawożenie ziemi i gruzu w celu dostosowania wilgotnych terenów pod zabudowę [lipiec 2019 r.]

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA

8.1. Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Płaska obszary podlegające ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody³² zajmują łączną powierzchnię 373,2 km².

Tabela 8. Formy ochrony przyrody na terenie gminy

Lp.	Nazwa obszaru	Pow.	% pow. gm.
OBSZARY NATURA 2000		373,2 km ²	100 %
1.	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Puszcza Augustowska”	373,2 km ²	100 %
2.	Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 „Ostoja Augustowska”	373,2 km ²	100 %
OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU		231,0 km ²	61,9 %
3.	Puszcza i Jeziora Augustowskie	231,0 km ²	61,9 %
REZERWATY		14,13 km ²	3,8 %
4.	Mały Borek	0,91 km ²	0,2 %
5.	Starożyn	2,98 km ²	0,8 %
6.	Perkuć	2,10 km ²	0,6 %
7.	Kuriańskie Bagno	7,86 km ²	2,1 %
8.	Stara Ruda	0,28 km ²	0,1 %

Na terenie gminy znajdują się również dwadzieścia dwa pomniki przyrody. Najbliżej obszaru opracowania, ok. 400 m od obszarów 4 i 20 znajdują się:

- wieloobiektowy – zespół lip drobnolistnych w ogrodzie przy domu śluzowego Śluzi Gorczyca³³,
- Klon pospolity przy rozwidleniu drogi prowadzącej do Śluzi Gorczyca³⁴,
- Klon pospolity przy Śluzie Gorczyca³⁵,

³² tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 142

³³ Rozporządzenie Nr 32/96 Wojewody Suwalskiego z dn. 26.06.1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień. Dz.Urz.Woj.Suwal. z dn. 27.06.1996 r. Nr 49, poz.139

³⁴ Rozporządzenie Nr 6/93 Wojewody Suwalskiego z dn. 18.01.1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień. Dz.Urz.Woj.Suwal. z dn. 28.01.1993 r. Nr 2 poz 11

- 2 dęby szypułkowe na stromej skarpie za domem śluzowego³⁶.
Obszar objęty projektem planu znajduje się w granicach:
- Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Puszcza i Jeziora Augustowskie”,
- Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 „Ostoja Augustowska”,
- Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”.

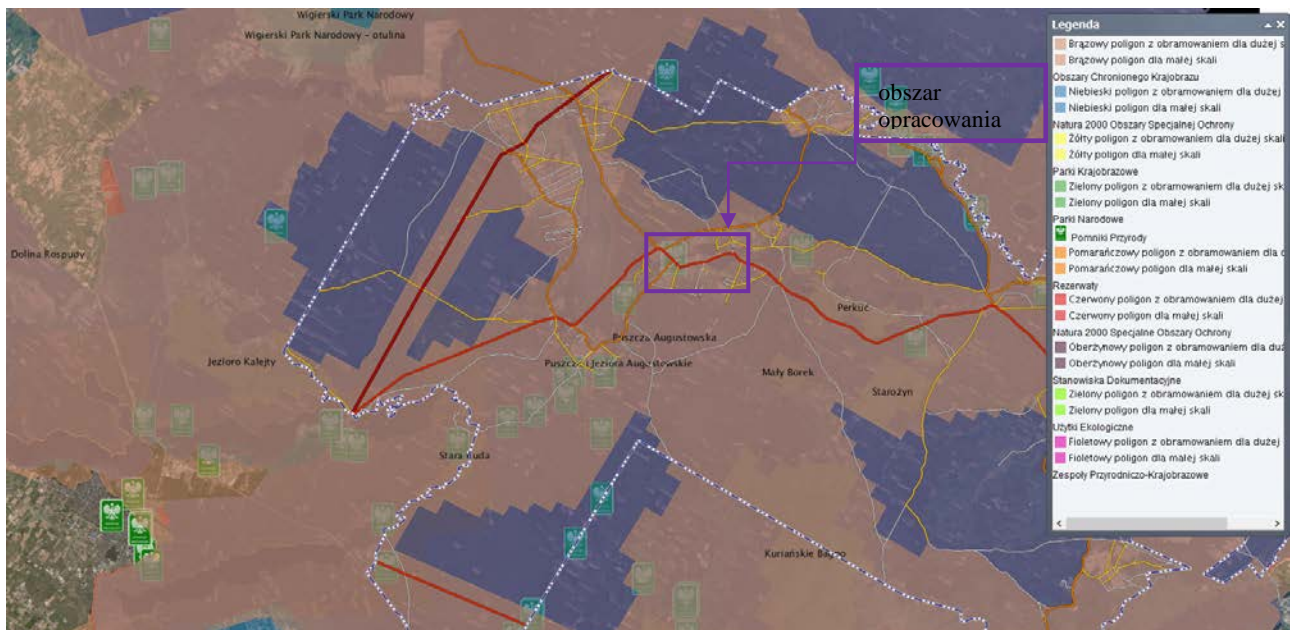
Tabela 9. Analiza odległości obszaru objętego projektem planu od obszarów chronionych³⁷

Lp.	Nazwa obszaru	odległość
OBSZARY NATURA 2000		
1.	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Puszcza Augustowska”	w obszarze
2.	Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 „Ostoja Augustowska”	w obszarze
3.	Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 „Ostoja Wigierska”	9,62 km
4.	Specjalny Obszar Ochrony natura 2000 „Pojezierze Sejneńskie”	12,3km
5.	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Ostoja Biebrzańska”	15,8km
6.	Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 „Dolina Biebrzy”	16,4 km
PARKI NARODOWE		
7.	Otulina Wigierskiego Parku Narodowego	8,89 km
8.	Wigierski Park Narodowy	9,60 km
9.	Otulina Biebrzańskiego Parku Narodowego	12,60 km
10.	Biebrzański Park Narodowy	16,80 km
OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU		
11.	Puszcza i Jeziora Augustowskie	w obszarze
12.	Pojezierze Sejneńskie	12,0km
13.	Dolina Rospudy	16,1 km
14.	Dolina Biebrzy	11,9 km
15.	Pojezierze Północnej Suwalszczyzny	15,4 km
REZERWATY		
16.	Stara Ruda	7,07 km
17.	Perkuć	2,31 km
18.	Mały Borek	2,22 km
19.	Starożyn	5,16 km
20.	Jezioro Kalejty	10,20 km
21.	Kuriańskie Bagno	4,45km
22.	Brzozowy Grąd	9,40 km
23.	Kozi Rynek	9,84 km
24.	Tobolinka	15,40 km
25.	Pomorze	17,10 km
26.	Glinki	15,00 km
27.	Kukle	18,70 km
28.	Łempis	18,00 km
29.	Jezioro Kolno	19,60 km
STANOWISKA DOKUMENTACYJNE		
30.	Posejanka	7,48 km

³⁵ Rozporządzenie Nr 6/93 Wojewody Suwalskiego z dn. 18.01.1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień. Dz.Urz.Woj.Suwal. z dn. 28.01.1993 r. Nr 2 poz 11

³⁶ Rozporządzenie Nr 32/96 Wojewody Suwalskiego z dn. 26.06.1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień. Dz.Urz.Woj.Suwal. z dn. 27.06.1996 r. Nr 49, poz.139

³⁷ Wg <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Rys. 23 Położenie obszaru projektu planu względem form ochrony przyrody [źródło: plaska.e-mapa.net]

Ochronę gatunkową regulują przepisy:

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.

8.1.1 Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Puszcza Augustowska”

Cały obszar powierzchni gminy Płaska leży w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (OSO) „Puszcza Augustowska” ustanowionego Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków.³⁸ Od 2011 roku sporządzany jest plan zadań ochronnych (PZO) dla tego obszaru (8 marca 2011 r. Dyrektor Wigierskiego Parku Narodowego ogłosił o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 „Puszcza Augustowska” PLB200002).

Obszar Natura 2000 PLB200002 „Puszcza Augustowska” zajmuje powierzchnię 134 377,7 ha i położony jest na terenie województwa Podlaskiego. Obejmuje kompleks leśny Puszczy Augustowskiej, leżący na pograniczu Równiny Augustowskiej i Kotliny Biebrzańskiej. Obszar ten pokrywają urozmaicone drzewostany (ok. 90% powierzchni), które w wielu fragmentach zachowały naturalny charakter.

Wg danych³⁹ opracowywanych na potrzeby planu ochrony OSOP w „Puszczy Augustowskiej” występuje 40 gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, i 19 gatunków ptaków z załącznika II Dyrektywy Rady 79/409/EWG, oraz 15 gatunków ptaków wędrownych. Na obszarze gminy Płaska znajdują się liczne stanowiska przedmiotów ochrony m.in. gągoła, nurogęsi, błotniaka stawowego, orlika krzykliwego, derkacza, żurawia, błotniaka łąkowego, zimorodka, , dudka, bąka, lelka i kani czarnej

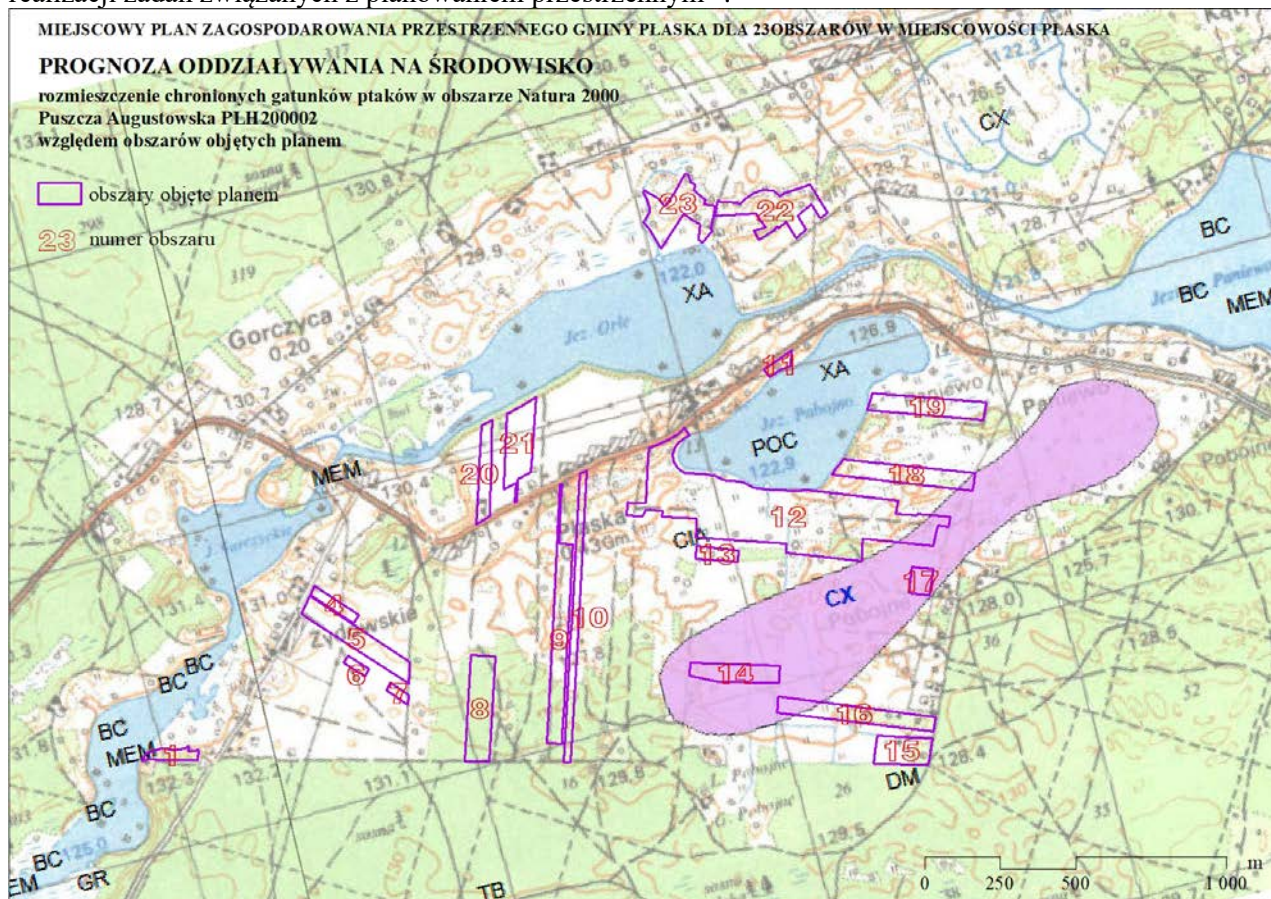
Lokalizację występowania gatunków stanowiących przedmiot ochrony OSOP przedstawia rys. 24.

Wg projektu PZO dla OSO Puszcza Augustowska w większości przypadków obowiązujący plan z 2004 roku nie zmienia przeznaczenia gruntów, gdzie wykazane są stanowiska przedmiotów ochrony, jednak przy realizacji zadań z zakresu gospodarki przestrzennej i lokalizacji przyszłych inwestycji należy traktować indywidualnie każdy przypadek i brać pod uwagę zalecenia dotyczące przedmiotów ochrony. Przy zmianie lub sporządzaniu planu należy ograniczyć zabudowę rozproszoną. Zalecenia odnoszące się do

³⁸ Dz. U. Nr 25, poz. 133

³⁹ publikacja „Wyniki inwentaryzacji ornitologicznej na terenie OSO PLB 200002 Puszcza Augustowska w 2010 r.” Dorota, Jerzy, Grzegorz, Stanisław – Zawadzcy oraz prezentacja „Stan populacji gatunków podlegających ochronie na mocy Dyrektywy Ptasiej w OSO Puszcza Augustowska PLB200002.,

działań ochronnych dla przedmiotów ochrony oraz lokalizacja stanowisk winny być brane pod uwagę przy realizacji zadań związanych z planowaniem przestrzennym⁴⁰.

Rys. 24 Rozmieszczenie gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony OSO Puszcza Augustowska
 Oznaczenia: AL – zimorodek, AQP – orlik krzykliwy, BC - gągoł, CIA – błotniak stawowy, CO – siniak, CX – derkacz, DM – dzięcioł czarny, GR – żuraw, L – lerka, MEM – nurogęś, POC – perkoz dwuczuby, TB - jarząbek, XA – trzciniak,
 Według projektu PZO wymagane działania to: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach, utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poziomu wody w jeziorach. Tabela przedstawia cele środowiskowe określone dla rejonu lokalizacji obszarów planu, który leży w granicach Jednolitej Części Wody PLRW80006469 – Kanał Augustowski⁴¹.

Tabela 10 Wymagania właściwego stanu ochrony gatunków dla OSO „Puszcza Augustowska” dla JCW PLRW80006469 – Kanał Augustowski

	gatunek	Cel środowiskowy
XA	trzciniak	zachowanie wodnych szuwarów trzcinowych
AL	zimorodek	Zachowanie naturalnej dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyrw) brzegowych
AQ	Orlik grubodzioby	Zachowanie rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łągowych i bagiennych
BS	bąk	Zachowanie bagiennych, podtopionych szuwarów
BC	gągoł	Zachowanie akwenów z leśną strefą brzegową bogatą w drzewa dziuplaste, zachowanie spokoju tafli wody w okresie wodzenia młodych
CE	dziwonia	Zachowanie mozaiki terenów podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami
CH	Rybitwa białowasa	Zachowanie aktualnych i umożliwienie powstawanie potencjalnych miejsc łągowych zwykle na skupieniach roślinności pływającej; wykluczenie niepokojenia w koloniach łągowych na stawach; zachowanie ekstensywnej gospodarki stawowej z zachowaniem

⁴⁰ http://www.wigry.org.pl/inf_i_rozw/plany/konsultacje_spoleczne/dok_pzo.pdf

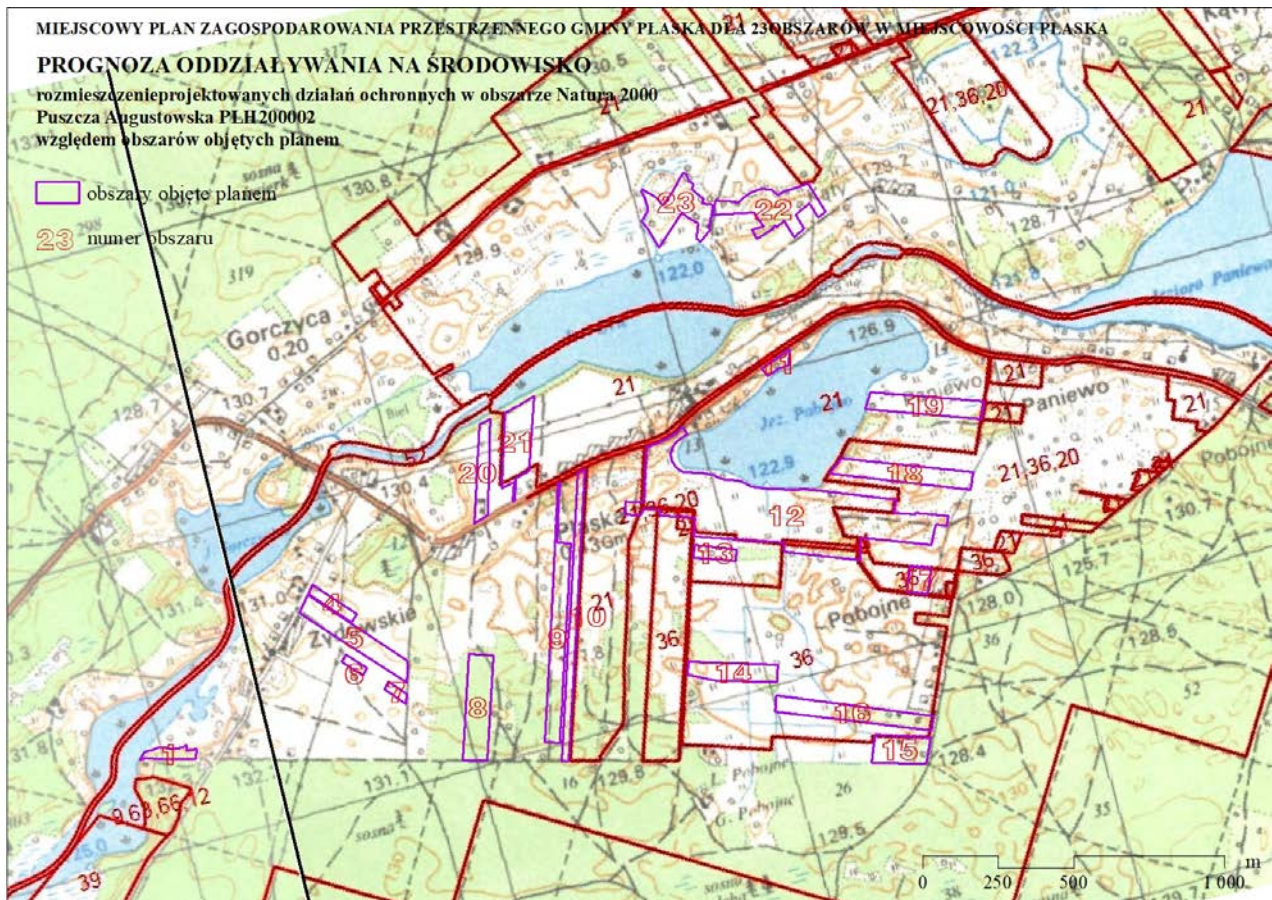
⁴¹ Rozporządzenie RM z dnia 18 października 2016 r w sprawie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna. [Dz.U. z 2016 poz 1915]

		roślinności pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem.
CCN	Bocian czarny	Zachowanie bagiennych i podmokłych olsów, naturalnego charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych.
CIA	Błotniak stawowy	Zachowanie naturalnej mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udziałem stawów, zbiorników wodnych, podmokłych szuwarów.
ZX	derkacz	Zachowanie uwilgotnienia i wykluczenie odwadniania wilgotnych i podmokłych łąk
FU	łyska	Zachowanie w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową.
GG	kszyk	Zachowanie mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachowanie zabagnień i wykluczenie ich odwadniania.
GM	dubelt	Zachowanie bagiennego charakteru biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszania
GR	żuraw	Zachowanie mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachowanie zabagnień i wykluczenie ich odwadniania.
HA	bielik	Zachowanie spokojnej tafli i obrzeży wody jako miejsca żerowania
MEM	nurogęś	Zachowanie akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji terenów wokół akwenów, ograniczenie presji rekreacji i turystyki wodnej
MG MM	Kania czarna i kania ruda	Zachowanie akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie.
POC	Perkoz dwuczuby	Zachowanie akwenów z dużym lustrem wody i naturalną roślinnością szuwarową i pływającą
PZA	zielonka	Zachowanie bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych
PZO	kropiatka	Zachowanie bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk
	cietrzew	Zachowanie war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk.
TU	głuszec	Zachowanie zabagnień lub charakteru borów bagiennych
TRO	samotnik	Zachowanie bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów

Tabela 11 Zagrożenia dla gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony według projektu PZO dla OSO Puszcza Augustowska

		Zagrożenia istniejące	Zagrożenia potencjalne
AL	zimirdek	drapieżnictwo, sporty i różne formy czynnego wypoczynku uprawiane w plenerze – kajakarstwo: niepokojenie, degradacja brzegów, usprawniony dostęp do obszaru – degradacja brzegów w miejscach biwakowania, zabudowa lotniskowa	
AQP	Orlik krzykliwy	zmiana sposobu uprawy, usuwanie drzew i krzewów na łąkach - czatownie, miejsca odpoczynku, zabudowa rozproszona	zalesianie, obniżanie wieku rębności
BC	gagoł	drapieżnictwo, kajakarstwo, żeglarstwo – inne rodzaje sportów, wycinka lasu	obniżanie wieku rębności, usuwanie drzew dziuplastych
CIA	Błotniak stawowy	zmiana sposobu uprawy, melioracje, zasypywanie	inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją
CO	Siniak	wycinka lasu, usuwanie martwych i umierających drzew	obniżanie wieku rębności, brak kęp starodrzewów na zrębach, usuwanie drzew dziuplastych
CX	Derkacz	zmiana sposobu uprawy, koszenie /ścianianie	zalesianie, wypalanie, drapieżnictwo, zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie ogólnie
DM	Dzięcioł czarny	wycinka lasu, usuwanie martwych i umierających drzew	obniżanie wieku rębności, brak kęp starodrzewów na zrębach
GR	żuraw	zmiana sposobu uprawy, drapieżnictwo	zalesianie, zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie ogólnie
L	Ierka	drapieżnictwo	
MEM	nurogęś	drapieżnictwo, inwazja gatunku, kajakarstwo, żeglarstwo, inne rodzaje sportów, wycinka lasu	obniżanie wieku rębności, usuwanie drzew dziuplastych
POC	Perkoz dwuczuby	drapieżnictwo, inwazja gatunku, kajakarstwo, – inne rodzaje sportów	wycinanie/wykaszenie

TB	jarząbek	drapieżnictwo, usprawniony dostęp do obszaru (budowa dróg leśnych)	gospodarka leśna ogólnie
XA	trzcinniak	koszenie/ścinanie, inwazja gatunku, drapieżnictwo	

Rys. 25 Lokalizacja zadań ochronnych na obszarze OSO Puszcza Augustowska względem obszaru planu.

Tabela 12 Projektowane działania ochronne przypisane do obszarów planu [numeracja zgodna z mapą]

obszar	Numer działań ochronnych	obszar	Numer działań ochronnych
Obszar 1	52	Obszar 14	36
Obszar 4	brak	Obszar 15	brak
Obszar 5	brak	Obszar 16	36
Obszar 6	brak	Obszar 17	36
Obszar 7	brak	Obszar 18	21, 36, 20
Obszar 8	brak	Obszar 19	21
Obszar 9	brak	Obszar 20	21,52
Obszar 10	21	Obszar 21	21,52
Obszar 11	21	Obszar 22	21
Obszar 12	21, 36, 20	Obszar 23	21
Obszar 13	brak		

Projekt PZO określa szereg terenów realizacji tych zadań na obszarach objętych planem⁴².

Działanie 20 - przedmiotem ochrony jest Orlik krzykliwy – *Aquila pomarina*. Działania są związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania. Jako obligatoryjne działanie przewiduje się utrzymanie (pozostawienie) czatowni w terenie otwartym (drzewa, krzewy).

Działanie 21 - przedmiotem ochrony jest Orlik krzykliwy – *Aquila pomarina*. Działania są związane z ochroną czynną orlika. Działania obligatoryjne to ochrona żerowisk – utrzymanie ekstensywnej

⁴² http://www.wigry.org.pl/inf_i_rozw/plany/konsultacje_spoleczne/lok_zad.pdf

gospodarki łąkarskiej (koszenie najpóźniej w lipcu). Fakultatywnie przewiduje się także przywrócenie ekstensywnej gospodarki łąkarskiej (koszenie najpóźniej w lipcu).

Działanie 36 - przedmiotem ochrony jest Derkacz – *Crex crex*. Działania są związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania. Jako obligatoryjne działanie przewiduje się utrzymanie ekstensywnego sposobu użytkowania łąk. Fakultatywnie przewiduje się także koszenie łąk nie wcześniej niż w połowie lipca, nie koszenie „do środka”, ograniczenie sukcesji na wilgotnych terenach otwartych.

Działanie 52 – przedmiotem ochrony jest zimorodek - *Alcedo atthis*. Działanie polega na monitoringu ruchu turystycznego na Czarnej Hańczy i Kanale Augustowskim oraz uzupełnieniu stanu wiedzy o przedmiocie ochrony

8.1.2 Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 „Ostoja Augustowska”

Gmina Płaska leży w całości w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 (OZW) „Ostoja Augustowska” zatwierdzonego Decyzją Komisji Europejskiej z dn. 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) składających się na kontynentalny region biogeograficzny.

Obszar Natura 2000 PLH200005 „Ostoja Augustowska” ma powierzchnię 107 068,7 ha i obejmuje prawie całą polską część Puszczy Augustowskiej, stanowiącej jeden z największych i najlepiej zachowanych kompleksów leśnych Europy środkowo-wschodniej, z pominięciem Węgierskiego Parku Narodowego.

Charakterystyczną cechą drzewostanów Puszczy Augustowskiej jest wysoki udział świerka w zbiorowiskach leśnych. Obszar wyróżnia ponadto duży udział gatunków borealnych. Brak tu natomiast gatunków rozprzestrzenionych w zachodniej oraz środkowej Polsce (dębu szypułkowatego, jodły, buka, jaworu, lipy szerokolistnej, brekinii). W Ostoi dominują bory sosnowe i sosnowo-świerkowe, mniejszą powierzchnię zajmują bory mieszane, w tym ciepłolubne, natomiast stosunkowo niewiele jest lasów liściastych na glebach mineralnych - głównie grądów subkontynentalnych. Rozległe obszary, zwłaszcza w południowej części Puszczy (pradolina Biebrzy), zajmują olsy. Szczególnie dobrze zachowane i charakterystyczne dla ostoi są lasy na torfowiskach (świerczyny na torfie, bagienne, subborealne lasy brzożowo-sosnowe, bory bagienne) z drzewostanami o wieku przekraczającym niekiedy 180 lat i z licznymi gatunkami związanymi ze strefą borealną w runie.

Na terenie ostoi występuje wiele dystroficznych jezior z otaczającymi je torfowiskami przejściowymi. Niektóre tereny wododziałowe zajmują torfowiska wysokie, w tym jedno z większych w Polsce - Kuriańskie Bagno. W dolinach niektórych rzek (zwłaszcza nad Rospudą) i nad niektórymi jeziorami (zwłaszcza w rejonie jezior: Wiłkokuk, Zelwa na Pojezierzu Wschodniosuwalskim oraz nad Kanałem Augustowskim) wykształciły się rozległe torfowiska niskie mechowiskowe, zasilane przez wody bogate w związki wapnia, w tym torfowiska nakredowe. Jeziora Ostoi wykazują znaczne zróżnicowanie względem trofii; występują jeziora eutroficzne, mezotroficzne, dystroficzne, a także różnego typu zbiorniki astatyczne. Wskazujące znaczne zróżnicowanie zawartości związków wapnia oraz zawartości tzw. kwasów humusowych.

Ostoja jest ważnym korytarzem migracyjnym dla leśnych gatunków flory i fauny, łączącym lasy Europy środkowej i wschodniej. Występuje tu wiele zagrożonych gatunków zwierząt, m.in. rysie i wilki, a także wydry i bobry. Ogółem stwierdzono tu 10 gatunków zwierząt objętych Załącznikiem II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Typy siedlisk z I Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG zajmują ok. 12% obszaru. Spośród zagrożonych i cennych siedlisk największą powierzchnię zajmują bagienne lasy, w tym bagienne lasy sosnowo-brzożowe. Teren ostoi jest najważniejszym obszarem występowania tego typu siedlisk w Polsce.

Szczególną wartość przedstawiają zagrożone ekosystemy otwartych torfowisk różnego typu, ekosystemy wodne oraz niektóre leśne na glebach mineralnych (zwłaszcza widne, (sub-) kontynentalne bory i lasy mieszane). Dużą wartość przedstawiają też zróżnicowane troficznie jeziora ostoi.

Na terenie ostoi występuje 7 gatunków roślin z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, z czego dla czterech obszar ma zasadnicze znaczenie w skali Polski, a tutejsze populacje stanowią znaczną część krajowych zasobów, będąc często najobfitszymi w Polsce. Liczne są tu stanowiska rzadkich i zagrożonych w skali kraju gatunków roślin naczyniowych. Występują tu 24 gatunki storczykowatych.

Najwięcej rzadkich gatunków związanych jest z mszysto-turzycowymi torfowiskami niskimi i przejściowymi. Bogactwu przyrodniczemu sprzyja, ekstensywna gospodarka łąkowa i pastwiskowa na naturalnych polanach śródleśnych Puszczy. Pozostałe tereny to głównie łąki kośne i pastwiska.

Standardowy Formularz Danych dla Ostoi wymienia zagrożenia dla funkcjonowania obszaru. Występowanie zagrożeń na analizowanym obszarze przedstawia tabela 13.

Tabela 13 Występowanie zagrożeń dla funkcjonowania OZW "Ostoja Augustowska".

l.p	Opis zagrożenia		Nr obszaru
1	uprawy, w tym również zwiększanie obszarów rolnych kosztem użytków zielonych, zmiana sposobu uprawy, w tym również zakładanie wieloletnich upraw niedrzewnych	-	
2	zarzucenie pasterstwa i brak wypasu	X	11,14,15,16,23
		XX	6,7,9,10,12,13,
3	stosowanie nawozów sztucznych	-	
4	zalesienie terenów otwartych, odnawianie lasu po wycince (nasadzenie na obszarach leśnych po wycince), wycinka lasu,	-	
5	wydobywanie piasku i żwiru,	x	9
6	budowa ścieżek, szlaków pieszych i rowerowych, w tym gruntowych dróg leśnych,		
7	budowa dróg i autostrad	-	
8	tereny zurbanizowane i zamieszkane, w tym nieciągła miejska zabudowa oraz zabudowa rozproszona,	X	12, 20, 22
9	pozostawienie odpadów z gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych (dzikie wysypiska)	x	20
10	akwakultura słodkowodna ⁴³ i wędkarstwo	X	11,12
11	polowania i pozyskiwanie zwierząt (chwywanie, trucie, kłusownictwo)	-	
12	pozyskiwanie i usuwanie roślin łądowych	-	
13	sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji, uprawiane w plenerze, w tym żeglarsstwo, turystyka piesza , jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych	X	1, 12, 22, 23
14	budowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, w tym zakładanie kempingów i karawaningów	X	1,12,23
15	wandalizm	-	
16	uciążliwości hałasu	-	
17	obce gatunki inwazyjne (roślin i zwierząt)	x	20,21
18	pożary i ich gaszenie	-	
19	wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfiarek	x	13
20	modyfikowanie funkcjonowania wód	-	
21	zatonienia	-	
22	ewolucja biocenotyczna, sukcesja	XX	6,7,9,10,12,13, 16,20,21,22,23
23	nagromadzenie materii organicznej	-	
24	eutrofizacja (naturalna),	-	
25	międzygatunkowe interakcje między gatunkami	-	
26	szkody wyrządzone przez roślinożerców, w tym przez zwierzyńcę łowną	-	

Oznaczenia: XX – zjawisko występuje z dużym nasileniem, X zjawisko występuje z umiarkowanym nasileniem, x – zjawisko występuje lokalnie.

Dla Obszaru Ostoi Augustowskiej Zarządzeniem Nr 27/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 31 grudnia 2013 r. ustanowiono plan zadań ochronnych⁴⁴ [PZO]. Plan został zmieniony Zarządzeniem RDOS w Białymstoku z dnia 4 listopada 2020 r.⁴⁵ W ramach planu zdefiniowanych zostało 17 celów działań ochronnych, dla realizacji których określonych zostało 78 działań ochronnych.

Żaden z terenów działań ochronnych nie jest zlokalizowany na obszarach objętych planem, niemniej jednak tereny te znajdują się w stosunkowo niewielkiej odległości a nawet w sąsiedztwie niektórych obszarów. Lokalizację działań ochronnych względem obszarów planu przedstawia rys. 27.

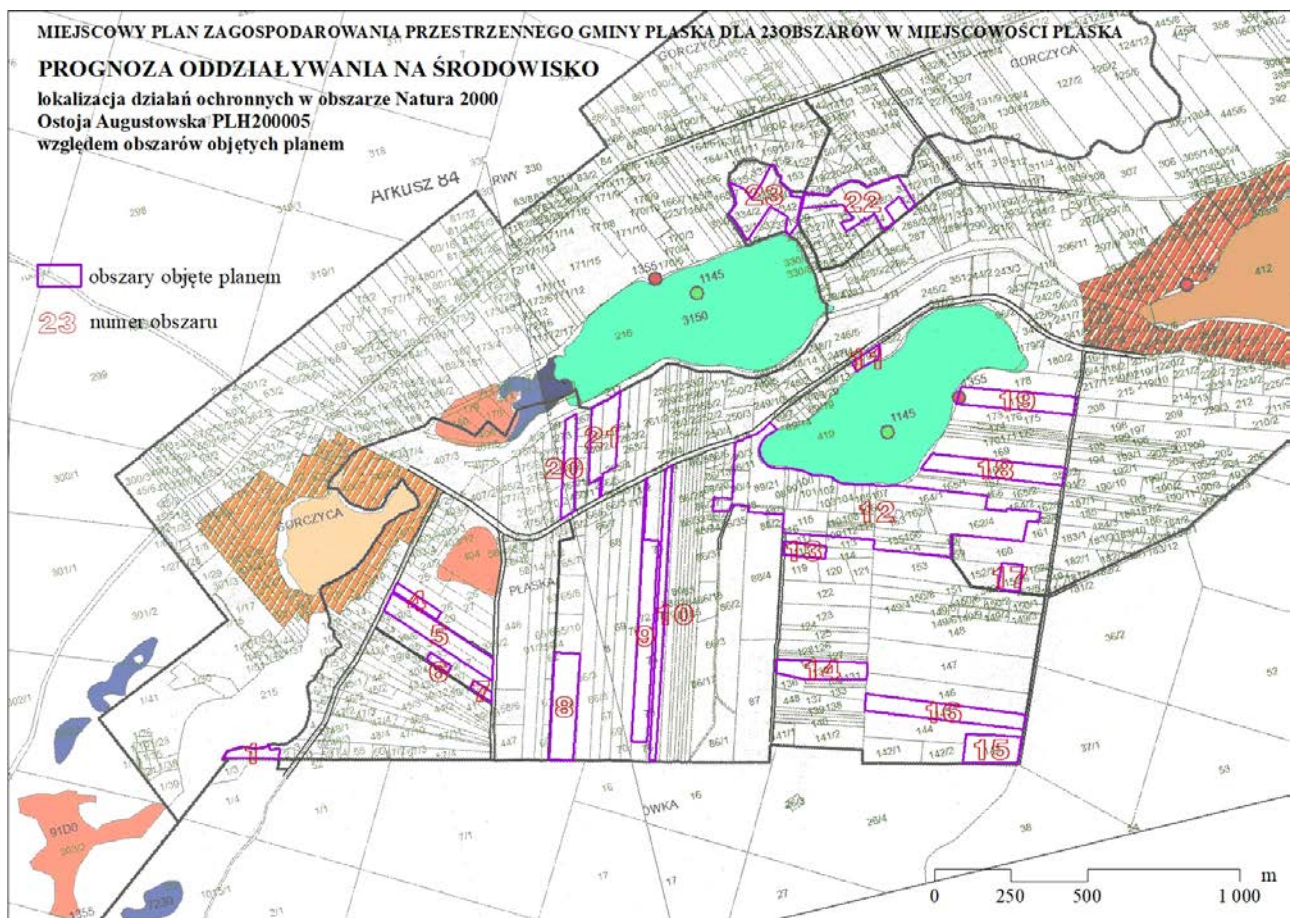
⁴³ akwakultura - forma gospodarki ludzkiej, mająca na celu zwiększenie pozyskiwania żywności (rzadziej innych produktów) ze środowiska wodnego; polega na hodowli wybranych rodzajów organizmów wodnych, głównie zwierzęcych, w naturalnych lub sztucznych zbiornikach wodnych.

⁴⁴ Dz. Urz. Woj. Podl. z 2014 r. poz. 137.

⁴⁵ Dz. Urz. Woj. Podl. z 2020 r. poz 4651.

Rys. 26 Jezioro Pobjojne z widocznymi zbiornikami ze związku zespołów Nympeion.

Rys. 27 Lokalizacja działań ochronnych dla OZW Ostoja Augustowska względem obszaru planu.

W pobliżu bądź w sąsiedztwie obszarów planu znajdują się następujące siedliska przyrodnicze:

- 3150** – Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiornikami z Nympeion, Potamion, które obejmują jeziora Orle i Pobjojne i sąsiadują z obszarami 11, 12, 18, 19 [jezioro Pobjojne] oraz obszar 23 [jezioro Orle] – kolor seledynowy na rysunku;
- 91D0** – Bory i lasy bagienne, które obejmują tereny położone w odległości niepełna 100 m od obszaru 4, oraz w odległości 150 – 300 m od obszarów 5, 6, 7, 8 20; kolor pomarańczowo-czerwony na mapie;
- 3140** - Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic Charetea – które obejmują tereny położone w odległości ponad 150 m od obszarów 20 i 21 [ale leżą po dwóch przeciwnych stronach Kanału Augustowskiego]; kolor piaskowy na rysunku;
- 7230** – Torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk - które obejmują tereny położone w odległości niepełna 100 m od obszarów 20 i 21 [ale leżą po dwóch przeciwnych stronach Kanału Augustowskiego]; kolor granatowy na rysunku;

Ponadto działania ochronne obejmują **strefy ochronne wokół jeziora Gorczyckiego i jeziora Paniewo** i strefy te wyznaczono w odległości niepełna 100 m od obszarów 4 i 5 [ale po dwóch przeciwnych

stronach drogi powiatowej 1242B] oraz w odległości większej niż 200 m dla pozostałych obszarów; kreskowanie w kolorze jasnobrązowym na rysunku.

Działania ochronne dotyczą także zwierząt, a konkretnie dla rejonu opracowania jest to:

1355 - Wydra europejska (*Lutra lutra*) – występująca w sąsiedztwie obszaru 19 [w Jeziorze Pobojne]; czerwony punkt na rysunku;

1145 - Piskorz (*Misgurnus fossilis*) – występujący w Jeziorze Orle i w Jeziorze Pobojne, więc w sąsiedztwie obszarów 11, 12, 18, 19, 23; jasnozielone punkty na rysunku.

W przypadku ochrony siedliska **3150 - Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion** obejmujących Jezioro Orle i Jezioro Pobojne, według PZO zidentyfikowano następujące istniejące zagrożenia:

E03.01 - pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych lub obiektów rekreacyjnych powodujących eutrofizację, która z kolei prowadzi do wypłykania, zarastania, zaniku różnorodności świata ożywionego, powoduje niekorzystne zjawiska jak np. zakwity, dominacja dennego gatunku.

H01.05 - rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem – spływy powierzchniowe z pól wspomagają eutrofizację oraz mogą dodatkowo zanieczyszczać wodę związkami chemicznymi ze środków ochrony roślin itp. Zabudowa rozproszona oraz odpady stałe (puszki, butelki pet itp.) i ścieki mogą powodować pogorszenie siedliska.

A08 - nawożenie lub nawozy sztuczne – zmiany stosunków wodnych oraz obce introdukowane gatunki ryb mogą spowodować zubożenie bioróżnorodności siedlisk.

Ponadto PZO wskazuje na potencjalne inne zagrożenia ze strony człowieka, które mogą spowodować zmiany stosunków wodnych [J02.15].

Celem działań ochronnych określonych w PDO jest:

Działanie nr 3 - ochrona siedliska, utrzymanie w stanie niezmienionym nadbrzeżnej roślinności w strefie szuwaru oraz do 20 m od linii brzegowej jeziora, utrzymanie stosunków wodnych na obecnym poziomie.

Działanie nr 4 – modyfikacja dotychczasowego sposobu prowadzenia gospodarki rybackiej poprzez zapewnienie struktury ichtiofauny z dominacją rodzimych gatunków drapieżnych ryb poprzez zarybianie tymi gatunkami.

Według PZO działania dotyczą działek 89/21, 410, 419, 179/2, 407/3, 407/5, z obrębu Płaska.

Działka 89/21 została podzielona i obecnie fragment jeziora położony jest w granicach działki 89/24 wchodzącej w granice **obszaru 12**.

Działka 419 to jezioro Pobojne do którego przylegają **obszary 11,12, 18,19**.

Działka 410 obejmująca dawniej jezioro Orle i Kanał Augustowski została podzielona i obecnie jezioro Orle to działka o numerze 216, do którego przylega **obszar 23**.

Pozostałe działki wymienione w PZO, zgodnie z § 2. ust. 1. projektu tekstu planu nie wchodzi ani nie sąsiadują z obszarami planu.

W przypadku ochrony siedliska **91D0 – Bory i lasy bagiennie** - zagrożenia to niewłaściwie realizowane działania małej retencji, ogólnie postępujące osuszanie siedlisk bagiennych oraz częsta na gruntach prywatnych eksploatacja lasu bez odnawiania lub całkowita wycinka lasu co dzieje się w następstwie:

G05.07 – niewłaściwie realizowanych działań ochronnych lub ich brak,

J02.01.02 – osuszania terenów bagiennych,

B03 – eksploatację lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania

B02.02 – wycinki lasu [zagrożenie potencjalne]

W przypadku ochrony siedliska **3140 - Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic Charetea** – zagrożenia są analogiczne jak dla siedliska **3150** jako dodatkowe PZO wskazuje zagrożenie o kodzie K03.05 – negatywny wpływ introdukowanych gatunków ryb.

W przypadku ochrony siedliska **7230 – Torfowiska zasadowe o charakterze mlak, turzycowisk i mechowisk**, zagrożenia to zmiana sposobu uprawy lub zaprzestanie uprawy łąkowej, nadmierna intensyfikacja uprawy, ewolucje biocenotyczne w wyniku sukcesji krzewów i podrostu drzew, co dzieje się w następstwie :

A03.03 – zaniechania lub braku koszenia

B01.01 – zalesiania terenów otwartych,

E03.01 - pozbywania się odpadów z gospodarstw domowych lub obiektów rekreacyjnych powodujących eutrofizację, która z kolei prowadzi do wypłykania, zarastania, zaniku różnorodności świata ożywionego, powoduje niekorzystne zjawiska jak np. zakwity, dominacja dennego gatunku.

G01.02 – turystyki pieszej, jazdy konnej i jazdy na pojazdach niezmotoryzowanych,

J02.01.02 – osuszania terenów bagiennych,

J02.15 – inne spowodowanych przez człowieka zmian stosunków wodnych
K02.01 – zmiany składu gatunkowego (sukcesji).

Fot. 55 Siedlisko 7230 - Torfowisko przy Jeziorze Orle i Kanale Augustowskim na wysokości obszarów 20 i 21.

W przypadku ochrony gatunku ssaka **1355 Wydry europejskiej** (*Lutra lutra*) – zagrożeniem jest niepokojenie i płoszenie wydry spowodowane obecnością człowieka, ryzyko kolizji z pojazdami, postępująca zabudowa lotniskowa, zagospodarowanie linii brzegowej na plaże i przystanie co dzieje się w następstwie występowania:

G02.08 – kempingów i karawaningów

E01 – terenów zurbanizowanych i terenów zamieszkałych,

D01.02 – dróg i autostrad

G01 – sportów i różnych form czynnego wypoczynku i rekreacji, uprawianych w plenerze.

Celem działań ochronnych określonych w PDO jest utrzymanie obecnego trendu populacji wydry oraz niepogarszanie dobrego stanu ekologicznego wód powierzchniowych w sensie zarówno ilościowym jak i jakościowym. Działania zaplanowane w związku z czynną ochroną to eliminacja gatunków konkurencyjnych, zwalczanie norki amerykańskiej – odłowy (pułapki żywołowne) w okresie największej aktywności norek: wiosną, a szczególnie jesienią i eliminacja odłowionych osobników.

W przypadku ochrony gatunku ryby **1145 Piskorza** (*Misgurnus fossilis*) – ze względu na brak pełnej wiedzy o występowaniu gatunku na obszarze nie są zidentyfikowane ani zagrożenia istniejące ani potencjalne. Aktualnym celem działań ochronnych jest wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej w celu wyznaczenie stanowisk występowania, ocenę stanu piskorza i jego liczebności a następnie zaplanowanie dalszych działań ochronnych.

Podczas wizji lokalnej na obszarze planu oraz w jego sąsiedztwie nie stwierdzono śladów, które świadczyłyby o występowaniu na terenach działań ochronnych zjawisk stanowiących istotne zagrożenie dla funkcjonowania siedlisk i gatunków stanowiących przedmiot ochrony OZW Ostoja Augustowska.

8.1.3 Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”

Około 61,9% powierzchni gminy Płaska, w tym również obszar opracowania, leży w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”, utworzonego Rozporządzeniem Wojewody Suwalskiego z dnia 2 maja 1991 r. Dla Obszaru obowiązuje Uchwała Nr XII/89/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”⁴⁶, zmieniona Uchwałą Nr L/467/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 25 czerwca 2018 r.⁴⁷ oraz Uchwałą Nr LI/468/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 10 września 2018 r.⁴⁸

Ochronie podlega jeden z największych i najcenniejszych pod względem przyrodniczym kompleks leśny Puszczy Augustowskiej o łącznej powierzchni 69 574,99 ha, położony na terenie ośmiu gmin – Augustów (miejska i wiejska), Lipsk, Nowinka, Płaska, Sztabie, Giby i Suwałki.

⁴⁶ Dz. Urz. Woj. Podl. z 2015 r. poz. 2117.

⁴⁷ Dz. Urzęd. Woj. Podl. poz. 2905.

⁴⁸ Dz. Urzęd. Woj. Podl. poz. 3723.

W Obszarze obowiązują następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnoblotnych;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym [...] z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej [...] przy czym zakazy te nie dotyczą:
 - 1] części Obszaru, dla których w dniu wejścia w życie uchwały⁴⁹ obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego lub ich zmiany w zakresie terenów przeznaczonych w tych planach pod zabudowę;
 - 2] obszarów zwartej zabudowy miejscowości w granicach określonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, gdzie dopuszcza się uzupełnianie zabudowy mieszkaniowej, usługowej i letniskowej pod warunkiem wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegu wód, określonej poprzez połączenie istniejących budynków na przylegających działkach w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
 - 3] siedlisk rolniczych - w zakresie uzupełniania istniejącej zabudowy o objekty do prowadzenia gospodarstwa rolnego, pod warunkiem nieprzekraczania dotychczasowej linii zabudowy od brzegów wód;
 - 4] obiektów budowlanych na terenach ogólnodostępnych kąpielisk, plaż i przystani wodnych niezbędnych do ich funkcjonowania;
 - 5] odbudowy, rozbudowy lub nadbudowy istniejących obiektów letniskowych, mieszkalnych, usługowych oraz o funkcji mieszkalnej w celu poprawy standardów ochrony środowiska oraz walorów estetyczno-krajobrazowych pod warunkiem nieprzybliżania zabudowy na działce do brzegów wód, a także zwiększania istniejącej powierzchni budynku:
 - a) o nie więcej niż 10 m² w przypadku budynków o powierzchni mniejszej lub równej 100 m²,
 - b) o nie więcej niż 10% w przypadku budynków o powierzchni powyżej 100 m²;
- [...]
- 6] terenów wokół sztucznych zbiorników wodnych o powierzchni nie większej niż 0,5 ha i głębokości nie większej niż 3 m, [...]
- 9] obiektów małej architektury bez możliwości ich rozbudowy i zmiany użytkowania

Sposób sformułowania przepisu § 4 ust. 1 pkt 7, a zwłaszcza możliwość interpretacji odstępstw od zakazów sformułowanych w tym przepisie (§ 4 ust. 3), powoduje pewne problemy przy ocenie czy na analizowanych obszarach obowiązujące zakazy są łamane. Trudności z interpretacją przepisów występują zwłaszcza w odniesieniu do t.zw. gospodarstw agroturystycznych, w przypadku, gdy na terenie tych gospodarstw w praktyce cała aktywność właścicieli sprowadza się do obsługi turystów poprzez świadczenie usług noclegu, gastronomi, rekreacji i wypoczynku. W tych gospodarstwach następuje całkowity zanik gospodarki rolnej. Na podstawie obserwacji terenowych oraz analizy ortofotomapy stwierdzono:

— Na obszarze 12 na działce 164/1 - istnienie domku kempingowego oraz licznych obiektów niezwiązanych z gospodarką rolną w pasie 100 m od jeziora Pobjono na działce 164/1

⁴⁹ Uchwała Nr L/467/18 Sejmiku Województwa podlaskiego z 25 czerwca 2018 r (Dz.U. 2018.295 z 29 czerwca 2018 r.)

w gospodarstwie agroturystycznym, jak również nie stwierdzono na gruntach przynależnych do gospodarstwa śladów prowadzenia gospodarki rolnej;

- Na obszarze 23 – istnienie licznych obiektów niezwiązanych z gospodarką rolną w pasie 100 m od jeziora Orle w gospodarstwie agroturystycznym, jak również nie stwierdzono na gruntach przynależnych do gospodarstwa śladów prowadzenia gospodarki rolnej;

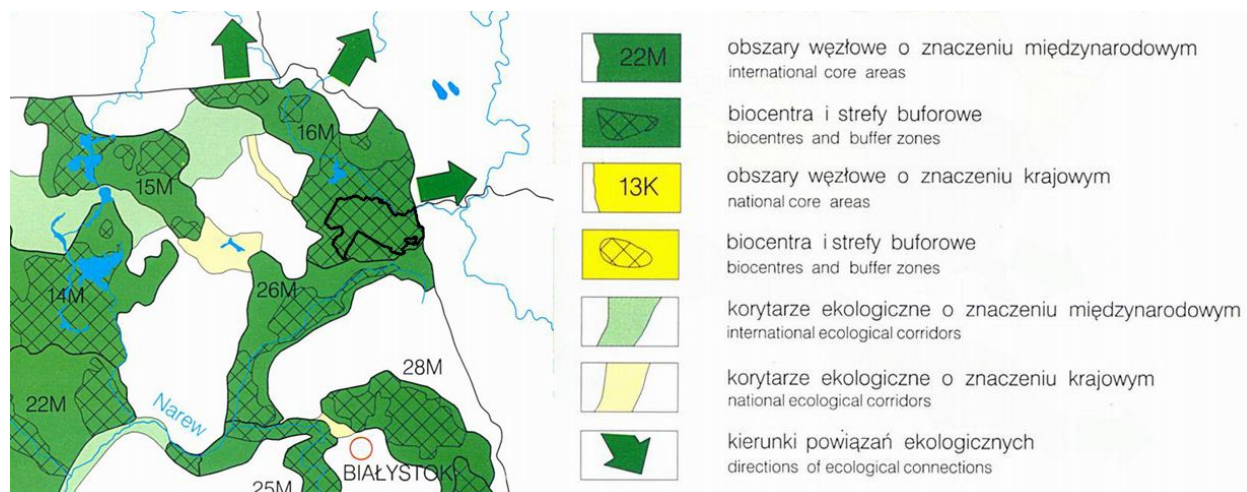
Rys. 28. Obszar 12 - obiekt budowlany zlokalizowany niezgodnie z przepisami w sprawie OChK "Puszcza i Jeziora Augustowskie". [źródło: plaska.e-mapa.net]

8.2. Powiązania przyrodnicze

Ważnym elementem zapewniającym łączność i spójność ekologiczną są korytarze ekologiczne. Korytarze ekologiczne nie są prawną formą ochrony przyrody, jednakże przeciwdziałają izolacji najcenniejszych przyrodniczo obszarów, co w konsekwencji przyczynia się do utrzymania oraz wzrostu różnorodności na poziomie ekosystemu, gatunkowym oraz genowym (stała migracja gatunków flory i fauny).

W ramach europejskiego programu międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody opracowano w 1995 roku koncepcję krajowej sieci ekologicznej ECONET. Krajowa sieć ekologiczna ECONET-POLSKA jest wieloprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu. Składa się ona z 78 obszarów węzłowych połączonych siecią korytarzy ekologicznych i obejmuje 46% powierzchni kraju.

Gmina Płaska, a więc i obszary objęte projektem planu, leży w obszarze korytarza ekologicznego Obszar Suwalski (16M) Jednocześnie gmina zaliczona została do biocentra – miejsca nagromadzenia dużej ilości różnorodnych gatunków roślin i zwierząt o największych walorach przyrodniczych.

Rys. 29 Położenie gminy względem sieci ekologicznej ECONET [na podstawie mapy <http://www.ecologicalnetworks.eu/images/Maps/ECONET%20-%20Poland.jpg>]

W 2005 r. na zlecenie Ministra Środowiska został opracowany „Projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce”. Głównym założeniem projektu było zapewnienie łączności i spójności ekologicznej sieci Natura 2000 oraz innych obszarów prawnie chronionych na terenie kraju. W ramach projektu wyznaczono sieć korytarzy ekologicznych, która obejmuje 7 korytarzy głównych (o znaczeniu międzynarodowym) oraz korytarze uzupełniające o znaczeniu krajowym.

Gmina leży w granicach korytarza Puszcza Augustowska (GKPN-4), który stanowi część Głównego Korytarza Północnego, łączącego Puszcze Augustowską na północnym wschodzie Polski (granica z Litwą) z Cedyńskim Parkiem Krajobrazowym na północnym zachodzie (granica z Niemcami). Puszcza Augustowska, w tym również gmina Płaska, tworzy jeden z największych zwartych kompleksów leśnych na nizinach środkowej Europy i stanowi niezwykle ważny korytarz migracyjny dla leśnych gatunków flory i fauny, łączący lasy Europy środkowej i wschodniej.

Wszelkie przedsięwzięcia realizowane na terenie gminy Płaska powinny być oceniane w aspekcie utrzymania, a tam gdzie to możliwe, wzmocnienia ciągłości przyrodniczej korytarza ekologicznego. Bariery dla ciągów przyrodniczych są przede wszystkim bariery liniowe – drogi o znacznej szerokości przekroju poprzecznego i równocześnie dużym natężeniu ruchu. Dla ptaków ważną barierą jest występowanie napowietrznych linii energetycznych.

Na analizowanych obszarach nie występują bariery, które mogłyby zakłócić funkcjonowanie korytarza ekologicznego. Ponadto zaproponowany projektem planu sposób zagospodarowania terenu nie będzie miał wpływu na integralność tego korytarza.

8.3. Sposób uwzględnienia celów ochrony w projekcie planu

Projekt planu wyznacza 8 kategorii przeznaczenia terenu:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN);
- 2) tereny usług turystyki wodnej (UTw);
- 3) tereny usług turystyki (UT);
- 4) tereny zabudowy zagrodowej (RM) – gospodarstwo agroturystyczne;
- 5) tereny rolnicze (R);
- 6) tereny lasów (ZL);
- 7) tereny dróg publicznych klasy lokalnej i dojazdowej (KDL, KDD);
- 8) tereny dróg wewnętrznych (KDW).

Żadne z przedsięwzięć, do realizacji których plan tworzy warunki - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa rekreacji indywidualnej, niekubaturowe usługi turystyki w tym turystyki wodnej, drogi publiczne i wewnętrzne – nie są przedsięwzięciami, określanymi w przepisach jako te, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko. Ponadto plan ustala postać ekstensywną wymienionych funkcji.

Zgodnie z PZO dla obszarów Natura 2000, położenie nieprzekraczalnych linii zabudowy, zasady podziału na działki budowlane oraz wskaźniki zagospodarowania działek po zmianie przeznaczenia zostały zindywidualizowane w zależności od położenia względem siedlisk chronionych czy miejsc występowania gatunków chronionych.

Realizacja ustaleń planu nie wpłynie negatywnie na formy ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000, głównie ze względu na relatywnie niewielki obszar objęty planem, istniejące zagospodarowanie oraz planowane funkcje a przede wszystkim prognozowane wolne tempo przekształceń, ponieważ nic nie wskazuje na to, aby rezerwy terenów przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i usługi rekreacji szybko uległy wyczerpaniu. W przypadku realizacji planu w takim tempie jak to ma miejsce do tej pory, nie prognozuje się wystąpienia na dużą skalę zagrożeń określonych w Standardowych Formularzach Danych dla obszarów Natura 2000 „Ostoja Augustowska” i „Puszcza Augustowska”. Plan nakazuje dotychczasowe użytkowanie lasów i gruntów rolnych, zwłaszcza użytków zielonych do czasu wyłączenia ich z produkcji leśnej lub rolnej w związku z realizacją planu.

Przewidziane projektem planu zagospodarowanie analizowanych obszarów nie jest zasadniczo sprzeczne z działaniami ochronnymi ustalonymi w Planie Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Augustowska”. Dla terenów, gdzie działania ochronne służą ochronie konkretnych gatunków, zwłaszcza derkacza i orlika – zachowano rolniczą funkcję lub przewidziano bardziej ekstensywną postać nowej funkcji terenu, poprzez zwiększenie minimalnej powierzchni działki budowlanej a także indywidualnie określono lokalizację terenów zabudowy poprzez ustalenie przebiegu nieprzekraczalnych linii zabudowy tak, aby zminimalizować ograniczenie przestrzeni żerowania i lęgu chronionych gatunków (obszary 12, 14, 16, 18, 19, 22, 23). Wolne od zabudowy, w tym także lokalizacji tymczasowych obiektów budowlanych pozostanie pas 100 m od zbiorników wodnych i Kanału, z wyjątkiem ściśle określonych

relatywnie niewielkich stref zabudowy służących obsłudze turystyki wodnej, co wydaje się być zgodne z zasadami ochrony ustalonymi dla OChK „Puszcza i Jeziora Augustowskie” – (obszary 1, 11, 12, 23)

Określone planem przeznaczenie terenu, w przypadku dotychczasowego tempa realizacji planów, nie spowoduje wystąpienia zjawisk istotnie zagrażających funkcjonowaniu przyrodniczemu rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych.

Poza przeznaczeniem wschodniego krańca obszaru 16 pod ekstensywną zabudowę, ustalenia planu nie kłócą się z projektem Planu Zadań Ochronnych dla OSO Natura 2000 „Puszcza Augustowska” Należy również nadmienić, że nie będą pod wpływem negatywnego oddziaływania zrealizowanych inwestycji powierzchniowe formy ochrony przyrody występujące na terenie gminy (rezerwaty, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne) w tym Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”.

W wyniku realizacji ustaleń planu może dojść do modyfikacji drzewostanu i ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej, w związku z realizacją zabudowy. Ekstensywna zabudowa z bioróżnorodnymi zbiorowiskami charakterystycznymi dla wiejskich ogrodów przydomowych może być dobrą alternatywą dla wkraczania gatunków ekspansywnych. W dużym stopniu ostateczny efekt będzie zależał od świadomości użytkowników. Należy ograniczać obce siedlisku, powszechnie stosowane gatunki obce takie jak tuja w licznych odmianach, czy świerki kłujące odmiana srebrna, cypriśniki, bukszpan. Utrzymanie jak najwyższego udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz zachowanie drzew i krzewów ma istotne znaczenie dla zachowania naturalnej retencji i ochronę stosunków wodnych. W celu ograniczania defragmentacji siedlisk i zminimalizowania zmian w krajobrazie należy wyeliminować ogrodzenia pełne i na wysokiej podmurówce a najlepiej ograniczyć się wyłącznie do ogrodzeń "symbolicznych" zaznaczających dyskretnie granice własności. Polskie prawo nie przewiduje jednak regulowania planem miejscowym istnienia a tym bardziej wyglądu czy konstrukcji ogrodzeń. Zasady i warunki sytuowania ogrodzeń mogą zostać ustanowione wyłącznie w oparciu o procedurę regulowaną w art. 37a-37e ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, czyli tzw. uchwałą reklamową⁵⁰.

Realizacja założeń ochrony historycznie ukształtowanego krajobrazu zespołu zabytkowego Kanał Augustowski znajduje odzwierciedlenie w planie poprzez ustalenie na całym obszarze planu poza lasami, stref ochrony konserwatorskie, gdzie określono liczne zakazy, nakazy i ograniczenia dla zabudowy i zagospodarowania terenu.

Potrzeby i wymogi środowiska pozostają spełnione, pod warunkiem racjonalnego oraz zgodnego z prawem ochrony przyrody i ochrony środowiska gospodarowania istniejącymi zasobami, zwłaszcza zbiorowiskami łąkowymi i zadrzewieniami. Zachowanie i wkomponowanie tych zbiorowisk w przyszłe zagospodarowanie terenu nie obniży atrakcyjności przyrodniczej i krajobrazowej większości terenów obszaru planu.

Realizacja założeń ochrony środowiska i ochrony przyrody znajduje odzwierciedlenie w ustaleniach projektu planu. Dokument ten, mimo że w pierwszej kolejności nie zakłada rezultatów z zakresu ochrony środowiska, spełnia wymagania zapisane w dokumentach wyższego rzędu w tym zakresie (analiza spójności analizowanego projektu planu z ustaleniami dokumentów szczebla wojewódzkiego, powiatowego i lokalnego omówiona została w rozdziale 2.4).

Ochrona środowiska, przyrody i krajobrazu została uwzględniona w ustalonym planem przeznaczeniu terenów, lokalizacji nieprzekraczalnych linii zabudowy oraz we wskaźnikach zabudowy i zagospodarowania terenu określonych w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów. Ze względu na położenie całego obszaru planu w granicach zabytkowego zespołu Kanału Augustowskiego, forma architektoniczna i kolorystyka obiektów budowlanych podporządkowana jest celom ochrony zabytku i jest określona w planie pod postacią zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Także kształtowanie krajobrazu kulturowego podporządkowane jest ochronie krajobrazu kulturowego zabytku, co uwzględnia ustalone planem przeznaczenie terenów oraz ustalone planem zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, a w zakresie wskaźników zagospodarowania terenu i gabarytów budynku - ustalenia szczegółowe dla poszczególnych terenów.

⁵⁰ zasady i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane.

Projekt planu w warstwie przestrzennej i tekstowej uwzględnia wszystkie ograniczenia wynikające z położenia w granicach wcześniej omówionych form ochrony przyrody. Uwzględniono wszystkie zakazy, nakazy i ograniczenia określone odpowiednimi przepisami odrębnymi. Dodatkowo ze względu na obszary Natura 2000 w projekcie planu ustalono:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt lub w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- przy realizacji niezbędnych budynków, urządzeń i budowli nakaz stosowanie najlepszych dostępnych technik minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko (w tym na zdrowie ludzi i krajobraz).

Dla wszystkich terenów wprowadzono zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu komunikacji, łączności publicznej i infrastruktury. Zakaz nie dotyczy przedsięwzięć, dla których ocena oddziaływania na środowisko nie wykazała zagrożenia dla celów ochrony form ochrony przyrody wchodzących w skład obszaru planu lub znajdujących się w jego sąsiedztwie, w tym w szczególności obszarów Natura 2000.

Projekt planu nie narusza Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska.

Projekt planu jest zgodny z przepisami §4 ust. 1 pkt 7 Uchwały Nr XII/89/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”, zmienionej Uchwałą Nr L/467/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 25 czerwca 2018 r. oraz Uchwałą Nr LI/468/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 10 września 2018 r.

9. PRZEWIDYWANY WPŁYW ORAZ ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE

Poddany analizie projekt **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Płaska dla 23 obszarów w miejscowości Płaska** – obejmuje 21 niewielkich, izolowanych względem siebie obszarów, bardzo zróżnicowanych pod względem uwarunkowań środowiska przyrodniczego. Projekt wyznacza 75 terenów w podziale na 7 głównych kategorii przeznaczenia terenu, zgodnie z wykazem w tabeli 13.

Tabela 14 Analiza zmian przeznaczenia terenów w odniesieniu do stanu istniejącego i obowiązującego w mpzp, oraz skala ubytku pbcz.. (powierzchni biologicznie czynnej).

Symbol terenu	Projektowane przeznaczenie	Funkcja wg mpzp	stan na gruncie	ist i proj. pbcz.
1.UTw	tereny usług turystyki wodnej	UT	w, uz	100→80%
4.MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	MN/UTL, DW	r	70%
4.KDL	tereny dróg publicznych - drogi lokalne	MN/UTL	dr	↓
4.KDW	tereny dróg wewnętrznych	DW	dr	↓
5.MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	r-odłóg	100→70%
5.KDL	tereny dróg publicznych - drogi lokalne	RP/RZ/LS	n,dr	↓
5.KDW1	tereny dróg wewnętrznych	RP/RZ/LS	r-odłóg	↓
5.KDW2	tereny dróg wewnętrznych	RP/RZ/LS	r-odłóg	↓
6.MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	r-odłóg	100→70%
6.KDW	tereny dróg wewnętrznych	RP/RZ/LS	r-odłóg	↓
7.MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	r-odłóg	100→70%
7.KDW	tereny dróg wewnętrznych	RP/RZ/LS	r-odłóg	↓
8.MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	lz, ls	100→70%
8.ZL	lasy	LS	ls	100%
8.KDW	tereny dróg wewnętrznych	RP/RZ/LS, LS	lz, ls	↓
9.MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	lz, r, ls	100→70%
9.ZL	lasy	LS	ls	100%
9.KDW	tereny dróg wewnętrznych	RP/RZ/LS, LS	lz	↓
10.MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	lz	100→70%
10.ZL	lasy	LS	ls	100%
10.KDW	tereny dróg wewnętrznych	RP/RZ/LS, LS	lz	↓
11.UTw	tereny usług turystyki wodnej	RP/RZ/LS	r	100→80%
12.UTw	tereny usług turystyki wodnej	RP/RZ/LS	lz, n	100→80%
12.MN1	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	MN/UTL, DW	n	100→70%
12.MN2	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	UTL/MN, RP/RZ/LS	b, n	100→70%
12.MN3	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	uz-odłóg	100→80%
12.MN4	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	MN/MR/UT, RP/RZ/LS	r,uz-odłóg	100→70%

12.MN5	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	UTL/MN, RP/RZ/LS	r,uz,odłóg	100→70%
12.MN6	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	uz,uz-odłóg	100→80%
12.RM	tereny zabudowy zagrodowej	MR, RP/RZ/LS	B,	70%
12.R	tereny rolnicze	RP/RZ/LS	ł, lz	100%
12.KDD1	tereny dróg publicznych - drogi dojazdowe	RP/RZ/LS, D	dr	↓
12.KDD2	tereny dróg publicznych - drogi dojazdowe	RP/RZ/LS, D	dr	↓
12.KDD3	tereny dróg publicznych - drogi dojazdowe	RP/RZ/LS, D	dr	↓
12.KDD4	tereny dróg publicznych - drogi dojazdowe	MN/MR/UT, D	dr	↓
12.KDW1	tereny dróg wewnętrznych	UTL/MN	n	↓
12.KDW2	tereny dróg wewnętrznych	MN/UTL, DW	r-odłóg	↓
12.KDW3	tereny dróg wewnętrznych	MN/UTL, RP/RZ/LS	r-odłóg	↓
13.MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	uz-odłóg	100→70%
13.KDD	tereny dróg publicznych - drogi dojazdowe	RP/RZ/LS	uz-odłóg	↓
13.KDW	tereny dróg wewnętrznych	RP/RZ/LS	uz-odłóg	↓
14.MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	uz	100→80%
14.KDD	tereny dróg publicznych - drogi dojazdowe	RP/RZ/LS, DWG	uz	↓
14.KDW	tereny dróg wewnętrznych	RP/RZ/LS	uz	↓
15.MN1	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	UT	B,lz	100→70%
15.MN2	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	UT	lz	100→70%
15.KDW	tereny dróg wewnętrznych	UT	lz	↓
16.MN1	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	MR/UTL, LS	B, lz	100→80%
16.MN2	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	MR/UTL, LS	B, lz	100→70%
16.KDW	tereny dróg wewnętrznych	MR/UTL, LS	B, lz	↓
17.MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	lz	100→70%
18.R	tereny rolnicze	RP/RZ/LS	lz,uz	100%
18.MN1	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	lz,uz	100→70%
18.MN2	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	lz,uz	100→70%
18.KDW	tereny dróg wewnętrznych	RP/RZ/LS	lz,uz	↓
19.R	tereny rolnicze	RP/RZ/LS	lz,uz	100%
19.MN1	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	lz,uz	100→70%
19.MN2	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	lz,uz	100→70%
19.KDW	tereny dróg wewnętrznych	RP/RZ/LS	lz,uz	↓
20.UT	tereny usług turystyki	RP/RZ/LS	n	100→80%
20.MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	MN/UTL, MR/MN/UTL	B, n	100→70%
20.KDW	tereny dróg wewnętrznych	DW	n	↓
21.UT	tereny usług turystyki	RP/RZ/LS	r-odłóg	100→80%
21.MN1	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	r-odłóg, lz	100→70%
21.MN2	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	r-odłóg,lz	100→70%
21.KDW	tereny dróg wewnętrznych	MR/MN/UTL, RP/RZ/LS	r-odłóg,lz	↓
22.MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	MR/MN/UTL, RP/RZ/LS	lz, b	100→80%
22.KDW	tereny dróg wewnętrznych	MR/MN/UTL, RP/RZ/LS	lz	↓
23.UT	tereny usług turystyki	RP/RZ/LS	uz	100→80%
23.UTw	tereny usług turystyki wodnej	RP/RZ/LS	uz	100→80%
23.MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	RP/RZ/LS	uz	100→80%
23.RM	tereny zabudowy zagrodowej	RP/RZ/LS, MR	B,uz	100→70%
23.KDW	tereny dróg wewnętrznych	RP/RZ/LS	uz	↓

w-woda, **dr** – droga, **r** – grunt orny, **r-odłóg** – grunt orny odłogowany, **n** – nieużytek, **lz** – teren zadrzewiony, **ls** – las, **uz** – użytek zielony, **uz-odłóg** – użytek zielony odłogowany, **B** – zabudowa.

Art. 51 ust.1 pkt 2 lit. e Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko wśród ocen i analiz nakazuje określenie przewidywanego znaczącego oddziaływania na środowisko ustaleń analizowanego dokumentu (w tym przypadku projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego), w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne oraz zależności między wymienionymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy. Wpływ na wymienione komponenty środowiska ma różnego rodzaju oddziaływanie, związane głównie z formą zagospodarowania terenu. W opisie uwzględniono przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne.

Tabela 15 Oddziaływanie podstawowych uciążliwości i zagrożeń wynikających z realizacji mpzp na główne komponenty środowiska

	komponenty środowiska podlegające oddziaływaniom														
	uciążliwości i zagrożenia	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	gleba	wody powierzchniowe	wody podziemne	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobrya materialne
ODDZIAŁYWANIE	Wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza		X	X	X	X	X		X			X		X	X
	Wytwarzanie odpadów	X				X	X	X		X					
	Wprowadzanie ścieków do wody i do ziemi	X		X	X	X	X	X		X					
	Wykorzystanie zasobów środowiska	X		X	X			X			X		X		
	Zanieczyszczenie gleby i ziemi				X	X	X	X		X					
	Ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej	X		X	X		X	X		X	X	X			
	Zmiany rzeźby			X	X	X	X			X	X		X		
	Emitowanie hałasu i drgań	X	X	X	X									X	
	Emitowanie pól elektromagnetycznych	X	X	X	X										
	Ryzyko wystąpienia awarii	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				

źródło: na podstawie tabeli mgr inż. arch. kraj. Hanny Czajkowskiej

9.1. Różnorodność biologiczna⁵¹

Na obszarach objętych planem naturalna roślinność rzeczywista nie występuje, ponieważ została zmodyfikowana najpierw użytkowaniem rolniczym lub gospodarką leśną a aktualnie podlega sukcesji wtórnej roślinności zastępczej z powodu postępującego zarzucenia upraw, koszenia i wypasania łąk i pastwisk. Realizacja przewidzianego zagospodarowania, będzie miała wpływ na różnorodność gatunkową i siedliskową oraz liczebność gatunków, ale znaczącą rolę także odegra czas realizacji i kolejność zabudowy terenów. Wiele wskazuje na to, że niektóre użytki zielone, szybciej zarosną lasem niż zostaną zabudowane, bowiem realizacja planów miejscowych w Płaskiej postępuje bardzo powoli a kolejność jest trudna do przewidzenia, ponieważ działają tu mechanizmy rynkowe i kluczową rolę odgrywa często cena ziemi i determinacja właścicieli w pozbywaniu się ziemi. Niemniej jednak, powiększane rezerwy terenów pod zabudowę mieszkaniową (lub rekreacji indywidualnej) oraz usługi turystyki stanowią potencjalne źródło zagrożenia bioróżnorodności. Różnorodne florystycznie murawy i łąki oraz towarzyszące im zadrzewienia śródpolne mogą być stopniowo zastępowane zbiorowiskami ogrodów przydomowych. Minimalizowaniu negatywnego oddziaływania służą przepisy rozdziału 7 Planu, których celem jest podtrzymywanie istniejącego użytkowania terenu do czasu realizacji ustaleń planu, zwłaszcza w odniesieniu do użytków zielonych i lasów. Zgodnie z określonymi planem szczególnymi warunkami użytkowania terenu, do czasu realizacji planu, niedopuszczalne jest inne niż rolnicze – w przypadku gruntów rolnych oraz leśne, w przypadku lasów – użytkowanie terenu. Sprzyjać to będzie stopniowej adaptacji świata roślinnego i zwierzęcego do nowych warunków siedliskowych.

Zachowaniu bioróżnorodności sprzyjają także przepisy określone w związku z ustaleniem stref ochrony konserwatorskiej, chroniące drzewostan i zadrzewienia śródpolne oraz komponenty siedlisk takie jak rzeźba terenu i stosunki wodne.

Na terenach przewidzianych pod zabudowę projekt planu wprowadza wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej – 70% (80%) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej. Dla terenów usług rekreacyjnych wskaźnik ten jest jeszcze wyższy i wynosi 80%. Największe ryzyko utraty bioróżnorodności a nawet całkowitego zniszczenia szaty roślinnej grozi licznym terenom przeznaczonym pod drogi publiczne i drogi wewnętrzne. Jeżeli zagospodarowaniu rekreacyjnemu w pierwszej kolejności ulegną najatrakcyjniejsze tereny w sąsiedztwie wód – drogi zostaną zrealizowane, choćby prowizorycznie, na całej długości. Co by się jednak nie działo, ponad 80% powierzchni obszarów objętych planem zachowa wysoką, aktywność biologiczną.

Wraz z postępującą zmianą zagospodarowania terenów, będzie dochodziło do defragmentacji siedlisk z powodu grodzenia terenu. Ponieważ obszary nie stanowią zwartej bloku i jak już to było wielokrotnie podkreślane, zmiany postępują bardzo powoli – świat zwierząt zapewne dostosuje się do zmian, bez istotnego uszczerbku w składzie gatunkowym i liczebnym. Harmonijne współistnienie świata zwierzęcego i aktywności rekreacyjnej ludzi w dużej mierze będzie zależało od świadomości tych ostatnich.

⁵¹ Przez **różnorodność biologiczną** rozumie się różnorodność gatunkową i siedliskową oraz liczebność gatunków.

9.2. Ludzie

Obszary opracowania nie są terenami zamieszkałymi, choć zabudowa, często tylko sezonowa występuje w sąsiedztwie. Mimo dużych walorów krajobrazowych, brak zaplecza turystycznego sprawia, że rejon opracowania nie poddawany jest dużej antropopresji związanej z turystyką. Projekt planu w stosunku do stanu aktualnego zakłada znaczący rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ok. 282 budynki). W efekcie może dojść, choć jest to w najbliższej perspektywie mało prawdopodobne, do osiedlenia się na stałe ok. 686 osób oraz odpowiedniego do tej liczby wzrostu zapotrzebowania na wodę i energię elektryczną, wzrostu produkcji ścieków bytowych, wytwarzania odpadów, wzrostu ruchu samochodowego, związanego z nim hałasu i poziomu zanieczyszczeń komunikacyjnych. Liczba ta, w porównaniu z aktualną liczbą ludności gminy (ok. 2,5 tys) i corocznym spadkiem zaludnienia o 2 % wydaje się liczbą znaczącą. Należy mieć jednak na uwadze fakt, że prawdopodobnie, jeśli będzie postępować zabudowa, to raczej będzie to zabudowa letniskowa (drugie domy), wykorzystywane co najwyżej kilka tygodni w roku. W tym kontekście wzrost zapotrzebowania na media będzie znacznie mniejszy i będzie nasilał się sezonowo. Poddane krótkotrwałej, nawet silnej antropopresji środowisko będzie miało warunki do regeneracji.

W przypadku zaopatrzenia w ciepło projekt planu zakłada indywidualne systemy wykorzystujące konwencjonalne lub odnawialne źródła energii (OZE). W przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych na konwencjonalne paliwa, przy korzystaniu z produktów niskiej jakości (paliw i pieców) należy liczyć się z proporcjonalnym do liczby domów wzrostem emisji niskiej w okresie jesienno-zimowym. Mając jednak na uwadze fakt, że przyrost liczby domów i ich użytkowników będzie procesem powolnym, rozłożonym na wiele lat, oraz zakładając stałe unowocześnianie technologii indywidualnych systemów oraz zastrzania przepisów, wzrost tzw. niskiej emisji będzie niewielki i nie powinien mieć wpływu na stan zdrowotny mieszkańców tych terenów. Ponadto, w przypadku zabudowy letniskowej, tylko niewielka część będzie użytkowana w sezonie grzewczym.

Projekt planu zakazuje realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz inwestycji dla których ocena oddziaływania wykaże znaczący wpływ. Ogranicza to potencjalne negatywne oddziaływanie bezpośrednie (hałas) i pośrednie (jakość powietrza, wód) na ludzi.

Żadne z przedsięwzięć, do realizacji których plan tworzy warunki nie są przedsięwzięciami, określanymi w przepisach jako te, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko, a dodatkowo plan ustala postać ekstensywną wymienionych funkcji.

9.3. Zwierzęta

Obszary objęte projektem planu położone są w sąsiedztwie ostoi zwierząt (kompleksy leśne, tereny rolne) oraz w granicach ważnych wielkoobszarowych form ochrony przyrody. Realizacja celów ochrony tych obszarów nie wyklucza jednak ekstensywnego osadnictwa. W celu zachowania mozaikowości krajobrazu pożądane jest utrzymywanie ekstensywnego rolnictwa i osadnictwa. Zwierzęta narażone są na negatywne oddziaływanie związane z różnymi aspektami działalności człowieka. Na obszarach opracowania jest to głównie fragmentacja siedlisk spowodowana gradzeniem terenu i w mniejszym stopniu - hałas i emisja zanieczyszczeń.

Na obszarze planu zgodnie z projektem PZO⁵² dla obszaru Natura 2000 „Puszcza Augustowska” oraz PZO dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Augustowska” przewidziane są do realizacji zadania ochronne. Przedmiotem ochrony jest orlik krzykliwy i derkacz oraz wydra europejska i piskorz.

Działania na rzecz ochrony orlika mają polegać na: utrzymaniu (pozostawieniu) czatowni w terenie otwartym (drzewa, krzewy), ochronie żerowisk – utrzymanie ekstensywnej gospodarki łąkarskiej (koszenie najpóźniej w lipcu). Fakultatywnie przewiduje się także przywrócenie ekstensywnej gospodarki łąkarskiej (koszenie najpóźniej w lipcu);

Ochronie derkacza ma sprzyjać utrzymanie ekstensywnego sposobu użytkowania łąk. Fakultatywnie przewiduje się także koszenie łąk nie wcześniej niż w połowie lipca, niekoszenie „do środka”, ograniczenie sukcesji na wilgotnych terenach otwartych.

Ochronie wydry ma służyć eliminacja gatunków konkurencyjnych - norki amerykańskiej. Pożądana jest także eliminacja lub ograniczanie zagospodarowania powodującego niepokojenie i płoszenie wydry w jej środowisku, czyli zbiornikach wodnych i w ich pobliżu, zwłaszcza linii brzegowej.

Projektowane zadania ochronne zostały uwzględnione przy ustalaniu przeznaczeniu terenów, lokalizacji nieprzekraczalnych linii zabudowy oraz we wskaźnikach zabudowy i zagospodarowania terenu określonych w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów. Niewątpliwie realizacja ustalonego planem

⁵² Projekt został sporządzony w kilka lat temu w oparciu o diagnozę środowiska z 2011 r. Do dnia opracowywania prognozy nie został oficjalnie przyjęty.

przeznaczenia będzie mało wpływ środowisko życia wydry, ale nie powinno prowadzić do ograniczenia populacji tego gatunku. Rekreacyjne zagospodarowanie i użytkowanie obszaru planu pośrednio może mieć wpływ na środowisko życia piskorza – jezioro Pobjono i jezioro Orle, ale nic nie wskazuje na to, aby był to wpływ znacząco negatywny.

Plan określił szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu do czasu realizacji ustaleń planu. Zgodnie z nimi, do czasu realizacji planu, niedopuszczalne jest inne niż rolnicze – w przypadku gruntów rolnych oraz leśne, w przypadku lasów – użytkowanie terenu. Sprzyjać to będzie stopniowej adaptacji świata zwierzęcego do nowych warunków siedliskowych.

Projekt planu zakazuje realizacji przedsięwzięć negatywnie oddziałujących na środowisko. Ogranicza to potencjalne negatywne oddziaływanie bezpośrednie (hałas) i pośrednie (jakość powietrza, wód) na zwierzęta.

9.4. Rośliny⁵³

Szata roślinna analizowanych obszarów jest zróżnicowana – od roślinności charakterystycznej dla ogrodów przydomowych towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej i zagrodowej, poprzez niestabilne zbiorowiska wtórnej sukcesji roślin w następstwie zaprzestania użytkowania rolniczego, trwałe użytki zielone stabilizowane gospodarką pasterską, aż do stabilnych zbiorowisk leśnych. Szata roślinna ulega ciągłym przekształceniom pod wpływem czynników zarówno środowiskowych, jak i antropogenicznych. Proces przekształceń szaty roślinnej, czyli synantropizacji, jest obserwowany w zbiorowiskach roślinnych zarówno w krajobrazie miejskim, jak i rolniczym. Dla przekształceń szaty roślinnej szczególne znaczenie ma antropopresja. Antropopresja to całokształt bodźców wywołanych działalnością człowieka, zarówno bezpośrednią (np. wykaszanie, karczowanie, wydeptywanie), jak i pośrednią (np. zmiana stosunków hydrologicznych, eutrofizacja gleb i wód)⁵⁴.

Projekt planu zakłada przeznaczenie ok. 8,5 % obszaru planu pod drogi, 65% pod ekstensywną zabudowę jednorodziną wolnostojącą (może dojść do powstania ok. 282 budynków mieszkalnych), 2% pod istniejącą zabudowę zagrodową, 8% pod tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, 15,9% pozostanie łąką lub lasem – nie ulegnie znaczącemu przekształceniu.

Przekształcenia szaty roślinnej następują na poziomie gatunkowym oraz fitocenozy. Liczebność poszczególnych roślin danego gatunku w zbiorowisku zależy od czynników siedliskowych. Za takie czynniki najczęściej uznaje się: światło, temperaturę, wilgotność, odczyn gleby, troficzność, skład mechaniczny gleby, zawartość materii organicznej w glebie, odporności na NaCl w glebie, odporność na obecność metali ciężkich w glebie, zaopatrzenia w azot oraz kontynentalizmu⁵⁵.

Tabela 16 Oddziaływanie realizacji planu na szatę roślinną

l.p	minimalny, projektowany udział PBCZ	powierzchnia terenów [ha]	minimalna PBCZ [ha]	udział w powierzchni opracowania [%]	antropopresja
1	< 10%	4,43	0,2	8,5	bezpośrednia znacząca - likwidacja
2	70%	20,36	14,3	39,1	bezpośrednia umiarkowana do znaczącej (likwidacja, wykaszanie i wydeptywanie), pośrednia umiarkowana (nawożenie, podlewanie, wymiana gleby, zmiana ukształtowania terenu)
3	80%	18,98	15,2	36,5	bezpośrednia mała (wykaszenie i wydeptywanie), pośrednia mała do umiarkowanej (nawożenie, podlewanie, wymiana gleby, zmiana ukształtowania terenu)
4	100%	8,29	8,3	15,9	brak
5	razem 21 obszarów	52,06	37,9	100,0	
6	średnia			72,9	

⁵³ Przez **roślinność** rozumie się wpływ na stan roślinności.

⁵⁴ B.Fornal-Pieniak, Cz.Wysocki Wybrane metody badań przekształceń szaty roślinnej; Acta Sci. Pol., Formatio Circumiectus 10 (2) 2011, 19–26

⁵⁵ B.Fornal-Pieniak, Cz.Wysocki Wybrane metody badań przekształceń szaty roślinnej; Acta Sci. Pol., Formatio Circumiectus 10 (2) 2011, 19–26

W wyniku stopniowej realizacji planu, należy spodziewać się przekształceń szaty roślinnej obszaru planu zarówno na poziomie gatunkowym jak i fitocenozy, przy czym mając na uwadze niewielki obszar planu, przekształcenia fitocenozy nie powinny objąć obszarów sąsiadujących z obszarem planu.

Plan określił szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu do czasu realizacji ustaleń planu. Sprzyjać to będzie stopniowej adaptacji świata roślinnego do nowych warunków siedliskowych. Zgodnie z planem:

- do czasu wyłączenia gruntów rolnych z produkcji rolniczej, niedopuszczalne jest inne użytkowanie tych gruntów niż rolnicze;
- w przypadku użytków zielonych niewyłączonych z produkcji rolniczej nakazuje się ich koszenie oraz konserwację rowów melioracyjnych na nich zlokalizowanych;
- do czasu wyłączenia gruntów leśnych z produkcji leśnej, niedopuszczalne jest inne użytkowanie tych gruntów niż las oraz niedopuszczalne jest modyfikowanie kompleksu roślinności charakterystycznej dla istniejącego lasu;
- realizację zabudowy należy tak przeprowadzić, aby poza terenem posadowienia budynków i niezbędnych urządzeń nie doszło do trwałej zmiany stosunków wodnych, stosunków wysokościowych i profilu glebowego,
- zakazuje się podnoszenia istniejącego poziomu terenu – zmiany rzędnych wysokościowych terenu, poza miejscem lokalizacji zabudowy.

Wzrosnie udział wielogatunkowej kompozycji roślinnej i zbiorowisk ruderalnych charakterystycznych dla ogrodów przydomowych. W ramach powierzchni biologicznie czynnej mogą występować zarówno ubogie gatunkowo trawniki jak i różnorodne zbiorowiska charakterystyczne dla ogrodów przydomowych (roślinności zielonej, krzewów i drzew ozdobnych). W przypadku stosowania nasadzeń ozdobnych należy się spodziewać zwiększonego udziału gatunków introdukowanych, obcych polskiej flory. Niestety chęć urządzania ogrodów zgodnie z powszechnie powielanym wzorcem podmiejskiego ogrodu z licznymi iglakami i roślinami zimozielonymi, pociąga za sobą w wielu przypadkach konieczność istotnej modyfikacji siedliska. Usuwane są przystosowane do suchego, niezbyt zasobnego w materię organiczną murawy napiaskowe z gatunkami o kseromorficznej budowie. Na przepuszczalne podłoże złożone z piasku i żwiru nawożona jest ziemia zasobniejsza w materię organiczną (wraz z nasionami roślin z innych siedlisk) oraz zakładane są trawniki ozdobne wymagające znacznie większej ilości wody w podłożu niż naturalne murawy. W przypadku płaskich terenów bezpośrednio przylegających do zbiorników wodnych, gdzie warunki glebowe i wodne sprzyjały rozwojowi łąk świeżych i wilgotnych oraz różnorodnych zarośli i szuwarów, kierunek przekształceń jest podobny. Wzorcem są także koszone z dużą częstotliwością trawniki i formowana roślinność zimozielona.

Fot. 56 Obszar 23 – zagospodarowanie strefy 100 m od jeziora na terenie gospodarstwa agroturystycznego nad jeziorem Orle.

Szata roślinna ogrodów przydomowych o ile jest dostosowana do warunków siedliskowych oraz nie zawiera zbyt wielu gatunków obcych rodzimej flory, może być jednak potencjalnie wartościowym,

bioróżnorodnym zestawem zbiorowisk roślinnych. Podobnie, sezonowo wykorzystywane tereny rekreacyjno-wypoczynkowe. Aby tak się działo, musi wzrosnąć ogólny poziom kultury ekologicznej społeczeństwa, musi być prowadzony monitoring stopnia degradacji zbiorowisk roślinnych jako indikatora wielkości antropopresji, oraz realizowane wszystkie działania ochronne w ramach użytkowania terenów, przeznaczonych pod zabudowę, turystykę, wypoczynek i rekreację.

9.5. Woda

Z uwagi na poczynione w projekcie planu ustalenia, zabudowa i maksymalne, docelowe uszczelnienie ok. 27% powierzchni obszarów planu nie wpłynie negatywnie na stan zasobowy wód tego terenu. Ustalony planem minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 70% i 80% dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i 80% dla zabudowy zagrodowej i usług turystyki, nie wpłynie negatywnie na stosunki wodne i warunki siedliskowe obszaru planu oraz obszarów z nim sąsiadujących. Zatrzymanie (stałe lub czasowe) wód opadowych na terenie działki budowlanej i umożliwienie jej stopniowej infiltracji do gruntu zasili wody podziemne.

Docelowo zaopatrzenie w wodę ma odbywać się z sieci gminnej i jedynie do czasu doprowadzenia wodociągu do działki dopuszcza zaopatrzenie w wodę z ujęć własnych. Ograniczony jest tym samym negatywny wpływ nowej zabudowy poprzez pobór wód podziemnych na ich stan zasobowy.

Nieznaczny wzrost zainwestowania na terenach objętych planem wywoła produkcję ścieków, odprowadzanych do szczelnych zbiorników (a następnie wywożonych do oczyszczalni ścieków) lub do indywidualnego systemu oczyszczania ścieków.

Projekt planu nie przewiduje podłączenie terenów zabudowy do gminnej oczyszczalni ścieków - brak przesłanek ekonomicznych budowy sieci.

Na obszarze opracowania projekt planu zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Minimalizuje tym samym możliwość wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania m.in. na jakość wód.

Cele środowiskowe określone w art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej zostały uwzględnione w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna. Oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń projektu planu na środowisko wodne rozpatrzono w odniesieniu do poszczególnych kategorii:

- w zakresie działalności górniczej – presja nie wystąpi, gdyż na terenie planu nie jest prowadzona działalność górnicza,
- w zakresie zrzutów ścieków komunalnych i przemysłowych w tym terenów nieobjętych kanalizacją – zagrożenie wystąpienia presji jest minimalne lub nie wystąpi w zależności od sposobu uwzględnienia regulacji projektu planu w zakresie odprowadzenia ścieków bytowych na etapie realizacji zabudowy,
- w zakresie składowisk odpadów – presja nie wystąpi ze względu na zakaz realizacji składowisk odpadów w granicach projektu planu,
- w zakresie przypadkowego skażenia środowiska gruntowo-wodnego – zagrożenie presją jest trudne do określenia ze względu na przypadkowy charakter zdarzeń,
- w zakresie poboru kruszyw – presja nie wystąpi ze względu na brak terenów związanych z eksploatacją powierzchniową kruszyw,
- w zakresie oddziaływania wywieranego na ilościowy stan wód - pobory wód powierzchniowych i podziemnych – zagrożenie wystąpieniem presji jest minimalne lub nie wystąpi uwzględniając fakt, że dostawę wody zakłada się w oparciu o zbiorczą sieć wodociągową,
- w zakresie spływu wód opadowych z terenów inwestycyjnych – zagrożenie wystąpieniem presji nie wystąpi ze względu na ustalenia ograniczające możliwość zanieczyszczenia wód i terenów substancjami szkodliwymi dla środowiska.

Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną zasadniczym celem dla jednolitych części wód powierzchniowych określonych jako zły będzie co najmniej osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego. W granicach obszarów Natura 2000 celem środowiskowym powinno być osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód.

Dla wód podziemnych Ramowa Dyrektywa Wodna przewidziała następujące cele środowiskowe: zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych, zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasileniem wód podziemnych, wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka. Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu jednolitych części wód podziemnych, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Realizacja zagospodarowania na podstawie ustaleń projektu planu nie będzie stwarzać istotnych zagrożeń dla wód powierzchniowych i podziemnych.

9.6. Powietrze

Zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym wywołają emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z indywidualnych systemów ciepła. Zgodnie z zapisami projektu planu zaopatrzenie w ciepło ma odbywać się z urządzeń wykorzystujących konwencjonalne lub odnawialne źródła energii (OZE). Systemy grzewcze w zależności od zastosowanego paliwa, w okresie jesienno-zimowym będzie powodował emisję zanieczyszczeń.

Nie przewiduje się istotnej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz hałasu wywołanych ruchem samochodowym ze względu na niewielkie natężenie tego ruchu – wyłącznie dojazdy do posesji.

Na obszarze opracowania projekt planu zakazuje lokalizacji zakładów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, minimalizuje tym samym możliwość wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania m.in. na jakość powietrza.

9.7. Powierzchnia ziemi⁵⁶

Przewidywane planem zagospodarowanie nie spowoduje trwałych zmian w ukształtowaniu powierzchni, przejściowo rzeźba terenu zostanie naruszona podczas realizacji zabudowy.

Przeznaczenie terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz tereny rekreacyjno-wypoczynkowe bardzo nieznacznie zabudowane, wyklucza możliwość wystąpienia negatywnego oddziaływania na jakość gleb.

Przeciwdziałaniu zmian powierzchni ziemi służy także ustalenie stref ochrony konserwatorskiej dla całego obszaru planu oraz przepisów dla tych stref, które przewidują m.in. zakaz zmiany naturalnej rzeźby terenu poza wyznaczonymi liniami zabudowy obszarem zabudowy, zakaz zmiany linii brzegu: jeziora Orle, jeziora Pobjono, Kanału Augustowskiego.

Plan określił szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu do czasu realizacji ustaleń planu. Zgodnie z planem:

- realizację zabudowy należy tak przeprowadzić, aby poza terenem posadowienia budynków i niezbędnych urządzeń nie doszło do trwałej zmiany stosunków wodnych, stosunków wysokościowych i profilu glebowego,
- zakazuje się podnoszenia istniejącego poziomu terenu – zmiany rzędnych wysokościowych terenu, poza miejscem lokalizacji zabudowy.

9.8. Krajobraz⁵⁷ kulturowy i zabytki

W wyniku realizacji planu postępować będzie urbanizacja krajobrazu rolniczego, stanowiącego szczególną formę historycznie ukształtowanego krajobrazu kulturowego miejscowości Plaska, który to krajobraz jest silnie zdeterminowany ochroną pomnika historii - Kanału Augustowskiego.

W celu ochrony krajobrazu kulturowego zabytkowego zespołu Kanału Augustowskiego, plan ustala strefy ochrony konserwatorskie obejmujące cały obszar objęty planem. Strefę ochrony konserwatorskiej ustanawia się w celu wprowadzenia przepisów odnoszących się do ukształtowania istniejących i przyszłych obiektów niebędących zabytkami, których forma i przeznaczenie oddziałują na zabytki. Chodzi zatem o ochronę zabytków przez regulacje odnoszące do obiektów niezabytkowych w ich otoczeniu. Ochronie krajobrazu służy całościowo ustaleń planu miejscowego⁵⁸. Ze względu na położenie całego obszaru planu w granicach form ochrony przyrody, ochrona środowiska, przyrody i krajobrazu została uwzględniona w: ustalonym planem przeznaczeniu terenów, lokalizacji nieprzekraczalnych linii zabudowy oraz we wskaźnikach zabudowy i zagospodarowania terenu określonych w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów

Zarówno przeznaczenie jak i przyjęte wskaźniki zagospodarowania terenu nie są sprzeczne z zasadami ochrony ustalonymi dla zabytku. Szczegółowe przepisy odnoszące się do kształtowania gabarytów, użytych materiałów oraz kolorystyki zabudowy powinny zapewnić harmonijną ewolucję krajobrazu kulturowego bez utraty jego uznanych walorów. Poza przepisami dotyczącymi zabudowy, plan określa też wymagania co do pozostałych istotnych komponentów krajobrazu, to jest ukształtowania terenu oraz szaty roślinnej.

Na obszarze planu może powstać ok. 322 nieruchomości z zabudową mieszkaniową (bardziej prawdopodobne, że będzie to zabudowa rekreacji indywidualnej) i ogrodami przydomowymi na działkach o minimalnej wielkości 1000 m². Na terenach o szczególnych walorach, minimalna wielkość działki została

⁵⁶ Przez **powierzchnię ziemi** rozumie się glebę i jej jakość, gleby organiczne, gleby klas chronionych oraz rzeźbę terenu.

⁵⁷ Przez **krajobraz** rozumie się pokrycie terenu oraz rzeźbę terenu.

⁵⁸ T.Ossowicz, Formułowanie ustaleń dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

zwiększona do 1500 m². Ochronie krajobrazu będzie sprzyjać także jeszcze wyższy wskaźnik wielkości nieruchomości dla terenów usług turystyki.

W celu pełniejszej ochrony krajobrazu kulturowego, jak najszybciej powinny być opracowane i uchwalone standardy dotyczące ogrodzeń, małej architektury, reklam i szyldów, to znaczy przepisy, o których mowa w art. 37a-37e ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁵⁹.

Wpływ na ład przestrzenny zależeć będzie od wyboru projektu budowlanego, upodobań i możliwości finansowych inwestorów. Ustalone planem wskaźniki zagospodarowania terenu, gabaryty budynku i ich lokalizacja ograniczają możliwość dewastacji krajobrazu. Wzrost walorów krajobrazu zależeć będzie od kultury i świadomości inwestorów.

9.9. Klimat

Zmiany w zabudowie i zagospodarowaniu terenu będą miały bardzo niewielkie oddziaływanie na środowisko. W szczególności nie dojdzie do zauważalnych zmian w klimacie (topoklimacie) ze względu na niewielki obszar objęty planem, niewielki teren przeznaczony pod zabudowę oraz ekstensywny charakter zabudowy. Zmiany te są bowiem nieistotne w ujęciu zmian klimatu zachodzących w skali gminy czy rejonu.

9.10. Zasoby naturalne⁶⁰

W obrębie i w bezpośrednim sąsiedztwie wyznaczonych obszarów nie występują udokumentowane złoża surowców.

9.11. Zależności między wymienionymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Wyznaczone obszary poprzez emisję zanieczyszczeń, emisję niską, hałas mogą oddziaływać na większość analizowanych elementów środowiska w tym ludzi. Elementy dotknięte zanieczyszczeniem pochodzącym z wyznaczonych obszarów (woda, powietrze, gleby) mogą wtórnie oddziaływać na organizmy żywe. Ze względu na wielkość emisji oddziaływania te są całkowicie nieistotne i pomijalne.

9.12. Wpływ ustaleń Planu na ustawowe formy ochrony przyrody

Mimo położenia obszaru planu w granicach form ochrony przyrody: Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Puszcza i Jeziora Augustowskie”, obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 „Ostoja Augustowska”, obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”, zadekretowane projektem planu przeznaczenie i zagospodarowanie terenu przy przestrzeganiu ustaleń planu i obowiązujących przepisów, nie wpłynie negatywnie na realizację celów ochrony przyrody, dla których wymienione obszary chronione zostały ustanowione. Ekstensywna zabudowa mieszkaniowa realizowana na terenach o niskiej przydatności dla rolnictwa oraz tereny rekreacyjno-wypoczynkowe zgodnie z polskim ustawodawstwem nie są kwalifikowane jako przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko. Określone nieprzekraczalnymi liniami zabudowy strefy lokalizacji zabudowy zostały wyznaczone z poszanowaniem obowiązujących przepisów dotyczących istniejących form ochrony przyrody. Brak jednoznaczności tych przepisów w kwestii rozbudowy siedlisk rolniczych oraz asortymentu obiektów budowlanych służących obsłudze turystyki, zwłaszcza turystyki wodnej, wywołuje presję właścicieli gruntów położonych w strefach ochronnych zbiorników wodnych i rzek na stworzenie im możliwości realizacji także obiektów kubaturowych, czego jednak plan nie umożliwia, pozostawiając funkcję rolniczą strefy 100 m wokół jezior, z wyjątkiem dwóch, relatywnie niewielkich terenów na obszarach 11 i 12 położonych w strefie uciążliwości drogi.

Realizacja planu bezpośrednio ani pośrednio nie zagrozi chronionym gatunkom zwierząt (w tym ptakom) oraz nie będzie oddziaływać na chronione siedliska – co zostało szerzej omówione i uzasadnione w rozdziałach 9.1 – 9.8. Możliwe będzie prowadzenie działań ochronnych określonych w obowiązujących i projektowanych PZO. Nie dojdzie do istotnej modyfikacji krajobrazu. Nie zostaną w istotny sposób zmodyfikowane poszczególne komponenty środowiska, których walory były powodem ustanowienia wymienionych wcześniej form ochrony przyrody.

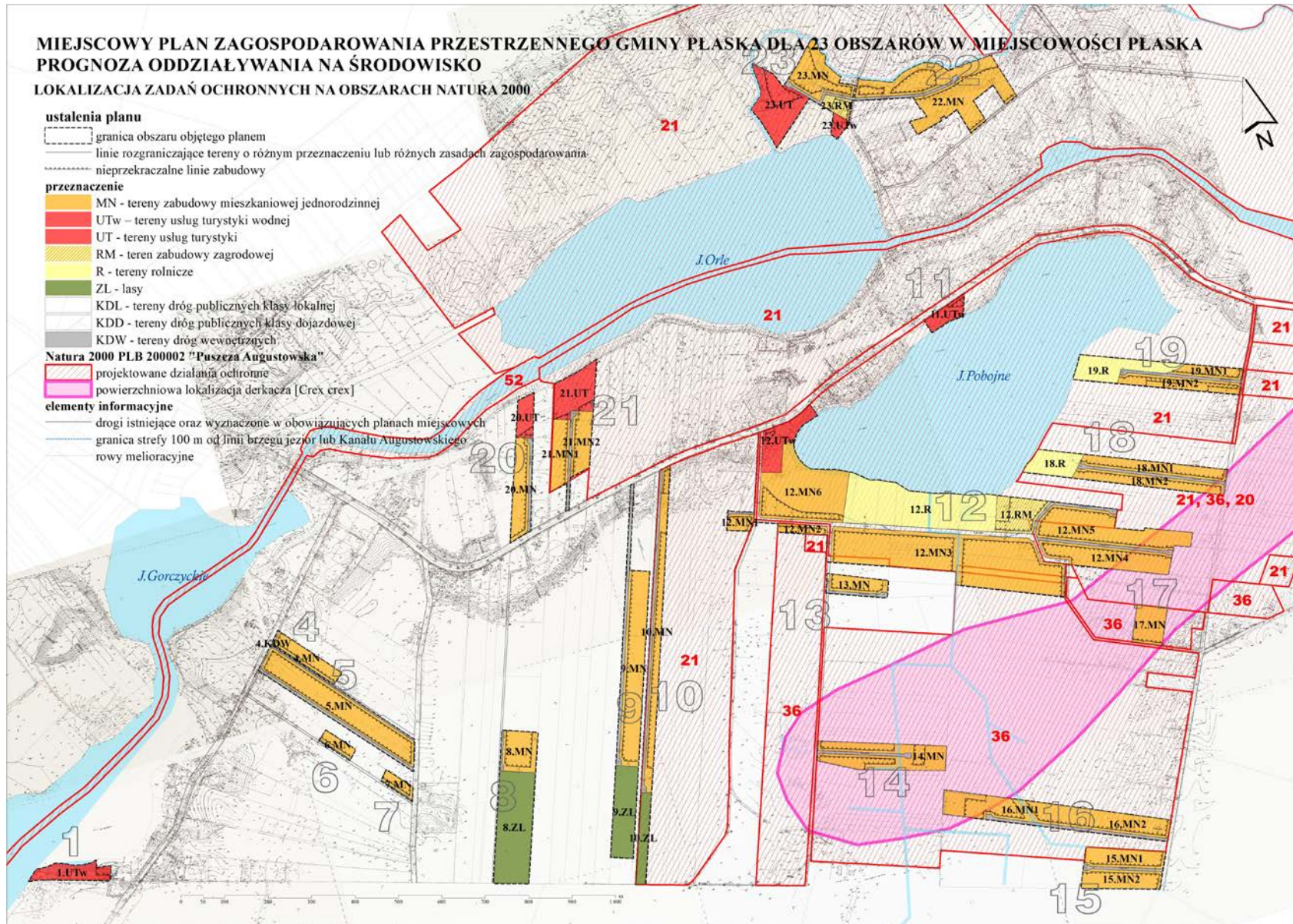
Planowane zagospodarowanie nie przyczyni się do aktywacji zjawisk, które można by było uznać za zagrażające celom ochrony przyrody. Zasiedlenie terenu będzie niewielkie i nie wywoła znaczącej antropopresji szczególnie w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń, hałasu, drgań, zanieczyszczenia wód, gleb czy zmiany rzeźby terenu.

⁵⁹ zasady i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane

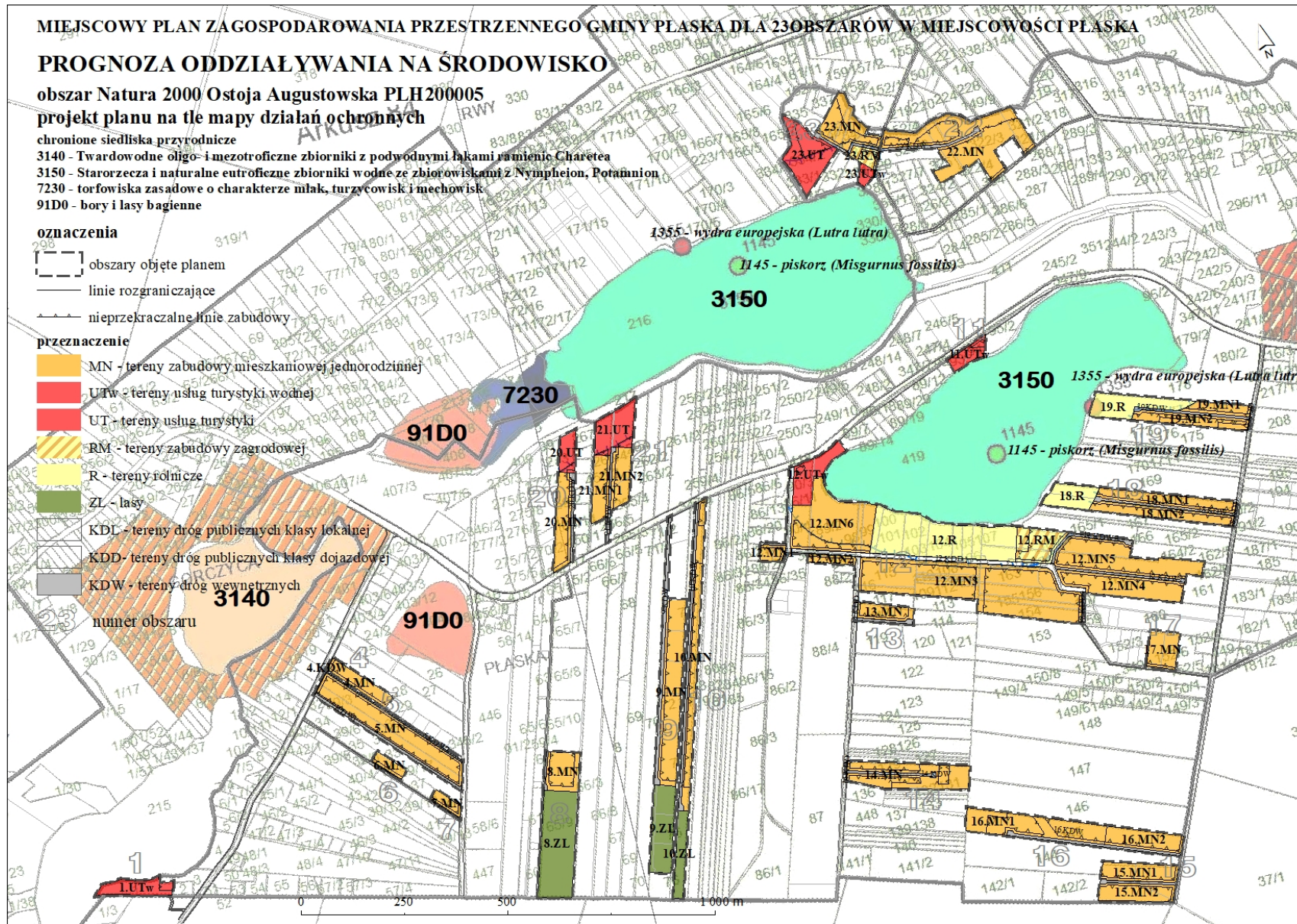
⁶⁰ Przez **zasoby naturalne** rozumie się udokumentowane złoża surowców.

W celu podtrzymania walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego rejonu opracowania wskazana jest kontrola zmian w zabudowie i zagospodarowaniu terenu w celu identyfikacji i eliminacji niekorzystnych procesów, które potencjalnie mogą wystąpić jako skutek nieprzestrzegania przepisów. Należy nadmienić, iż wymienione zagrożenia mogą wystąpić niezależnie od realizacji analizowanego projektu planu:

- nierolnicze (np. rekreacyjne, parkowanie) użytkowanie gruntów rolnych niewyłączonych z produkcji rolnej,
- brak podstawowych zabiegów gospodarki leśnej na terenach niewyłączonych z produkcji leśnej,
- nawożenie lub wymiana gleby w ogrodach przydomowych i rekreacyjnych,
- nadmierne grodzenie terenu, stosowanie „szczelnych” ogrodzeń w miejsce symbolicznych, nieutrudniających migrację drobnych zwierząt;
- pozostawienie odpadów z gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych (dzikie wysypiska);
- polowania i pozyskiwanie zwierząt (chwywanie, trucie, kłusownictwo),
- obce gatunki inwazyjne (głównie roślin),
- ewolucja biocenotyczna w wyniku wtórnej sukcesji,
- presja turystyczna, sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze,
- wandalizm,
- szkody wyrządzone przez roślinożerców, w tym przez zwierzynę łowną.

Rys. 30 Projekt planu na tle projektowanych działań ochronnych obszaru natura 2000 PLB 200002 Puszcza Augustowska

Rys. 31. Projekt planu na tle mapy działań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH 200005 Ostoja Augustowska

10. PODSUMOWANIE PROGNOZY

Po rozpoznaniu oddziaływań i prognozie wynikających z nich zagrożeń, dokonano oceny projektu planu pod kątem spełnienia przez dokument wymogów formalnych, co do zakresu ustaleń, a także podsumowano oddziaływanie na środowisko. Wstępna ocena została przeprowadzona przy pomocy kwestionariusza (Tabela 17).

Tabela 17. Kwestionariusz oceny projektu planu na środowisko

Lp.	zagadnienia	kryterium oceny	ocena
I	ocena ustaleń projektu planu		
1.1	zgodność z przepisami prawa ochrony środowiska	Europejska Konwencja Krajobrazowa	tak
		Europejska Konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego	tak
		Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk	tak
		Konwencja o różnorodności biologicznej	tak
		Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego	tak
		Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska	tak
		Ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju	tak
		Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	tak
		Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie	tak
		Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	tak
		Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu	tak
		Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne	tak
		Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach	tak
		Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	tak
		Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach	tak
		Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych	tak
		Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	tak
		Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	tak
		Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku	tak
		Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego	tak
		Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości	tak
		Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteria wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000	tak
		Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt	tak
		Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin	tak
		Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie ochrony gatunkowej dziko występujących grzybów objętych ochroną	tak
1.2	minimalizowanie oddziaływania na obszary Natura 2000	1. ograniczenie sposobu zagospodarowania terenów w celu ochrony obszarów	tak
		2. ograniczenie sposobu zagospodarowania terenów w celu ochrony siedlisk przyrodniczych	tak
		3. wpływ bezpośredni	nie

Lp.	zagadnienia	kryterium oceny	ocena
		4. wpływ pośredni	nie
		5. wpływ na integralność i spójność obszarów	nie
		6. wpływ na stan siedlisk przyrodniczych	nie
		7. znaczące negatywne oddziaływanie	nie
1.3	zgodność planowanych funkcji z uwarunkowaniami i potrzebami środowiska	1. proj. zabudowa na glebach I – III;	nie
		2. proj. zabudowa na gruntach organicznych	tak/nie
		3. proj. zabudowa na terenach działań ochronnych	nie
		4. proj. zabudowa na siedliskach chronionych (leśnych, wodno-błotnych, krawędziach erozyjnych, osuwiskach);	nie
		5. proj. zabudowa na siedliskach występowania chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów	nie
		6. proj. zabudowa na terenach zagrożonych powodzią	nie
1.4	proporcje terenów o różnej aktywności biologicznej	1. uśredniony współczynnik udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej	70%
		2. spadek udziału pbcz (z wyłączeniem terenów komunikacji lokalnej)	23%
1.5	skuteczność ochrony gruntów rolnych	1. ograniczanie przeznaczania użytkowanych gruntów na cele nierolnicze	tak
		2. warunki do zapobiegania procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych (rolniczej przestrzeni produkcyjnej)	nie dotyczy
		3. warunki do rekultywacji i zagospodarowania gruntów na cele rolnicze	nie dotyczy
		4. przeciwdziałanie defragmentacji kompleksów gruntów rolnych	tak/nie
1.6	skuteczność ochrony gruntów leśnych	1. ograniczanie przeznaczania lasów na cele nieleśne z wyłączeniem lasów bezpośrednio położonych przy drogach z istniejącą infrastrukturą	tak/nie
		2. warunki do zapobiegania procesom degradacji i lasów	tak
		3. warunki do przywracania wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter leśnych;	nie dotyczy
		4. warunki do poprawiania wartości użytkowej oraz zapobieganie obniżania ich produktywności;	tak
		5. przeciwdziałanie defragmentacji kompleksów leśnych	tak
1.7	prawidłowość gospodarowania zasobami przyrody	1. warunki do utrzymania korytarzy przyrodniczych	tak
		2. zgodność przeznaczenia terenów z celami ochrony ustanowionymi dla form ochrony przyrody	tak
		3. zgodność zasad zagospodarowania terenu z celami i zasadami ochrony ustanowionymi dla form ochrony przyrody	tak
		4. zgodność zasad zagospodarowania terenu z celami i zasadami ochrony gatunków roślin, zwierząt, grzybów objętych ochroną gatunkową	tak
1.8	relacje między strefą urbanizacji a systemem przyrodniczym miasta	1. przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy - lokalizacja zabudowy w pasmach osiedleńczych przy istniejących drogach z uzbrojeniem	tak/nie
		2. dostosowanie rozwoju strefy zurbanizowanej do potrzeb	tak/nie
		3. ograniczanie negatywnego oddziaływania terenów sąsiednich na obszary objęte formami ochrony przyrody	tak
1.9	ochrona dziedzictwa kulturowego w tym krajobrazu kulturowego	1. ochrona zabytków	tak
		2. ochrona otoczenia zabytków	tak
		3. ochrona tradycyjnej parcelacji	tak
		4. ochrona tradycyjnej architektury	tak
2	identyfikacja źródeł zagrożeń		
2.1	wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	1. projektowane emitory gazów	nie
		2. projektowane emitory pyłów	nie
2.2	wytwarzanie odpadów	1. warunki do segregacji odpadów komunalnych	tak
		2. warunki do ograniczenia negatywnego oddziaływania odpadów komunalnych na środowisko	tak
		3. warunki do powstawania odpadów niebezpiecznych	nie
		4. tereny do przechowywania odpadów niebezpiecznych	nie
2.3	wprowadzanie ścieków do wód	1. nakaz kierowania ścieków do oczyszczalni w przypadku istnienia infrastruktury kanalizacyjnej	nie dotyczy

Lp.	zagadnienia	kryterium oceny	ocena	
	lub do ziemi	2. kilka możliwości oczyszczania ścieków w zależności od warunków podłoża i lokalizacji zabudowy	tak	
2.4	eksploatacja zasobów (w tym kopalin)	1. tereny z udokumentowanymi złożami 2. tereny w granicach obszaru i terenu górniczego 3. tereny przeznaczone pod eksploatację zasobów	nie dotyczy	pozytywna
2.5	przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu	1. dopuszczenie czasowej zmiany ukształtowania terenu 2. dopuszczenie trwałej zmiany ukształtowania terenu	tak nie	pozytywna
2.6	emitowanie drgań i hałasu	1. projektowane emitory drgań 2. projektowane tereny mieszkaniowe w zasięgu ponadnormatywnych drgań 3. projektowane emitory hałasu 4. projektowane tereny mieszkaniowe w zasięgu ponadnormatywnego hałasu 5. tereny chronione w zasięgu ponadnormatywnego hałasu 6. tereny chronione w zasięgu ponadnormatywnych drgań	nie nie nie nie nie nie	pozytywna
2.7	emitowanie pól elektromagnetycznych	projektowane tereny mieszkaniowe w zasięgu pól elektromagnetycznych szkodliwych dla zdrowia ludzi	nie	pozytywna
2.8	ryzyko wystąpienia poważnych awarii	1. projektowane przeznaczenie terenu sprzyjające wystąpieniu poważnych awarii 2. ograniczenia dla wystąpienia poważnych awarii 3. warunki do ograniczania rozprzestrzeniania się szkodliwych substancji w przypadku wystąpienia poważnej awarii	nie tak tak	pozytywna
2.9	przedsięwzięcia znacząco oddziaływujące na środowisko	1. zawsze znacząco oddziaływujące 2. potencjalnie mogące znacząco oddziaływać, gdy ocena wykaże takie oddziaływanie 3. ograniczenie negatywnego oddziaływania do granic własnych inwestycji	nie nie tak	pozytywna
2.10	warunki do uzyskania standardów uzbrojenia strefy zurbanizowanej	1. w zakresie zaopatrzenia w wodę 2. w zakresie zaopatrzenia w ciepło 3. w zakresie zaopatrzenia w gaz 4. w zakresie zaopatrzenia w energię 5. w zakresie unieszkodliwiania ścieków 6. w zakresie gospodarki odpadami	dobrze dobrze nie dotyczy dobrze dost. dobrze	pozytywna
2.11	ryzyko wystąpienia szkody w środowisku	1. wzrost ryzyka wystąpienia szkody w gatunku chronionym 2. wzrost ryzyka wystąpienia szkody w wodach 3. wzrost ryzyka wystąpienia szkody w powierzchni ziemi	małe małe małe	pozytywna

Omawiany projekt planu jest zgodny z obowiązującymi przepisami oraz uwzględnia istotne zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zdrowia ludzi.

Projekt planu nie spowoduje powstania nowych źródeł znaczących uciążliwości dla środowiska przyrodniczego ani dla zdrowia ludzi. Na całym obszarze ustalony jest zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem inwestycji celu publicznego oraz przedsięwzięć dla których ocena oddziaływanie wykaże brak negatywnego wpływu. Projekt planu dodatkowo nałożył wymóg ograniczenia negatywnego oddziaływania tych inwestycji do granic działki lub terenu, na którym są one zlokalizowane. W związku z bardzo dużą liczbą czynników determinujących rodzaj, zakres i charakter oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, na etapie opracowywania projektu planu niemożliwa jest ocena wpływu tego typu inwestycji. Można jednak stwierdzić, że w związku z ustawowym obowiązkiem przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla tych przedsięwzięć, na terenie z dużym prawdopodobieństwem nie powstaną inwestycje, które mogłyby znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko.

Realizacja zmian w sposobie przestrzennego zagospodarowania obszaru planu, nie spowoduje znaczących bezpośrednich oddziaływań (jak również pośrednich, wtórnych i skumulowanych) na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 jak również nie wpłynie na ich integralność. Dokument nie

ingeruje też w ciągłość powiązań przyrodniczych (drożność korytarzy ekologicznych) o znaczeniu ponadlokalnym.

Przewidywane zagospodarowanie terenów oraz nieznaczny spadek udziału powierzchni biologicznie czynnej jest konsekwencją zmiany przeznaczenia użytków rolnych (grunty o niskiej klasie przydatności dla rolnictwa) oraz gruntów leśnych (w granicach obszaru 14 i 22) na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną o niewielkiej intensywności, oraz na dojazdy do niej (drogi dojazdowe i wewnętrzne). Przed formalną zmianą przeznaczenia chroniony jest brzeg jezior i pas 100 m od niego, który w większości pozostaje użytkiem rolnym (łąki). Dopuszczenie usług turystyki na i tak już silnie zantropogenizowanych terenach w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej 672, zdaje się być możliwym do zaakceptowania kompromisem pomiędzy oczekiwaniami właścicieli gruntów przylegających do wód a wymogami ochrony przyrody. Koncentracja ruchu turystycznego w tych rejonach (obszar 11 i teren 12.UTw) ma szansę uchronić przed presją pozostałe, znacznie cenniejsze tereny przylegające do jeziora Pobjno.

Zadekretowane projektem planu współczynniki zagospodarowania terenu pozwolą na powstanie maksymalnie 282 domów mieszkalnych. Stale lub czasowo, domy te będą użytkować maksymalnie 686 osoby. Zaproponowany planem rozwój terenów zurbanizowanych przekracza potrzeby gminy. Mając na uwadze aktualną liczbę mieszkańców gminy oraz trendy zmian tej liczby należy założyć, iż maksymalna chłonność nigdy nie zostanie osiągnięta. Z uwagi na lokalizowanie nowej zabudowy wzdłuż istniejących dróg oraz w sąsiedztwie istniejącej już zabudowy, przy racjonalnej kolejności realizacji zabudowy, można założyć, że na większości obszaru nie wystąpi rozpraszanie zabudowy oraz wszelkie negatywne zjawiska z tym związane. Warty podkreślenia jest fakt, że jeżeli zabudowa powstanie, to zapewne będzie to głównie zabudowa rekreacji indywidualnej, użytkowanej sezonowo, o znacznie mniejszym oddziaływaniu na środowisko niż zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna czy zagrodowa. Mimo widocznych starań projektantów planu do wyznaczania stref zabudowy poza obszarami występowania torfów, w przypadku realizacji planu część zabudowy będzie lokalizowana na gruntach organicznych. Dotyczy to obszaru 13, 14, 19 oraz fragmentów obszarów 12, 22, 23 (patrz rys.19) Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę, gdzie występują grunty organiczne, plan ustalił bardziej ekstensywne formy zabudowy (większe działki, większy udział pbcz).

Dokonana ocena i analizy wykazały brak przesłanek do twierdzenia, że realizacja ustaleń projektu planu może w dającej się przewidzieć przyszłości wywołać skutki, które doprowadzą do uruchomienia procesów degradacyjnych w środowisku obszarów opracowania i terenów sąsiednich, co w konsekwencji może wpłynąć niekorzystnie na jakość życia ludzi i uniemożliwić zrównoważony rozwój jednostki osadniczej obszaru opracowania. Przy zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju realizacji ustaleń projektu planu i przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa - stan podstawowych geokomponentów środowiska nie ulegnie zmianom, określanym w przepisach jako istotne.

Niemniej jednak, warto zwrócić uwagę na fakt, że te formalnie nieistotne oddziaływania w zależności od trudnego do przewidzenia zbiegu okoliczności oraz świadomości ekologicznej użytkowników mogą wywołać zmiany możliwe do uniknięcia. Tego typu zmiany są skutkiem rozproszenia inwestycji, niewłaściwej kolejności realizacji przedsięwzięć, sadzeniem obiektów zmianą zagospodarowania, które nie jest regulowane przepisami. W szczególności warto zwrócić uwagę na niepoddające się regulacjom i niemonitorowane aspekty realizacji zabudowy mieszkaniowej i rekreacji indywidualnej na użytkach rolnych, takie jak: budowa i postać ogrodzeń, urządzenie i utrzymanie ogrodów a także odlogowanie gruntów ornych oraz zaniechanie koszenia i wypasu łąk w oczekiwaniu na zbycie użytków rolnych po uchwaleniu planu i zmianie ich przeznaczenia. Mniejsze oddziaływanie na krajobraz, siedliska i faunę, miałyby realizacja zabudowy bez wygradzania działek, bez introdukowania roślin ozdobnych, bez nawożenia i ulepszania piaszczystych gruntów lub podmokłych łąk w celu założenia, wątpliwie komponujących się z lokalnym krajobrazem standardowych ogrodów przydomowych z tujami, rododendrami i innymi masowo sprowadzanymi z zagranicy roślinami, obcymi rodzimej florze i tworzącymi zbiorowiska i siedliska o niskiej wartości jako miejsce lęgu i żerowania fauny. Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych uzyskana planem, demotywuje rolników do kontynuacji uprawy ziemi i hodowli, bydła i kontynuowania gospodarki pasterskiej, szczególnie pożądaney w rejonie opracowania. O tempie zbywania działek decyduje indywidualnie ustalana przez właścicieli cena i brak jest instrumentów prawnych, które pozwoliłyby po uchwaleniu planu określić kolejność zabudowy terenów, począwszy od najbardziej zmienionych antropogenicznie i najmniej cennych dla środowiska a tych relatywnie najcenniejszych – na końcu.

Na koniec należy stwierdzić, że wobec faktu istnienia w sąsiedztwie (i w całej gminie) dużych rezerw terenów przeznaczonych pod inne funkcje niż rolne czy leśne, plan staje się instrumentem rozpraszania zabudowy. Niemniej jednak uniknięcie tworzenia warunków do rozpraszania zabudowy oraz ochrony

gruntów organicznych, w praktyce wiązałyby się z koniecznością odstąpienia od sporządzania planu, w związku z niemożliwością realizacji wniosków właścicieli gruntów.

11. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie proponuje terenów oraz działań mających na celu kompensację negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko. Ma to związek z faktem, że na obszarze planu nie będą realizowane inwestycje określane jako zawsze lub potencjalnie negatywnie oddziałujące na środowisko. Ewentualna konieczność podjęcia takich działań będzie każdorazowo brana pod uwagę podczas realizacji kolejnych inwestycji.

W celu zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu na środowisko projekt planu:

- ustala przeznaczenie terenu adekwatnie do walorów środowiska i ograniczeń wynikających z obowiązujących przepisów odrębnych z dziedziny ochrony przyrody oraz z dziedziny ochrony zabytków, w tym pozostawia wolny od zabudowy i zmian użytkowania pas 100 m od wód powierzchniowych (z wyjątkami uzasadnionymi występowaniem innych presji)
- zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury technicznej z zakresu łączności publicznej), jak również inwestycji dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała znaczący negatywny wpływ na ochronę przyrody w szczególności na cele ochrony obszaru Natura 2000,
- zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w przypadku, gdy wykonana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała znaczące negatywne oddziaływanie na środowisko lub znaczące negatywne oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000,
- zakazuje realizacji instalacji stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii oraz działalności związanej ze stosowaniem substancji niebezpiecznych,
- zakazuje realizacji instalacji wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru,
- zakazuje przekraczania ustalonych przepisami odrębnymi standardów jakości środowiska poza terenem objętym inwestycją,
- chroni i nakazuje odnawianie zadrzewień śródpolnych;
- indywidualnie dla poszczególnych terenów ustala i minimalizuje obszary zabudowy, poprzez określenie nieprzekraczalnych linii zabudowy nie tylko od dróg, ale także od obiektów i obszarów chronionych (zbiorników wodnych, rowów melioracyjnych, strumieni i ich dolin, zadrzewień);
- stwarza warunki do ochrony akustycznej – określone planem przeznaczenie przyporządkowuje przepisom regulującym dopuszczalny poziom hałasu w środowisku.

12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Prognoza oddziaływania na środowisko **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Płaska dla 23 obszarów w miejscowości Płaska**, sporządzana była równocześnie z opracowaniem projektu w/w planu. Autorki prognozy i projektu planu współpracowały ze sobą i wymieniały się na bieżąco wynikami prowadzonych analiz i ocen co pozwoliło na przyjęcie racjonalnych z punktu widzenia oddziaływania na środowisko rozwiązań przestrzennych. Celem przyjęcia takiej metody pracy była chęć zminimalizowania ryzyka wystąpienia potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych. W efekcie nie było konieczności opracowania wariantów alternatywnych, zwłaszcza w sytuacji bardzo jednoznacznych (co do przeznaczenia terenu) wniosków właścicieli gruntów.

Mając na względzie cel sporządzenia projektu planu – realizację potrzeb wyartykułowanych we wnioskach właścicieli gruntów, ustalone przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu, będące kompromisem między oczekiwaniami właścicieli i wymaganiami ochrony środowiska, relację planu ze Studium oraz konieczność zapewnienia jak najmniejszego oddziaływania planu na cel i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, jak również konieczność uwzględnienia licznych innych ograniczeń wynikających z istnienia form ochrony przyrody oraz ochrony Kanału Augustowskiego – nie znaleziono istotnie różniących się alternatywnych rozwiązań i przeanalizowano jedynie zmianę chłonności terenu w zależności od wielkości działki budowlanej. Przeanalizowano trzy warianty minimalnej powierzchni: 1000 m², 1500 m² i 2000 m². Wyniki przedstawia tabela 18. Mając na uwadze lokalizację poszczególnych obszarów względem terenów zurbanizowanych oraz względem cennych siedlisk i miejsc występowania chronionych gatunków zwierząt,

racjonalne wydaje się rozważanie zmiany minimalnej wielkości nowotworzonych działek na 2000 m² dla terenów zabudowy, które zostały wyznaczone na gruntach organicznych czyli terenów: 12.MN3, 12.MN6, , 13.MN, 14.MN, 16.MN1, 18.MN1, 18.MN2, 19.MN1, 19.MN2, 23.MN, 24.MN.

Tabela 18 Prognozowana maksymalna liczba gospodarstw domowych powstałych w przypadku zmiany minimalnej wielkości działki budowlanej z 1000 na 1500 m² lub 2000 m².

obszar	powierzchnia terenu przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową	minimalna wielkość działki budowlanej			max. liczba gospodarstw domowych			średnia liczba osób w gosp.dom.	max. liczba mieszkańców		
Obszar 4	5330	2000	1500	1000	2	3	5	2,43	5	7	13
Obszar 5	21876	2000	1500	1000	10	14	22	2,43	24	34	53
Obszar 6	2098	2000	1500	1000	1	1	2	2,43	2	2	5
Obszar 7	2001	2000	1500	1000	1	1	2	2,43	2	2	5
Obszar 8	7144	2000	1500	1000	3	4	7	2,43	7	10	17
Obszar 9	20210	2000	1500	1000	10	13	20	2,43	24	32	49
Obszar 10	13376	2000	1500	1000	6	8	13	2,43	15	19	33
Obszar 12	114708	2000	1500	1000	57	76	115	2,43	139	185	279
Obszar 13	4660	2000	1500	1000	2	3	5	2,43	5	7	11
Obszar 14	14950	2000	1500	1000	7	9	15	2,43	17	22	36
Obszar 15	15205	2000	1500	1000	7	10	15	2,43	17	24	37
Obszar 16	24061	2000	1500	1000	12	16	24	2,43	29	39	58
Obszar 17	6023	2000	1500	1000	3	4	6	2,43	7	10	15
Obszar 18	23346	2000	1500	1000	11	15	23	2,43	27	36	57
Obszar 19	11172	2000	1500	1000	5	7	11	2,43	12	17	27
Obszar 20	7997	2000	1500	1000	4	5	8	2,43	10	12	19
Obszar 21	11987	2000	1500	1000	6	7	12	2,43	15	17	29
Obszar 22	28997	2000	1500	1000	14	18	29	2,43	34	44	70
Obszar 23	9878	2000	1500	1000	8	11	10	2,43	19	27	24
razem					169	225	345		411	547	838

13. MONITORING REALIZACJI USTALEŃ PLANU W PRZYPADKU ZNACZĄCEGO WPLYWU NA ŚRODOWISKO

Jak już to zostało wcześniej powiedziane, przewidziane planem zmiany przeznaczenia nie stwarzają ryzyka znaczącego wpływu na środowisko. Niemniej jednak pożądanym jest monitoring zmian zachodzących w środowisku, nawet jeżeli zmiany te nie są znaczące. Jest to tym bardziej uzasadnione, jeśli weźmie się pod uwagę istniejące w okolicy duże rezerwy terenów przeznaczonych pod funkcje nierolnicze i nieleśne. Gwałtowne przyspieszenie zagospodarowywania tych rezerw jako następstwo trudnych do przewidzenia zmian gospodarczych w kraju i koniunktury na rynku nieruchomości, może doprowadzić do kumulacji drobnych, jednostkowo nieistotnych oddziaływań.

Zgodnie z art. 32. ust 1 i 2 oraz art. 33 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wójt jest zobowiązany raz w czasie kadencji rady przeprowadzić i przedstawić radzie gminy analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Analiza taka, między innymi, obejmuje oszacowanie postępu w realizacji uchwalonych planów, jak również bada ich zgodność z obowiązującymi przepisami oraz z kierunkami rozwoju przestrzennego określonymi w studium.

Wobec braku przepisów wykonawczych, które określałyby zakres i metody sporządzania takiej analizy, problematyka skutków realizacji ustaleń planu w odniesieniu do środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi często jest pomijana lub sprowadzana do analizy zgodności z obowiązującymi przepisami.

Należy dążyć, aby w ramach wyżej wspomnianego dokumentu, przeanalizować skutki realizacji obowiązujących planów na środowisko, w szczególności na obszary chronione, zabytki, krajobraz i zdrowie ludzi. Zidentyfikowanie negatywnych skutków, powinno być podstawą do zmiany zarówno studium jak i planu lub choćby precyzyjnego ustalenia kolejności sporządzania kolejnych planów.

W odniesieniu do analizowanego projektu planu zakres analizy powinien uwzględniać między innymi takie zagadnienia:

- tempo realizacji planu poprzez badanie czasu jaki mija od uchwalenia planu do:
 - o podziału nieruchomości na działki budowlane,
 - o wyłączenia z produkcji rolnej gruntów przeznaczonych pod inne funkcje niż rolnicze,
 - o wyłączenia z produkcji leśnej gruntów przeznaczonych pod inne funkcje niż rolnicze,
 - o uzyskania pozwolenia na budowę (skutecznego zgłoszenia budowy)
 - o zabudowy działek,
 - o oddania do użytku budynków
- wielkość rezerw terenów przeznaczonych pod inne niż rolnicze i leśne użytkowanie,
- wielkość arealu odłogowanych gruntów rolnych,
- wtórną sukcesja roślin w tym rozwój gatunków ekspansywnych zwłaszcza nawłoci kanadyjskiej, klonu jesionolistnego, robinii akacjowej, klonu czerwonego. Niedopuszczanie do pojawienia się uciążliwych w innych rejonach Polski roślin takich jak: tawuła kutnerowata, rdestowiec ostrokończysty, kolczurki klapowanej, rzepienia włoskiego, barszczu Sosnowskiego, niecierpka gruczołowego, jeżyny kaukaskiej, ambrozji bylicolistnej, rukiewnika wschodniego i innych⁶¹,
- monitoring wskaźników faktycznego zagospodarowania terenu w stosunku do ustalonych planem, w szczególności udziału powierzchni biologicznie czynnej;
- identyfikacja zabudowy letniskowej wraz z określeniem czasu jaki właściciele spędzają na terenie gminy Płaska – łączna długość pobytu,
- skuteczność przestrzegania zasady, iż ewentualna uciążliwość funkcji musi zamykać się w granicach własnych inwestycji;
- sposób zagospodarowania ogrodów przydomowych (w kategorii tradycji oraz zgodności z siedliskiem)
- skuteczność ochrony stosunków wodnych, zwłaszcza niedopuszczanie do podnoszenia poziomu terenu przez nawożenie ziemi i odpadów budowlanych na okresowo podmokłych obszarach występowania gruntów organicznych (12.MN3, 13.MN, 14.MN, 16.MN1, 18.MN1, 18.MN2, 19.MN1, 19.MN2, 23.MN, fragmenty 22.MN, 9.MN),
- prawidłowa eksploatacja bezodpływowych zbiorników na ścieki oraz kontrola ich szczelności;
- zaśmiecenie terenu (prawidłowość działania gminnego systemu zbierania i zagospodarowywania odpadów.

14. WNIOSKI

Z przeprowadzenia niniejszej prognozy wynika kilka wniosków, których uwzględnienie pozwoli w pełnijszy sposób zabezpieczyć stan środowiska przyrodniczego i jakość życia mieszkańców:

1. Zgodnie z prawem ochrony środowiska konieczne jest prowadzenie monitoringu w zakresie uciążliwości mogących mieć wpływ na stan środowiska przyrodniczego i zdrowie ludzi oraz realizację celów ochrony przyrody.
2. Ze względu na dopuszczenie realizacji inwestycji celu publicznego, które mogą znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko, w celu kontroli ilościowej i jakościowej takich przedsięwzięć wójt przed wydaniem decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych nie powinien rezygnować z przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko tych przedsięwzięć.
3. W celu zrekompensowania spadku udziału terenu biologicznie czynnego (o miernej wartości) należy utratę powierzchni zrekompensować podwyższeniem jakości pozostałych terenów biologicznie czynnych. Można to osiągnąć poprzez urozmaicenie kompozycji roślinnej oraz zwiększenie udziału zadrzewień charakterystycznych dla krajobrazu wiejskiego. Rekompensatę utraty masy roślinnej przy ograniczeniu powierzchni można także skutecznie osiągnąć poprzez zastosowanie pnączy.
4. W celu utrzymania lokalnych powiązań przyrodniczych i przeciwdziałania fragmentacji siedlisk, zwłaszcza skrajnie suchych i skrajnie wilgotnych (najmniej odpornych na antropopresję), należy rezygnować z grodzenia terenu lub stosować ogrodzenia symboliczne. Pożądany jest także zakaz stosowania ogrodzeń uniemożliwiających migrację drobnej fauny, z wyjątkiem ogrodzeń od strony ruchliwych dróg publicznych.
5. Należy jak najszybciej opracować, uchwalić i wdrożyć przepisy, o których mowa w art. 37a-37e ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym to jest „Zasady i warunki sytuowania

⁶¹ Na podstawie: B. Tokarska-Guzik, Z. Dąjdek, M. Zając, A. Zając, A. Urbisz, W. Danielewicz, Cz. Hołdyński, Rośliny obcego pochodzenia w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem gatunków inwazyjnych, GDOŚ, Warszawa 2012.

- obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane”. W przepisach tych należy rozwiązać problem grodzienia działek letniskowych położonych w sąsiedztwie miejsc żerowania i lęgu zwierząt.
6. W przypadku odłogowania gruntów rolnych należy likwidować ekspansywne gatunki roślin obcego pochodzenia zwłaszcza: klon jesionolistny, dąb czerwony, robinie akacjową, czeremchę amerykańską, nawłoc kanadyjską, rdestowiec ostrokończysty.
 7. W toku dyskusji publicznych należy propagować stosowanie tradycyjnych materiałów i form architektonicznych, zarówno w stosunku do budynków, ogrodzeń jak i małej architektury w tym budowlu do obsługi ruchu turystycznego (tablice ogłoszeń, deszczochrony, altanki, zadaszenia biwaków, kuchni polowych i miejsc do grillowania, pomosty itp.)
 8. Należy popularyzować budownictwo energooszczędne.
 9. Ustalona planem minimalna wielkość działki budowlanej 1000 m² nie rokuje zachowania na działkach bogatych florystycznie muraw, łąk i ziołorośli. Warto rozważyć zwiększenie tego wskaźnika o 50% a nawet 100%, co ze względu na duże koszty utrzymania zastępczych zbiorowisk ogrodów przydomowych na gruntach tak słabej jakości być może zniechęci właścicieli do zastosowania tych zbiorowisk na całej powierzchni ogrodowej działek. Jednocześnie większy standard powierzchni działki ograniczy liczbę nowych gospodarstw domowych i obciążenia dla środowiska. Mając na uwadze liczebność gminy oraz ujemne trendy zmian, są niewielkie szanse na wykorzystanie prognozowanej chłonności terenu (przy założonych projektem planu wskaźniku 1000 i 1500 m²), a więc powstania ok. 282 domów. Skalkulowana w tabeli 17 liczba 225 a nawet 169 gospodarstw zdaje się być bardziej realistyczna. W miarę oddalania się od istniejących dróg Pobojna minimalna wielkość działki powinna wzrastać.
 10. Mając na uwadze ochronę przed zabudową gruntów organicznych, wysoki poziom wód gruntowych, przeciwdziałanie defragmentacji kompleksu łąk na południe i na wschód od jeziora Pobojno, zabudowę tych terenów można ograniczyć do pasa o szerokości maksymalnie 200 m od istniejących dróg. Dotyczy to obszarów 14, 16, 18, 19 oraz terenu 12.MN3.
 11. Wobec faktu istnienia w sąsiedztwie (i w całej gminie) dużych rezerw terenów przeznaczonych pod inne funkcje niż rolne czy leśne, plan staje się instrumentem rozpraszania zabudowy. Niemniej jednak uniknięcie tworzenia warunków do rozpraszania zabudowy oraz ochrony gruntów organicznych, w praktyce wiązałoby się z koniecznością odstąpienia od sporządzania planu, w związku z niemożliwością realizacji wniosków właścicieli gruntów.
 12. Mając na uwadze istniejące już rezerwy terenów pod realizację funkcji zabudowy mieszkaniowej/rekreacji indywidualnej oraz usług turystyki, będące skutkiem bardzo powolnej realizacji planu z 2004 roku jak i licznych zmian, które uchwalono później – w celu przeciwdziałania rozpraszaniu zabudowy, decyzję co do przystępowania do sporządzania kolejnych planów należy uzależnić od tempa znikania rezerw, które powinno być stale monitorowane.

15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

W ramach niniejszego opracowania poddano analizom ustalenia projektu **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Płaska dla 23 obszarów w miejscowości Płaska** pod kątem jego możliwego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz zdrowie ludzi. Planu obejmują 21 obszarów o łącznej powierzchni ok. 52 ha. Obszary położone są w różnych częściach miejscowości Płaska, w centralnej części gminy, w sąsiedztwie Kanału Augustowskiego i trzech jezior: Pobojno, Orle i Gorczyckie.

Podstawowym celem planu jest umożliwienie realizacji zamierzeń inwestycyjnych właścicieli gruntów, którzy złożyli wnioski o zmianę obowiązującego planu. Wnioski dotyczą przeznaczenia gruntów rolnych i nielicznych lasów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz pod usługi turystyki. Projektowana zmiana planu nie narusza nakreślonych Studium kierunków zagospodarowania przestrzennego miejscowości Płaska. W obowiązującym planie z 2004 r. większość obszaru planu jest przeznaczona pod tereny istniejących użytków rolnych i leśnych do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu z zakazem budowy jakichkolwiek obiektów kubaturowych. Plan przewiduje 7 różnych form przeznaczenia terenu: drogi publiczne, drogi wewnętrzne, tereny zabudowy jednorodzinnej, tereny usług turystyki, tereny usług turystyki wodnej, istniejącą zabudowę zagrodową dwóch gospodarstw agroturystycznych oraz lasy.

Realizacja analizowanych ustaleń projektu planu na gruntach rolnych, często leżących odłogiem i zarastających lasem umożliwi realizację 282 domów mieszkalnych i wzrost liczby stałych lub okazjonalnych mieszkańców do maksymalnej liczby 686 osoby. Jednocześnie dojdzie do spadku udziału powierzchni biologicznie czynnej o 27% przy czym ponad 91% powierzchni pozostanie terenami o wysokim udziale

powierzchni biologicznie aktywnej, to jest w przedziale 70-100% w tym blisko 16% terenu obszaru pozostanie w dotychczasowym użytkowaniu, czyli jako las i użytki zielone (przy jeziorze Pobojno).

Obszary objęte planem położone są w granicach licznych form ochrony przyrody: Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Puszcza Augustowska”, Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 „Ostoja Augustowska” oraz Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”. W miejscowości Płaska i Gorczyca w 2011 roku stwierdzono występowanie chronionych gatunków ptaków, z czego orlik krzykliwy, gągoł, nurogęś, błotniak stawowy, perkoz dwuczuby, trzciniak, dzięcioł czarny, zimorodek a zwłaszcza derkacz, występują na lub w sąsiedztwie obszarów planu. Na 12 spośród 21 obszarów planu przewidywane są zadania ochronne, których przedmiotem jest orlik krzykliwy i derkacz. Obszary planu nie jest miejscem występowania siedlisk chronionych ani strefy działań ochronnych do ochrony takich siedlisk, ale 5 obszarów przylega do takich siedlisk a dalsze 2 znajdują się w niedalekim sąsiedztwie. Działania ochronne dotyczą także zwierząt i mają związek z jeziorem Pobojno, do którego przylegają 4 obszary. Jeden z obszarów został wskazany jako miejsce występowania wydry europejskiej i dotyczą go działania ochronne. Na analizowanych obszarach nie zaobserwowano śladów nieprzestrzegania zakazów obowiązujących na Obszarze Chronionego Krajobrazu.

Cały obszar planu znajduje się w granicach wpisanego do rejestru zabytków Zespołu Kanału Augustowskiego, od 2007 roku także pomnika historii. W celu ochrony historycznie ukształtowanego krajobrazu towarzyszącego Kanałowi, plan ustala dwie strefy ochrony konserwatorskiej, które objęły swoimi granicami cały obszar planu. Strefy służą wprowadzeniu przepisów uzupełniających objęcie ochroną Kanału Augustowskiego. Są to liczne nakazy, zakazy i ograniczenia w kształtowaniu zabudowy i zagospodarowaniu terenu w tym nakaz stosowania tradycyjnych materiałów do budowy i przykrycia domów. Przepisy określają kształt dachu i gabaryty budynków oraz maksymalną powierzchnię zabudowy działki.

Bezpośrednie powiązanie projektowanej zabudowy z terenami istniejącej lub projektowanej zabudowy mieszkaniowej lub lotniskowej pozwala na stwierdzenie, iż nie dojdzie do nadmiernego rozpraszania zabudowy oraz wszelkich negatywnych zjawisk z tym związanych.

Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne oraz ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyjęte w planie pozwalają na zachowanie dobrego stanu i funkcjonowania środowiska, nie prowadzą do istotnych konfliktów w funkcjonowaniu przyrodniczym, tworzą warunki do kształtowaniu ładu w krajobrazie kulturowym oraz nie wpłyną negatywnie na zdrowie ludzi. Plan nakazuje dotychczasowe użytkowanie lasów i gruntów rolnych, zwłaszcza użytków zielonych do czasu wyłączenia ich z produkcji leśnej lub rolnej w związku z realizacją planu.

Projekt planu nie spowoduje powstania nowych źródeł znaczących uciążliwości dla środowiska przyrodniczego ani dla zdrowia ludzi. Na całym obszarze ustalony jest zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem inwestycji celu publicznego oraz przedsięwzięć dla których ocena oddziaływanie wykaże brak negatywnego wpływu.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność. Nie przewiduje się również negatywnego oddziaływania wynikającego z wykorzystania zasobów środowiska.

Przy spełnieniu zakazów, nakazów i ograniczeń określonych w projekcie planu i w przepisach odrębnych, plan nie budzi obaw o spowodowanie istotnych zmian w środowisku przyrodniczym, i krajobrazie zarówno w trakcie jego realizacji jak i po jej ukończeniu.

16. SPIS TABEL, RYSUNKÓW I FOTOGRAFII

Spis tabel:

Tabela 1 Charakterystyka obszarów planu – powierzchnia, liczba działek ewidencyjnych	5
Tabela 2 Ustalenia projektu planu w zakresie określenia minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej.....	11
Tabela 3 Prognozowana maksymalna liczba gospodarstw domowych powstałych w wyniku realizacji planu	11
Tabela 4 Oznaczenia mapy geologicznej	41
Tabela 5 Charakterystyka obszarów - wysokość i spadki terenu	43
Tabela 6 Charakterystyka gleb na poszczególnych obszarach projektu planu	43
Tabela 7 Charakterystyka jezior rejonu opracowania	46
Tabela 8. Formy ochrony przyrody na terenie gminy	61
Tabela 9. Analiza odległości obszaru objętego projektem planu od obszarów chronionych	62
Tabela 10 Wymagania właściwego stanu ochrony gatunków dla OSO „Puszcza Augustowska” dla JCW PLRW80006469 – Kanał Augustowski	64
Tabela 11 Zagrożenia dla gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony według projektu PZO dla OSO Puszcza Augustowska	65
Tabela 12 Projektowane działania ochronne przypisane do obszarów planu [numeracja zgodna z mapą]... 66	66
Tabela 13 Występowanie zagrożeń dla funkcjonowania OZW "Ostoja Augustowska".	68
Tabela 14 Analiza zmian przeznaczenia terenów w odniesieniu do stanu istniejącego i obowiązującego w mpzp, oraz skala ubytku pbcz.. (powierzchni biologicznie czynnej).	76
Tabela 15 Oddziaływanie podstawowych uciążliwości i zagrożeń wynikających z realizacji mpzp na główne komponenty środowiska.....	78
Tabela 16 Oddziaływanie realizacji planu na szatę roślinną	80
Tabela 17. Kwestionariusz oceny projektu planu na środowisko.....	88
Tabela 18 Prognozowana maksymalna liczba gospodarstw domowych powstałych w przypadku zmiany minimalnej wielkości działki budowlanej z 1000 na 1500 m ² lub 2000 m ²	93

Spis rysunków:

Rys. 1 Schemat oznakowania obszarów objętych planem	5
Rys. 2 Położenie obszarów objętych planem w gminie Płaska i w regionie [źródło: plaska.e-mapa.net]	5
Rys. 3 Rysunek projektu planu.....	6
Rys. 4 Wyrzys ze Studium UiKZP wraz z lokalizacją obszaru projektu planu [źródło: plaska.e-mapa.net].. 12	12
Rys. 5 Wyrzys z obowiązującego planu wraz z lokalizacją obszaru projektu planu [źródło: plaska.e-mapa.net].....	13
Rys. 6 Ortofotomapa analizowanych obszarów [źródło: plaska.e-mapa.net].....	21
Rys. 7 Aktualne użytkowanie działek obszaru 1 na ortofotomapie [źródło: plaska.e-mapa.net]	22
Rys. 8 Aktualne użytkowanie działek obszaru 4,5,6,7 na ortofotomapie [źródło: plaska.e-mapa.net]	23
Rys. 9 Obszar 11 - lokalizacja i aktualne użytkowanie[źródło: plaska.e-mapa.net]	26
Rys. 10 Obszar 12 - lokalizacja i użytkowanie [źródło: plaska.e-mapa.net].....	27
Rys. 11 Obszar 12 - działki przynależne do gospodarstwa agroturystycznego. [źródło: plaska.e-mapa.net]29	29
Rys. 12 Obszar 13 - lokalizacja i aktualne użytkowanie [źródło: plaska.e-mapa.net]	30
Rys. 13 Aktualne użytkowanie obszarów 15 i 16 na ortofotomapie [źródło: plaska.e-mapa.net]	32
Rys. 14 Obszar 17 - aktualne użytkowanie na ortofotomapie. [źródło: plaska.e-mapa.net]	33
Rys. 15 Aktualne użytkowanie obszarów 18 i 19 na ortofotomapie. [źródło: plaska.e-mapa.net]	33
Rys. 16 Aktualne użytkowanie działek obszaru 6 na ortofotomapie [źródło: plaska.e-mapa.net].....	35
Rys. 17 Lokalizacja obszarów 22 i 23 [źródło: plaska.e-mapa.net]	36
Rys. 18 Budowa geologiczna gminy [źródło: http://web3.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.htm].....	41
Rys. 19 Obszary opracowania na tle szczegółowej mapy geologicznej [źródło: plaska.e-mapa.net]	41
Rys. 20 Rzeźba terenu rejonu lokalizacji obszarów objętych planem [źródło: plaska.e-mapa.net]	42
Rys. 21 Regionalizacja geobotaniczna oraz potencjalna roślinność naturalna [źródło: „Regionalizacja geobotaniczna Polski” i „Potencjalna roślinność naturalna Polski” J.M. Matuszkiewicz, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008 r.].....	49
Rys. 22 Strefa ochronna [200 m] Kanału Augustowskiego i położenie względem niej obszarów opracowania. [źródło: plaska.e-mapa.net].....	58
Rys. 23 Położenie obszaru projektu planu względem form ochrony przyrody [źródło: plaska.e-mapa.net] 63	63

Rys. 24 Rozmieszczenie gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony OSO Puszcza Augustowska	64
Rys. 25 Lokalizacja zadań ochronnych na obszarze OSO Puszcza Augustowska względem obszaru planu.	66
Rys. 26 Jezioro Pobjojne z widocznymi zbiorowiskami ze związku zespołów Nympheion.	69
Rys. 27 Lokalizacja działań ochronnych dla OZW Ostoja Augustowska względem obszaru planu.	69
Rys. 28. Obszar 12 - obiekt budowlany zlokalizowany niezgodnie z przepisami w sprawie OChK "Puszcza i Jeziora Augustowskie". [źródło: plaska.e-mapa.net]	73
Rys. 29 Położenie gminy względem sieci ekologicznej ECONET [na podstawie mapy http://www.ecologicalnetworks.eu/images/Maps/ECONET%20-%20Poland.jpg]	73
Rys. 30 Projekt planu na tle projektowanych działań ochronnych obszaru natura 2000 PLB 200002 Puszcza Augustowska	86
Rys. 31. Projekt planu na tle mapy działań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH 200005 Ostoja Augustowska	87

Spis fotografii

Fot. 1 Obszar 1 - widok od strony Kanału Augustowskiego i jeziora Gorczyckiego.	22
Fot. 2 Obszar 1 - pole biwakowe pomiędzy stawem a Kanałem Augustowskim.	22
Fot. 3 Krajobraz okolicy, w której położone są obszary 4 [na pierwszym planie] 5, 6 i 7.	23
Fot. 4 Obszar 5, w głębi zrujnowany pawilon i zabudowa Żydowskiego	23
Fot. 5 Obszar 6 i 7 murawy, w głębi kompleks lasów prywatnych, z boku zabudowa letniskowa	24
Fot. 6 Obszary 8-10 Niecka sandrowa z sukcesją drzew. Na wzniesieniu pasmo osadnictwa Płaski.	25
Fot. 7 Ściana młodnika leśnego na wysokości obszaru 8	25
Fot. 8 Krajobraz obszaru 9 - na wprost oraz obszaru 10 - po lewej.	25
Fot. 9 Obszar 11, w głębi jezioro Pobjojno.	26
Fot. 10 Obszar 12 - widok z drogi wojewódzkiej na południe.	27
Fot. 11 Obszar 12 - zbocze przechodzące w pas użytków zielonych	27
Fot. 12 Obszar 12 - Murawy napiaskowe i dalej pas łąk i pastwisk pomiędzy jeziorem a polną drogą	27
Fot. 13 Obszar 12 - Pas łąk i pastwisk, w głębi zadrzewienia strefy brzegowej jeziora.	28
Fot. 14 Obszar 12 - gospodarstwo agroturystyczne nad jeziorem Pobjojno.	28
Fot. 15 Obszar 12 – zabudowania gospodarstwa agroturystycznego.	29
Fot. 16 Obszar 12 - Gospodarstwo agroturystyczne - widok od strony jeziora Pobjojno.	29
Fot. 17 Obszar 12 - widok ze skrzyżowanie dróg polnych. W głębi zabudowa gospodarstwa agroturystycznego.	30
Fot. 18 Obszar 12 – sąsiedztwo polnej drogi w rejonie zachodniej granicy gospodarstwa agroturystycznego.	30
Fot. 19 Obszar 13 - szata roślinna.	31
Fot. 20 Obszar 14 - widok od strony drogi do Leśniczówki.	32
Fot. 21 Krajobraz obszaru 15 i 16 widziany z rowu melioracyjnego.	32
Fot. 22 Jezioro Pobjojno, widziane z plaży obszaru 19	34
Fot. 23 Obszar 18 – mozaika łąk, zadrzewień i rozwijającej się zabudowy letniskowej.	34
Fot. 24 Krajobraz obszaru 19, w głębi jezioro Pobjojno.	34
Fot. 25 Obszar 20 - na pierwszym planie odłogowany grunt rolny z wrakami pojazdów, w głębi zabudowania produkcyjne przy drodze 672	35
Fot. 26 Obszar 20 – północny kraniec, teren nieużytków z wrakiem, w głębi skład drewna.	35
Fot. 27 Obszar 21 - na wprost nieużytek z prawej młodnik sosnowy. [foto.D.Gadomska]	36
Fot. 28 Obszar 23, w głębi zadrzewienia dolinki Orłowianki. [foto.D.Gadomska]	37
Fot. 29 Obszar 23 - widok od jeziora Orle. [foto.D.Gadomska]	37
Fot. 30 Obszar 23 - jezioro Orle i murawa rekreacyjna gospodarstwa agroturystycznego. [foto.D.Gadomska]	37
Fot. 31 Obszar 22 - widok ze szczytu wzniesienia w kierunku dolinki Orłowianki. [foto.D.Gadomska]	37
Fot. 32 Obszar 22 – wschodni, położony przy drodze kraniec terenu. [foto.J.Gadomski]	38
Fot. 33 Obszar 22 - dom holenderski na zadrzewionej działce.	38
Fot. 34 Obszar 10 - wyrobisko żwiru. [foto.D.Gadomska]	43
Fot. 35 Kanał Augustowski na wysokości Jeziora Gorczyckiego.	46
Fot. 36 Obszar 23 - staw rybny	46
Fot. 37 Obszar 9 i 10. Obniżenie podskarpowe ze zbiorowiskami higrofilnymi, dalej płat boru sosnowego ze świerkiem i brzozą.	51
Fot. 38 Jezioro Pobjojne i sąsiadujący z nim obszar 12 [na pierwszym i drugim planie]	51

Fot. 39 Obszar 12 - murawy napiaskowe i sukcesja sosny.....	52
Fot. 40 Obszar 12 - pas łąk pomiędzy drogą a zadrzewieniami olszy wzdłuż brzegu jeziora Pobjno	52
Fot. 41 Obszar 14,15,16 - kompleks łąkowy, w głębi zabudowania Pobjna	53
Fot. 42 Obszar 14 - lasy z mieszanym drzewostanem w kompleksie łąkowym.....	53
Fot. 43 Obszar 15 - lasy sosnowe na granicy z kompleksem łąkowym.	53
Fot. 44 Puszcza Augustowska – południowy kraniec drogi, przy której leży osada Pobjne.....	54
Fot. 45 Obszar 17 - las sosnowy i zbiorowiska okrajkowe.	54
Fot. 46 Obszary 18 i 19 - Łąki kośne z zadrzewieniami [foto. D.Gadomska]	55
Fot. 47 Obszar 18 i 19 - strefa brzegowa jeziora na styku z łąkami - widok na północ.[foto.J.Gadomski]..	55
Fot. 48 Obszar 12, 18 i 19 - strefa brzegowa jeziora - widok na południe. [foto.D.Gadomska].....	55
Fot. 49 Obszar 23 - Jezioro Orle.....	56
Fot. 50 Obszar 23 - gospodarstwo agroturystyczne i wilgotna łąka dalej zadrzewienia dolinki Orłowianki.	56
Fot. 51 Obszar 22 - strome zbocze z porębą.....	56
Fot. 52 Obszar 22 - po prawej ols dolinki Orłowianki, po prawej las sosnowy na wzniesieniu kemowym.	56
Fot. 53 Obszar 14 - para żurawi. (2020 - foto j.Gadomski).....	57
Fot. 54 Sąsiedztwo obszaru 13 - nawożenie ziemi i gruzu w celu dostosowania wilgotnych terenów pod zabudowę [lipiec 2019 r.].....	61
Fot. 55 Siedlisko 7230 - Torfowisko przy Jeziorze Orle i Kanale Augustowskim na wysokości obszarów 20 i 21.	71
Fot. 56 Obszar 23 – zagospodarowanie strefy 100 m od jeziora na terenie gospodarstwa agroturystycznego nad jeziorem Orle.	81

Niecki, dnia 21 stycznia 2022 r.

Karolina Ciulkin

Zgodnie z art. 74a ust. 2 oraz w związku z art. 51 ust. 2 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.)

OŚWIADCZAM

że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń.

mgr inż. arch. Karolina Ciulkin

Łomianki, dnia 21 stycznia 2022 r.

Dorota Gadomska

Zgodnie z art. 74a ust. 2 oraz w związku z art. 51 ust. 2 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.)

OŚWIADCZAM

że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń.

mgr inż. arch. krajobrazu Dorota Gadomska